

KÄRSÄMÄEN KUNTA

2022

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

Kunnanhallitus	27.03.2023
Tarkastuslautakunta	31.05.2023
Valtuusto	06.06.2023

TOIMINTAKERTOMUS	3
1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	3
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	3
1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5
1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen tilanne.....	7
1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	11
1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	13
1.6 Kunnan henkilöstö.....	13
1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	19
1.8 Ympäristötekijät	20
1.9 Muut ei-taloudelliset asiat	20
2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	20
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	22
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	22
3.2 Toiminnan rahoitus	26
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	29
4. KOKONAISTULOT JA -MENOT	34
5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	35
5.1 Konsernitarkastelu	35
5.2 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	40
5.3 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	42
6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET.....	45
6.1 Asiaa koskeva sääntely	46
6.2 Tilikauden tuloksen käsittely.....	46
6.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	46
7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	47
7.1 Seuranta koskeva sääntely	47
7.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	47
7.2.1 Käyttötalouden toteutuminen ja hallintokuntien toimintakertomukset.....	47
7.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	92
7.2.4. Rahoitusosan toteutuminen	102
7.2.5.Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	103
8.TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	104
8.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	104
8.2 Tuloslaskelma	104
8.3 Rahoituslaskelma	105
8.4 Tase	106
8.5 Konsernilaskelmat	108
9. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	112
9.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	112
9.1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	112
9.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	113
9.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	114
9.3 Tasetta koskevat liitetiedot	116
9.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	117
9.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	120
9.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	123
9.5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	124
9.6 Luettelo kirjanpito kirjoista, tositelajeista sekä säilytysajoista	126
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	127

TOIMINTAKERTOMUS

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2022 oli historiallinen; maailmanlaajuinen pandemian väistyä samalla, kun Euroopassa puhkesi sota. Venäjä käynnisti maaliskuussa laaja-alaisen hyökkäyssodan Ukrainassa. Sota ja sen aiheuttama epävakaus käynnisti varautumis- ja valmiussuunnittelun kunnissa ja koko yhteiskunnassa kautta maailman ja erityisesti Euroopassa. Tilannetta seurattiin tarkkaavaisesti ja Suomalaiset päättivät lähes yksimielisesti liittoutua puolustusliitto NATO:n piiriin turvatakseen oman sotilaallisen koskemattomuutensa.

Ukrainaa ja ukrainalaisia ryhdyttiin tukemaan heidän itsenäisyystaistelussaan laajasti kaikin tavoin. Ukrainalaiset pakolaiset otettiin nopeasti tilapäisen suojelun piiriin ja heille järjesteltiin asumismahdollisuuksia Kärsämäellekin.

Kunnan perustoiminta jatkui samanaikaisesti häiriöttömästi. Vuosi oli viimeinen sote-vuosi ennen tehtävän siirtymistä uusien hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Muutokseen varauduttiin ja valmistauduttiin huolellisesti, mikä merkitsi joustavaa siirtymää kaikin tavoin vuoden vaihtuessa. Sotetilat ovat nyt kunnan sijoitusomaisuutta, joissa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue POHDE on vuokralaisena. Pohde jatkaa toimintojaan myös Kärsämäen Asunnot Oy:n omistamassa kuntouttavan työtoiminnan työpajassa sekä Kärsämäen Vanhustenkotiyhdistyksen Koivupuiston tiloissa. Pohde vuokraa toimitilaa myös yksityiseltä yritykseltä Kärsämäellä.

Kärsämäen uusi liikuntahalli valmistui ja avajaisia vietettiin elokuussa. Liikuntahallin rakentaminen pysyi hyvin ennakkoon laaditussa talousarviossaan. Samoin rahoitus toteutui suunnitellulla tavalla, jolloin valtion liikunta- ja paikka-avustus kattoi noin kolmanneksen sen puolentoista miljoonan euron investointikustannuksista. Liikuntahalli on saanut hyvän vastaanoton ja siellä on monipuolista ja vilkasta toimintaa päivin ja illoin kaikenikäisille kuntalaisille.

Työllisyystilanne oli koko vuoden hyvä, vaikka syysä kohden Ukrainan sodan vuoksi kohoavat korko-, energia- ja muut elinkustannukset hyydyttivät rakentamisen toimialan nopeasti ja kattavasti. Rakennusalan yritysten tilauskirjat alkoivat tyhjentyä vuoden loppua kohden, mikä alkoi heikentää työllisyyttä myös Kärsämäellä. Tästä huolimatta kunnan verokertymä vuodelta 2022 on talousarvion mukainen.

Elinkeinoelämän puolelta tuli myös eriomaisia uutisia, kun Lujabetonin Kärsämäen betonituotetehdas käynnisti yhdessä Saksalaisen Nordax-yhtiön kanssa merkittävän tehtaan ja sen piha-alueiden laajennusinvestoinnin. Laajennuksen myötä Kärsämäellä käynnistyy tuulivoimaloiden betonipylooneiden valmistaminen. Yhtiön ilmoituksen mukaan tähän toimintaan syntyy sata uutta työpaikkaa, mikä on erinomainen uutinen muun talouden painuessa taantumaan. Saman kaltainen iloinen uutinen tuli myös lannoitteita kierrätysmateriaalista valmistavasta Tracegrow Oy:stä. Yritys laajentaa tuotantoaan ja avaa uuden tuotantolinjan Kärsämäen tehtaalla.

Tapahtumien ja muiden kulttuuripalveluiden osalta vuosi oli paluuta normaaliin, kun ihmiset alkoivat osallistua pitkien koronavuosien jälkeen aktiivisesti tapahtumiin ja harrastustoimintaan. Joulunavaus ja joulumyyjäiset sekä joulunajan useat hienot konsertit kruunasivat aktiivisen kulttuurivuoden tapahtumat Kärsämäellä. Olemme edelleen kokoamme suurempi kulttuuripitäjä monin tavoin.

Kunnan talousarvio ja toimintasuunnitelma toteutuivat olosuhteisiin nähden erinomaisesti, mistä parhaat kiitokset kaikille.

Tilikaudella 2022 Kärsämäen kunnan talous vahvistui edelleen, tilinpäätös on kunnan osalta noin 0,97 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Käyttötalouden nettokustannukset toteutuivat pitkälti talousarvion puitteissa, verotuloja kertyi ennätykselliset 8,7 miljoonaa euroa ja valtionosuuksia maksettiin noin 12,4 miljoonaa euroa.

Pörssikurssien heikon kehityksen vuoksi arvopaperien arvonalennuksia kirjattiin 0,46 miljoonaa euroa. Kuntakonsernin tilikausi muodostui noin 0,3 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Lainamäärä Kärsämäen kunnassa väheni ja velkaa on 3 960 euroa/asukas, konsernin lainamäärä kasvoi investointien myötä, konsernilainaa on 10 521 euroa asukasta kohden.

Tulevaisuutta ajatellen Kärsämäki haluaa edelleen olla luova, reagoiva, menestyvä ja mahdollisuuksia salliva pitäjä. Pyrimme edelleen kaikessa parempaan toimintaympäristöä huolellisesti tarkastellen. Samalla uudistamme kuntastrategiaa ja uusi päivitetty strategia vahvistetaan kevätkaudella 2023. Kunnan talous on uudessa kunnassa, soten siirryttyä hyvinvointialueelle, edelleen tasapainoinen. Näin voimme tarkalla ja huolellisella ennakoinnilla turvata edelleen hyvät palvelut myös tulevina vuosina.

Luottamus, avoimuus ja sosiaalinen eheys sekä aktiiviset ihmiset saavat kuntayhteisön kukoistamaan myös kriisien ja häiriötilanteiden aikana. Tunneimme suurta myötätuntoa Ukrainan kansaa kohtaan Venäjän hyökkäyssodan kohteena ja haluamme omalta osaltamme myötävaikuttaa rauhan palautumiseen ja avustamme omilla voimavaroillamme sotaan pakenevia lähimmäisiämme.

Kärsämäki tunnetaan omassa sarjassaan menestyvänä kuntana. Kiitos kuluneesta vuodesta kaikille kunnan työntekijöille, luottamushenkilöille, Kärsämäen kunnan asukkaille ja veronmaksajille.

Tervetuloa Kärsämäelle,

Kärsämäellä 17.3.2023

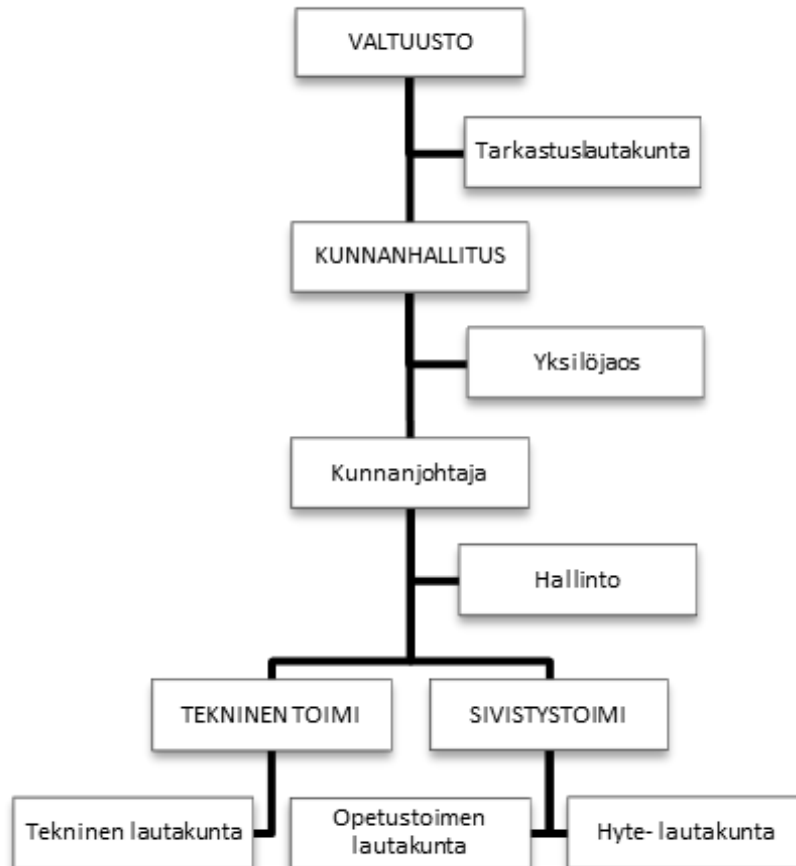
kunnanjohtaja Esa Jussila

1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Toiminta-ajatus

Kärsämäki turvaa asukkailleen hyvän elämän edellytykset ja kehittää paikkakuntaa aktiivisen elinvoimapolitiikan keinoilla.

Toimintaorganisaatio

Valtuuston kokoonpano 1.1.2022-31.12.2022

Nimi ja ammatti

Puheenjohtaja

Ristinen Esko, päästömittaaja

I varapuheenjohtaja

Kyllönen Jaana, lehtori, työterveyshoitaja (YAMK)

II varapuheenjohtaja

Autio Mika, maatalousyrittäjä

Puolue/ryhmä

Suomen Keskusta

SDP

Suomen Keskusta

Nimi ja ammatti

Ahola Marko, ravitsemustyöntekijä

Aittola Mira, agrologi

Andersson Anne, psykoterapeutti, terveydenhoitaja

Anttila, Pekka, yrittäjä

Puolue/ryhmä

Perussuomalaiset

Suomen Keskusta

Suomen Keskusta

Suomen Keskusta

Haapakoski Niina, lähihoitaja	Perussuomalaiset
Isola Susanna, yrittäjä, parturi-kampaaja	Suomen Keskusta
Järvenpää Heidi, toimitusjohtaja	Suomen Keskusta
Koski Markku, eläkeläinen	Suomen Keskusta
Littow Timo, seurakuntamestari, yrittäjä	Suomen Keskusta
Loukkola Esko, linja-autonkuljettaja, yrittäjä	Perussuomalaiset
Mäki Laura, agrologi, maitotilayrittäjä	Suomen Keskusta
Pietikäinen Mika, maanviljelijä	Perussuomalaiset
Ruha Anne, maatalousyrittäjä	Suomen Keskusta
Saari Ilkka, rakennusmestari 7.6.2022 saakka	Suomen Keskusta
Seppä Marjatta, eläkeläinen	Suomen Keskusta
Tiikkainen Antti,	Suomen Keskusta
Seppä Marjatta, eläkeläinen	Suomen Keskusta
Takalo Jaana, käsityönohjaaja-artesaani, sihteeri	Perussuomalaiset
Ylitalo Tero, betonityöntekijä	Suomen Keskusta
Flankkila Timo, maanviljelijä	Kansallinen Kokoomus

Kunnanhallituksen kokoonpano vuonna 1.1.2022-31.12.2022

<u>Nimi ja ammatti</u>	<u>Puolue/ ryhmä</u>
<i>Puheenjohtaja</i>	
Anttila Pekka	Suomen Keskusta
<i>I varapuheenjohtaja</i>	
Ruha Anne	Suomen Keskusta
<i>II varapuheenjohtaja</i>	
Loukkola Esko	Perussuomalaiset
Haapakoski Niina	Perussuomalaiset
Isola Susanna	Suomen Keskusta
Saari Ilkka 7.6.2022 saakka	Suomen Keskusta
Mikkola Ari 7.6.2022 alkaen	Suomen Keskusta
Ylitalo Tero	Suomen Keskusta

Lautakunnat ja jaokset 1.1.2022-31.12.2022

<u>Keskusvaalilautakunta</u> Isola Timo Kallinen Saara Laitinen Marko Manninen Riikka, vpj Tiikkainen Antti, pj	<u>Tarkastuslautakunta</u> Littow Timo, vpj Myllymäki Tapio Räsänen Juha Seppä Marjatta, pj Takalo Jaana
<u>Opetustoimen lautakunta</u> Ahola Marko, vpj Aitto-Oja Veli Huovila Tuula Järvenpää Heidi, pj Mäki Laura Pirnes Vesa Ronkainen Marika	<u>Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta</u> Andersson Anne, pj Hankilanoja Juha Kangaskokko Anni Laitila Mikko Leinonen Tuure Mikkola Ari, vpj Raudaskoski Seija
<u>Tekninen lautakunta/Tiejaos</u> Aittola Mira Autio Mika, pj Lohvansuu Katariina Luonuansuu Kyösti	<u>Yksilöjaos</u> Andersson Anne Mikkola Ari Salonurmi Ari-Pekka

Ojala Päivi, vpj Puranen Matti Ylikangas Arvi	

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Haaranen Jarno
Kallinen Saara
Kyllönen Jaana H
Mikkola Ari
Myllymäki Suvi-Marja Hannele
Ylitalo Tero

Käräjäoikeuden lautamiehet

Leinonen Tuure

1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2022 ilmestyneessä julkaisussa ”Taloudellinen katsaus, talvi 2022” on ennustettu vuosien 2022 - 2025 taloudellista kehitystä ja lisäksi talouden keskipitkän ajan kehitysarviota vuoteen 2027 asti. Maailmantalouden näkymät ovat synkät Venäjän hyökkäyssodan ja Euroopan energiakriisin jatkuessa. Myös inflaatio jatkuu nopeana, joskin hieman hidastuneena Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Kuluttajien luottamus on erittäin heikkoa huolimatta hyvästä työllisyystilanteesta monessa maassa. Maailmantalouden kasvu hidastuu vuoden 2022 2,9 prosentista 1,9 prosenttiin vuonna 2023, mutta elpyy 3 prosentin kasvuun vuonna 2024.

Suomen bruttokansantuote (BKT) kääntyi lievään laskuun 2022 syksyllä ja heikon talouskehityksen odotetaan jatkuvan talven ajan. Vuonna 2023 BKT supistuu 0,2 prosenttia, kun hintojen nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa ja vähentää kulutusta. Inflaation hidastuminen kääntää kuitenkin reaalitytulot kasvuun jo vuoden 2023 aikana. Suomen talous kasvaakin jälleen vuosina 2024 ja 2025 1,2 ja 1,4 prosenttia. Venäjän hyökkäyssota vaikuttaa taloudessa pidempään, eikä talous palaudu aiemmin ennakkoidulle kasvu-uralleen.

Vahva talous- ja työllisyyskehitys on pienentänyt julkisen talouden alijäämää vuonna 2022. Verotulojen kasvu on ollut voimakasta ja koronavirusepidemian hoidosta aiheutuvat menot ovat olleen edellisvuosia pienemmät. Talous ei kasva vuonna 2023, ja julkisen talouden rahoitusasema alkaa heikentyä. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt lukuisat varautumiseen liittyvät toimet kasvattavat myös alijäämää. Talouskasvu jää vaimaksi lähivuosina ja julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino pysyy suurena.

Helmikuussa 2023 julkaistiin ennakoarvioita kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 tilinpäätöksistä. Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni hieman suhteessa aikaisempiin kahteen vuoteen mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos nousi 1,3 miljardiin euroon hyvien verotulojen ja poikkeuserien vuoksi. Tilikauden tulosta ei kuitenkaan yksistään voi käyttää kuntatalouden tasapainon mittarina.

Ennakkotietojen mukaan negatiivisen tuloksen teki noin 90 kuntaa, kun edellisenä vuonna tulos oli alijäämäinen 66 kunnassa. Ennakkotietojen perusteella 13 kunnan vuosikate jäi negatiiviseksi, kun vuotta aiemmin yhdeksän kunnan vuosikate oli negatiivinen.

Kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 1,3 mrd. euroa. Kunnat saivat valtiolta koronakuluja vastaavia avustuksia yhteensä noin 460 miljoonaa euroa, millä oli vaikutus kuntien hyvään tulokseen.

	2021	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
	mrd. euroa	määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	251	-2,2	3,0	1,9	-0,2	1,2	1,4
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	99	-6,2	6,0	8,1	-1,8	3,1	4,2
Kokonaistarjonta	350	-3,3	3,8	3,6	-0,7	1,8	2,3
Tavaroiden ja palvelujen vienti	99	-7,8	5,4	2,9	1,1	3,6	4,2
Kulutus	190	-2,7	3,4	2,1	-0,2	0,8	1,2
yksityinen	128	-4,0	3,7	2,3	-0,5	1,3	2,0
julkinen	61	0,3	2,9	1,7	0,4	-0,2	-0,5
Investoinnit	59	-0,9	1,5	3,8	-0,4	1,8	2,4
yksityiset	49	-3,2	4,7	2,8	-2,1	3,0	0,3
julkiset	11	9,5	-11,5	8,5	7,0	-2,8	11,5
Kokonaiskysyntä	349	-3,7	3,5	4,3	-0,7	1,8	2,3
kotimainen kysyntä	250	-2,0	2,8	4,8	-1,5	1,0	1,5

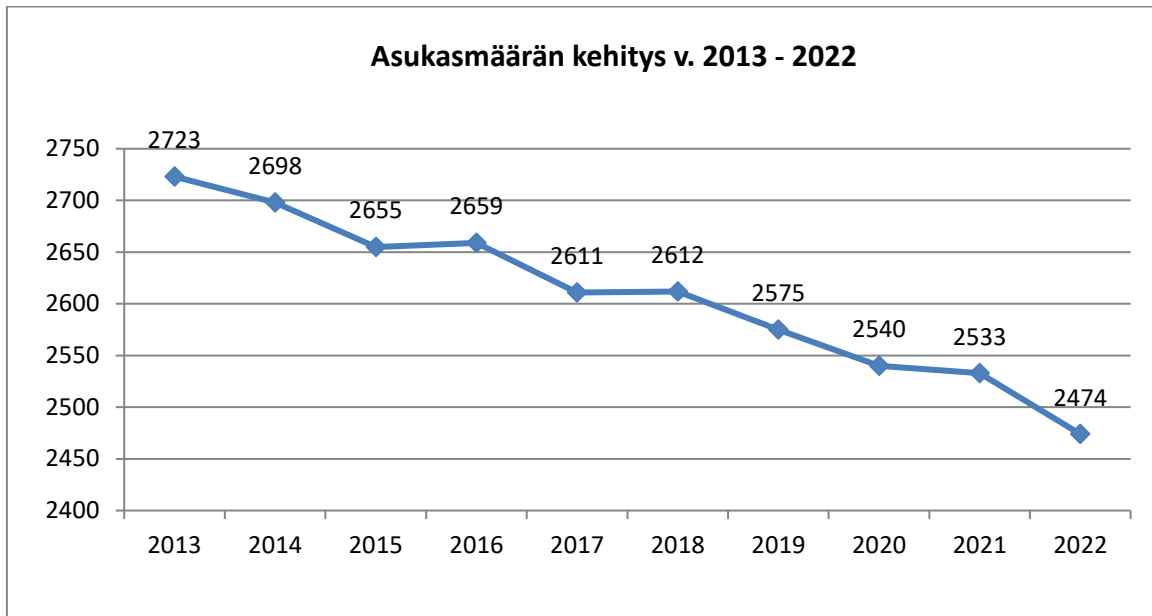
(Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2022; Kuntaliitto, tiedote)

	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	238	251	274	283	293	304
Palvelut, määrän muutos, %	-3,1	3,5	2,3	0,3	1,2	1,0
Koko teollisuus, määrän muutos, %	-1,3	0,7	1,9	0,5	1,7	1,8
Työn tuottavuus, muutos, %	0,3	-0,0	0,4	0,7	1,0	1,1
Työlliset, muutos, %	-1,5	2,4	2,7	-0,5	0,3	0,4
Työllisyysaste, %	70,7	72,3	74,2	73,9	74,1	74,4
Työttömyysaste, %	7,7	7,7	6,8	7,0	6,9	6,7
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	0,3	2,2	7,0	4,0	1,9	1,7
Ansiotasoindeksi, muutos, %	1,9	2,4	2,6	4,0	3,0	3,0
Vaihtotase, mrd. euroa	1,6	1,6	-6,2	-1,6	-1,0	-1,1
Vaihtotase, suhteessa BKT:hen, %	0,7	0,6	-2,2	-0,6	-0,4	-0,3
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,4	-0,5	0,3	2,9	2,9	2,8
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	-0,2	-0,1	1,7	2,9	3,1	3,4
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	57,2	55,5	52,6	53,9	53,7	53,8
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	41,8	43,0	42,0	41,2	41,1	40,8
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-5,6	-2,7	-0,8	-2,3	-2,2	-2,7
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-5,5	-3,3	-1,8	-3,1	-2,9	-3,3
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	74,8	72,4	71,7	73,4	74,9	76,2
Valtionvelka, suhteessa BKT:hen, %	52,4	51,2	51,6	52,9	53,8	54,3

(Lähde: Taloudellinen katsaus, Talvi 2022, Valtiovarainministeriö)

Oman alueen kehitys

Kärsämäellä oli 31.12.2022 2 474 asukasta (lähde: Tilastokeskuksen ennakkotilasto). Vuoden 2021 lopussa asukkaita oli 2 533 , joten vuoden aikana asukasmäärä väheni 59 hengellä. Vuoden aikana syntyi 20 ja kuoli 41 henkeä, luonnollinen väestönlisäys oli -21. Kokonaisnettomuutto oli - 41.

Kuva. Asukasmäärän kehitys Kärsämäellä vuosina 2013-2022.

Nivala-Haapajärven seutukunnan väkiluku 31.12.2022 oli 27 033 asukasta. Seutukunnan kuntien kuntien väkiluvut ovat seuraavat: Haapajärvi 6 688, Nivala 10 407 Reisjärvi 2 636, Pyhäjärvi 4 828 ja Kärsämäki 2 474. Seutukunnan väkiluku laski edelliseen vuoteen verrattuna -352 asukkaalla. Väkiluku väheni kaikissa seutukunnan kunnissa Nivalaa lukuunottamatta. Vuodesta 1995 lukien seutukunnan väkiluku on ollut laskeva.

Kärsämäen kunnan työttömyysaste oli vuoden vaihteessa 8,8 %, vuoden 2021 lopussa se oli 9,1 %. Nivala-Haapajärven seutukunnan työttömyysaste oli vuoden vaihteessa 9,3 % ja Pohjois-Pohjanmaalla 10,9 %. Vuoden 2022 lopun tilanteen mukaan työttömyysaste oli Nivalassa 8,2 %, Haapajärvellä 8,5 %, Pyhäjärvellä 12,4 % ja Reisjärvellä 6,6 %.

NIVALA-HAAPAJÄRVEN SEUTU												
	Haapajärvi		Kärsämäki		Nivala		Pyhäjärvi		Reisjärvi		Yhteensä	
MYÖNNETYT YRITYSTUET	€	lkm.	€	lkm.	€	lkm.	€	lkm.	€	lkm.	€	lkm.
(1.1.2022 - 31.12.2022)												
ELY-keskus/EAKR *	126 367	1	0		561 913	3	0		330 860	1	1 019 140	5
ELY-keskus/EMR	58 697	4	36 795	2	238 426	6	1 014 350	2	28 023	2	1 376 291	16
Business Finland	107 865	2	75 006	3	39 104	6			14 098	2	236 073	13
Valtiokonttori/kustannustuki	20 393	2	7 600	1	6 236	1	0		6 586	1	40 815	5
Leader-toimintaryhmä ***	83 788	3	0		219 557	16	63 295	4	6 699	2	373 338	25
Startti Leader	7 506	10	2 943	3	12 395	18	9 056	14	6 912	9	38 812	54

YHTEENSÄ:	404 616		122 344		1 077 631		1 086 701		393 178		3 084 469	

Taulukko: Seudun kuntiin saadut yritystuet v.2022

Vuoden 2022 aikana Kärsämäellä perustettiin 13 yritystä ja yritysten poistuma kaupparekisteristä oli yhteensä 8kpl.

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tuloperusteiden muutokset

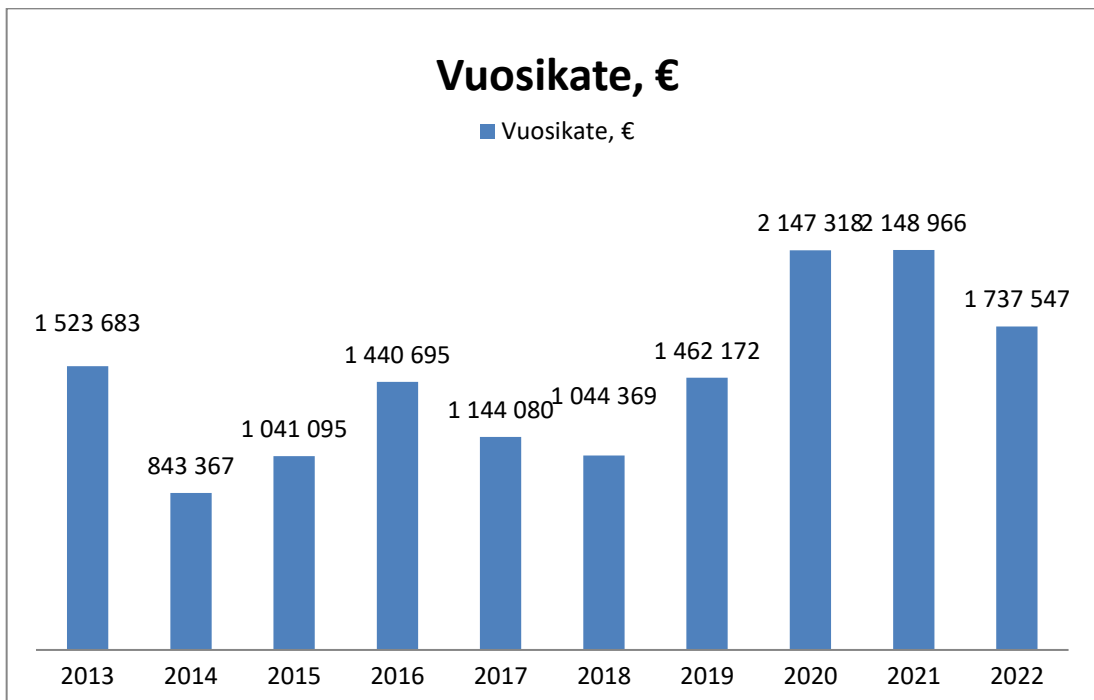
Verotulot ovat vuonna 2022 yhteensä 8 720 436 euroa. Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 8,5 % (684 691 euroa). Alkuperäisessä talousarviossa verotulojen kokonaiskertymäksi arvioitiin 7 667 000 euroa, talousarviomuutosten jälkeen arvio oli 8 737 000. Lopulliset verotulot toteutuivat 16 564 euroa muutettua talousarviota pienempinä. Kunnallisveroverotuloja kertyi 6 797 780 euroa, mikä on 484 524 euroa enemmän kuin edellisvuonna.

Kiinteistöveroja kertyi 651 596 euroa. Yhteisöveron tuotto oli 1 271 060 euroa, 136 456 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Yhteisöverotulojen kasvu oli vahvaa, kun otetaan huomioon, että kuntaryhmän jako-osuuden määräaikainen 10 prosenttiyksikön korotus poistui vuodelle 2022.

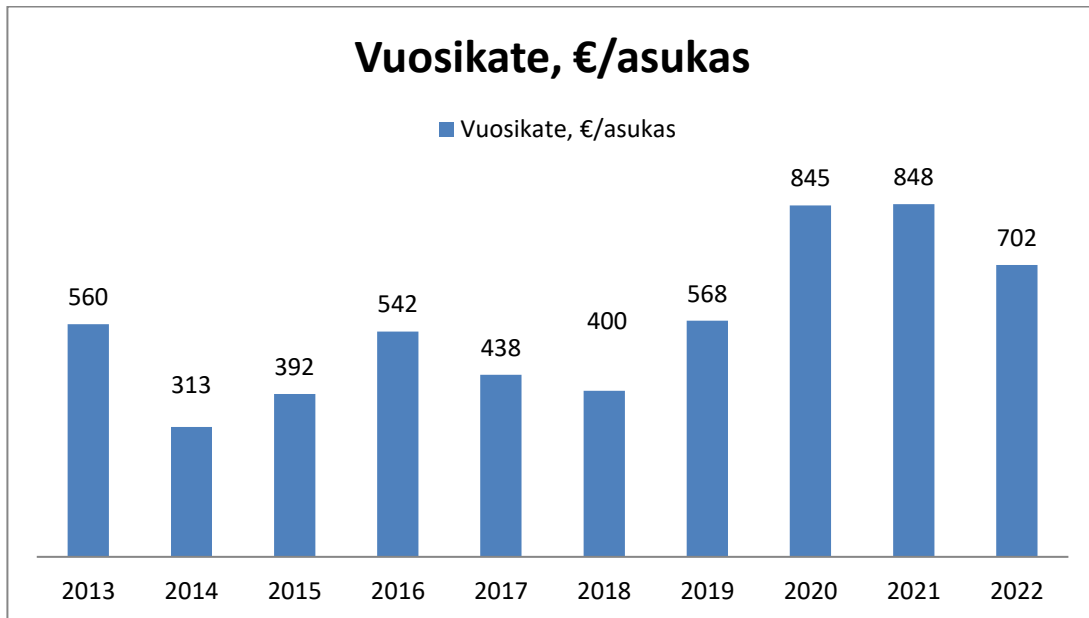
Valtionosuuksia kertyi 12 452 348 euroa. Valtionosuudet kasvoivat edellisestä vuodesta 592 157 euroa, 5,0% .

Toiminnan ja talouden muutokset

Tilinpäätös muodostui 973 438 euroa ylijäämäiseksi. Ylijäämä oli 422 101 euroa edellisen vuoden tilinpäätöstä pienempi. Vuosikate oli vuonna 2022 1 737 547 euroa ja se väheni 411 419 euroa edellisvuoteen verrattuna.

Kuva. Vuosikatteen kehitys Kärsämäellä 2013– 2022.

Kuva. Vuosikate asukasta kohden Kärsämäellä vuosina 2013 – 2022

Lainakanta 31.12.2022 oli 9 796 836 euroa, 3 960 euroa/asukas, kun sitä tilikauden 2021 lopussa oli asukasta kohden 4 238 euroa.

Poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Käyttötalouden osalta talousarvio alittui kokonaisuutena nettona 15 261 euroa. Talousarvio ylittyi kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja teknisen lautakunnan osalta. Kunnanhallituksen (18 445 euroa) ja tarkastuslautakunnan (2 435 euroa) ylitykset johtuivat pääasiassa budjetoitua suuremmista palvelujen ostojen määrässä. Teknisen lautakunnan (67 619 euroa) ylityksen syynä olivat budjetoitujen toimintatuottojen alitus metsän myyntituloissa sekä toimintakulujen ylitystä lämmitys- ja sähkökuluissa. Pelastustoimen osalta varauduttu varallaolokorvausten palkkasaataviin aikaisemmilta vuosilta Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen ilmoituksen mukaan. Menon lisäys 49 514 eur kirjattu pakollisiin varauksiin.

Opetustoimen lautakunnan alaisessa toiminnassa alitusta oli yhteensä 78 169 euroa, toimintatuottoja kertyi budjetoitua enemmän johtuen erityisestisaaduista avustuksista. Hyte-lautakunnassa alitus oli 21 184 euroa, kertyen pääasiassa budjetoitua pienempinä toteutuneista henkilöstökustannuksista ja ennakoitua suurempina toteutuneista toimintatuotoista. Keskusvaaliautakunnan talousarvioalitus oli 4 406 euroa.

Verotulot toteutuivat 16 564 € budjetoitua heikommin. Valtionosuuksia saatiin 7 012 € arvioitua vähemmän.

1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ukrainan sodan jatkuessa taloudellisen toimintaympäristön epävarmuus näyttyy edelleen suurena. Vaikka vuoden 2023 alussa näyttää siltä, että energiakriisi ja inflaation nopein vaihe ovat hellittämässä ja talouskehityksen pahimmat uhkat eivät ole toteutumassa, näkymä voi muuttua nopeasti. Sodan ohella geopolitiikassa on myös muita jännitteitä ja rahapolitiikan tulevaan kehitykseen liittyy epävarmuutta. Epävarma näkymä heijastuu voimakkaasti sijoitusmarkkinoiden kehitykseen .

Valtuuston 13.12.2022 hyväksymä vuoden 2023 talousarvio on ylijäämäinen niin talousarviovuoden, kuin suunnitelmavuosienkin 2024 – 2025 osalta. Talousarvion ja taloussuunnitelmien mukaisesti tavoitteena on tasapainossa oleva kuntatalous. Jotta valtuuston hyväksymän taloussuunnitelman tavoitteena oleva tilikausien positiivinen tulos voidaan saavuttaa, edellytetään sekä kuluvalle tilikaudella sekä suunnitelmavuosilla edelleen erittäin maltillista toimintamenojen kasvua. Kärsämäen kunnalla on useiden ylijäämäisten tilinpäätösten myötä syntynyt taseeseen kohtuullinen puskuri, josta on etua myös tulevassa epävarmuuden tilassa.

Toimintaympäristön merkittävimmät riskit liittyvät maailmanpolitiikan epävakaiseen kehitykseen, Sotatilaa Ukrainassa sekä sote- ja maakuntauudistuksen vaikutukseen kuntien rahoituspohjaan. Toisaalta hiilineutraalin energiatuotannon murros ja muun muassa tuulivoimaan panostaminen tuovat uusia mahdollisuuksia myös Kärsämäelle.

Kunnan omien toimenpiteiden lisäksi kuntatalouteen vaikuttaa merkittävästi kunnille annettavien tehtävien ja velvoitteiden kehitys. Valtio on leikannut 2010-luvulla rajusti hyvinvointipalvelujen järjestämiseen tarkoitettua rahoitusta kunnilta, kuntien tehtäviä ja velvoitteita ei ole kuitenkaan vähennetty. Tulevaisuuden epävarmuutta lisää mahdollisuus, että kuntien tehtäviä ja velvoitteita tullaan lisäämään, vaikei kuntatalous kestäisi yhtään uutta kustannuksia aiheuttavaa lisävelvoitetta. Kevään 2023 eduskuntavaalien jälkeen maahamme muodostetaan uusi hallitus

Kunnan työllisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja elinkeinoelämän edellytysten parantamiseen liittyy tulevana vuosina uuden vuosille 2019-2023 ulottuvan kuntastrategian mukaisesti. mm. matkailuun ja markkinointiin sekä kunnan asuntotilanteeseen panostaminen. Vuoden 2022 talousarvion ja toimintasuunnitelman tavoitteet on asetettu kuntastrategian mukaisesti.

Kärsämäen kunnan sosiaali- ja terveystalvet on ulkoistettu 30.6.2027 saakka voimassaolevalla palvelusopimuksella. Palvelusopimus vastuineen siirtyi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 lukien, samalla kun sosiaali- ja terveystalvet siirtyi hyvinvointialueelle.

1.6 Kunnan henkilöstö

Henkilöstötilinpäätös antaa tiivistettyä tietoa henkilöstöön liittyvissä asioissa.

Henkilöstön määrä 31.12.2022

Seuraavassa taulukossa on esitetty 31.12.2022 kunnan palveluksessa olleen henkilöstön määrä. Yhteensä henkilökunnan lukumäärä oli 139 henkilöä.

Hallintotoimeen kuuluvat keskushallinnon sekä sosiaali- ja terveystalvet henkilöstö. Sivistystoimen alaisuuteen kuuluvat opetustoimen hallinnon, perusopetuksen, toiseen asteen opetuksen, varhaiskasvatuksen, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä liikunta- ja nuorisotyön henkilöstö.

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä
				2022	2021
Hallintotoimi	19	3	3	25	24
Sivistystoimi	72	35		107	102
Tekninen toimi	7			7	11
Kaikki yhteensä	98	38	3	139	137

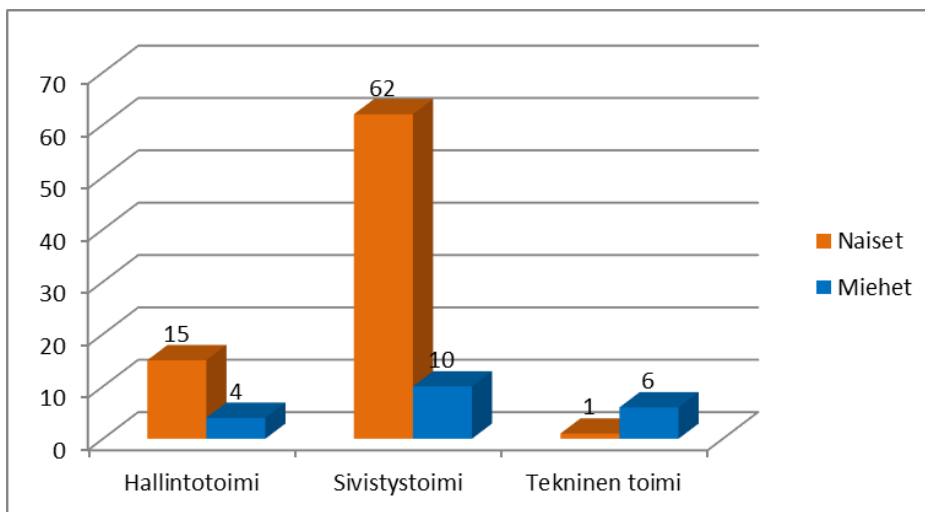
Taulukko: Henkilöstön määrä 31.12.2022.

Henkilötyövuosi

Henkilötyövuosi eli HTV kuvaa täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työpanosta. Vuonna 2022 HTV oli 129,5 (palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä/365) ja HTV2 oli 116,2 (palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä/365).

Henkilöstön sukupuolijakauma

Vakinaista henkilökuntaa on 98, naisia 78 ja miehiä 20.

Taulukko: Vakinaisen henkilöstön sukupuolijakauma 31.12.2022

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne ja keski-ikä

Suurin ikäryhmä on 60–64-vuotiaat, joihin kuuluu 20,4 % vakinaisesta henkilöstöstä. Alle 50-vuotiaita on 53 %.

	Ikäryhmä/henkilölukumäärä								Yhteensä
	-29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	
Hallintotoimi			2	2	1	2	4	8	19
Sivistystoimi	9	8	13	11	6	4	13	8	72
Tekninen toimi						1	2	4	7
Yhteensä	9	8	15	13	7	7	19	20	98

Taulukko: Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma 31.12.2022

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 47,1 vuotta. Koko kunta-alalla vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,6 vuotta vuonna 2021.

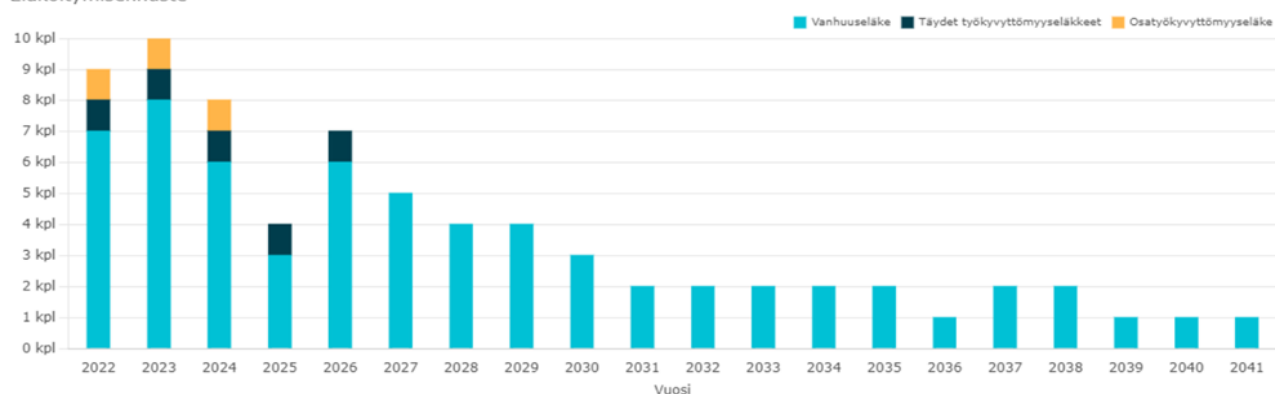
	2022	2021
Hallintotoimi	54,6	54,8
Sivistystoimi	43,9	45,0
Tekninen toimi	59,3	59,8
Yhteensä	47,1	47,6

Taulukko: Vakinaisen henkilöstön keski-ikä hallintokunnittain

Eläköityminen

Vuoden 2022 aikana vanhuuseläkkeelle siirtyi 4 henkilöä vakinaisesta palvelussuhteesta. Seuraavassa taulukossa on esitetty Kevan tilaston mukainen eläköitymisennuste. Ennuste perustuu vuoden 2020 lopussa vakuutettuna olleiden työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2022 alun organisaatiotilanteeseen. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt.

Eläköitymisennuste

Taulukko: Eläköitymisennuste 2022–2041

Eläkemaksut

Palkkaperusteista eläkemaksua maksavat sekä palkansaaja että työnantaja kaikesta työstä, josta karttuu eläkettä. Palkkaperusteisen eläkemaksun lisäksi osa työnantajista maksaa eläkemenoperusteista maksua. Eläkemenoperusteinen maksu perustuu maksussa oleviin, ennen vuotta 2005 karttuneisiin eläkkeisiin.

Eläkemaksut	2022	2021
Eläkemenoperusteinen maksu	386 498	398 420

Taulukko: Eläkemenoperusteinen maksu

Henkilöstön vaihtuvuus

Kertomusvuonna vakinaisen henkilöstön virka-/työsuhteita alkoi 11 ja päättyi 23.

31.12. päättyi 15 virka-/työsuhdetta ja henkilöt siirtyivät Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelukseen.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus		2022
Alkaneet palvelussuhteet		11
Päättyneet palvelussuhteet		23
- eläke	4	
- siirto toiseen jäsenyhteisöön	15	
- irtisanoutuminen	4	

Taulukko: Henkilöstön vaihtuvuus

Osaamisen kehittäminen

Koulutuksiin osallistui 30 henkilöä yhteensä 189 kalenteripäivää.

	Henkilöt	Päivät	Koulutuspvt/vaki- tuinen henkilöstö
Koulutus, palkaton	3	10	9
Luottamusmieskoulutus	2	6	6
Muut opinnot, palkaton	3	7	
Omaehtoinen palkallinen koulutus	5	11	11
Opintovapaa, palkaton	3	128	92
Työnantajan järj. työn edell. koulutus	1	1	
Työsuojelukoulutus	2	12	12
Täydennyskoulutus, palkallinen	11	14	13
Yhteensä	30	189	143

Taulukko: Koulutuksiin osallistuminen

Terveysperusteisia poissaoloja ovat työntekijän sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot.

Sairauspoissaolot	Palkalliset sairauspoissaolot Kalenteripäivät	Palkattomat sairauspoissaolot Kalenteripäivät
1-7 pv	947	16
8-29 pv	283	
30-59 pv	255	
60-89 pv	222	86
90-179 pv		
Yli 180 pv		
Yhteensä keskimäärin/henkilötyövuosi	15,6	

Sairauspoissaoloprosentti	7,6
0 päivää sairastaneet, hlöä	89
0 päivää sairastaneet, % hlöstöstä	64,0

	Tapausta	Poissaolot/kalenteripv	Poissaoloajan palkka, keskim.
Työtaturma	6	133	11 789
Työmatkataturma	1	18	1 116
	7	151	12 905

Taulukko: Henkilöstön terveysperusteiset poissaolot.

Henkilöstömenot

Tuloslaskelmaan kirjattuja palkkoja ja muita henkilöstökuluja maksettiin 5 874 676 euroa, lisäystä edelliseen vuoteen 2,5 % .

Henkilöstökulut	2022	2021
Palkat ja palkkiot	4 580 544	4 435 321
Eläkekulut	1 163 664	1 162 875
Muut henkilösivukulut	130 469	132 163
Yhteensä	5 874 676	5 730 359

Taulukko: Henkilöstökulut vuosina 2021 – 2022

Työterveyshuolto ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Työterveyshuollon palvelut on ostettu Terveystalo Kuntaturva Oy:ltä. Työterveyshuollon tavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö ja hyvin toimiva työyhteisö, työperäisten sairauksien ehkäisy sekä työ- ja toimintakyvyn edistäminen.

Työterveyshuollon bruttomenot vuonna 2022 olivat 38 333 euroa (38 688 euroa vuonna 2021). Työterveyshuollon kustannukset sisältävät henkilöstön työterveyshuollon lisäksi sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannukset. Kela korvaa 50 % – 60 % työterveyshuollon kustannuksista.

Työterveyshuollon tavoitteena on myös kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuuden edistäminen

ja henkilöstön työelämän laadun parantaminen antamalla vaikutusmahdollisuuksia omaa työtään ja työyhteisöään kokevien päätösten valmisteluun. Vaikutuskanavana on yhteistyötoimikunta. Yhteistyötoimikunta kokoontui kertomusvuoden aikana 4 kertaa.

Kunnanhallitus on 10.9.2012 § 252 päättänyt erityistyölasien hankinnasta työnantajan kustannuksella. Korvaus on 100 euroa kehyksistä ja määritetyt linssit. Kunnanhallitus on 21.1.2019 § 9 päättänyt ottaa käyttöön liikuntaetujärjestelmän henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi. Vuoden 2021 aikana etujärjestelmä laajennettiin koskemaan myös hieronta- ja fysioterapiapalveluita. Etua myönnetään yhteensä 240 euroa/hlö/vuosi, josta hieronta-/fysioterapiaetua voi käyttää enintään puolet.

Henkilöstön virkistäytymispäiviä järjestetään 1-2 kertaa vuodessa.

	2022	2021
Terveystarkastusten käynnit yhteensä, kpl	287	205
lääkärit	36	17
terveydenhoitajat	47	49
fysioterapeutit		
psykologit	11	7
laboratorio	193	132
Sairaanhoitokäynnit yhteensä, kpl	591	588
lääkärit	110	141
terveydenhoitajat	44	66
laboratorio	437	381
Työpaikkaselvitykset yhteensä, t	13,5	
lääkärit		
terveydenhoitajat	12,5	
fysioterapeutit	1	
Yksilön neuvonta- ja ohjaukset yhteensä, kpl	184	180
lääkärit	10	10
terveydenhoitajat	174	158
fysioterapeutit		12
psykologit		
Ryhmän neuvonta ja ohjaus, t		
lääkärit		
terveydenhoitajat		
fysioterapeutit		

Taulukko: Työterveyshuollon toimintatiedot 2021 – 2022

1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Valtuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet päävastuualueille vuosittain talousarviossa. Tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu puolivuosittein. Osavuosikatsausraportointia on kehitetty tiiviimmäksi ja informatiivisemmaksi, johdon talousraportointia ja mittaristoja kehitetään yhteistyössä Kuntien Hetapalvelut Oy:n kanssa.

Henkilöstöriskit

Henkilöstöhallinnon sisäisessä tarkkailussa ja suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota mahdollisiin henkilöstöriskihin. Avainhenkilöille luodaan varahenkilöjärjestelmä, mikä on toimialueen päällikön vastuulla.

Kunnan vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 47,1 vuotta. Eläköityvien määrä ajalla 2023-2032 on 52 henkilöä, eli noin 53 % kunnan vakituisesta henkilöstöstä. Henkilöstön rekrytoinnista ja palkkauksesta päätetään kunnan hallintosäännön mukaisella tavalla. Johtoryhmän viranhaltijoiden sijaisuudet on määritetty hallintosäännössä. Palkkauksesta päätettäessä otetaan huomioon alan virka- ja työehtosopimuksen määräykset ja kunnanhallituksen mahdollisesti antamat ohjeet. Apuna rekrytoinneissa käytetään Kuntarekry- rekrytointipalvelua. Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit on tunnistettu ja näitä pyritään välttämään kehittämällä henkilöstön hyvinvointia ja työnantajakuva.

Työntekijöiden pitkittyvät sairauspoissaolot aiheuttavat myös henkilöstöön liittyvän riskin. Sairauspoissaolojen riskin pienentämiseksi työterveyshuolto tekee 3-5 vuoden välein työpaikkakäynnit, joissa käsitellään työpaikan fysikaaliset, kemialliset ja biologiset altisteet, psyykkiset sekä fyysiset kuormitustekijät ja tapaturmavaarat. Ikäryhmätarkastukset tehdään 45, 50, 55, 60 ja 65 vuotta täyttäneille. Työntekijöille, joilla todetaan alentunut työkyky, ohjataan kuntoutukseen.

Tapaturmien torjunta ja vaaratilanteiden ehkäisy toteutuu Kärsämäen kunnan yleisten toimintaohjeiden työpaikoilla esiintyviin tilanteisiin –ohjeen mukaisesti (Työsuojelutoimikunta, 2013) Työsuojelutoimikunta yhdessä työterveyshuollon kanssa laatii kunnan henkilöstölle työsuojeluhuollon toimintasuunnitelman, joka kolmen vuoden välein tarkistetaan. Työntekijän erityisissä ongelmissa työnjohdolla on käytössä ”Varhaisen tuen malli” -opas.

Sairauspoissaolojen seuranta vastuu on hallinnonalan johtavalla viranhaltijalla sekä viranhaltijalla, joka myötäilee henkilöstölle sairauspoissaoloja. Työnantajan on myös ilmoitettava työterveyshuoltoon työntekijän pitkistä sairauspoissaoloista viimeistään silloin kun poissaolo on jatkunut 30 vrk ajan. Työterveyshuollon on viimeistään 90 sairauspäivän (arkipäiviä) jälkeen arvioitava jäljellä oleva työkyky. Kuukauden välein lähetetään työterveyshuoltoon yli kuukauden kestäneet sairauspoissaolot.

Talousriskit

Talouden kehitysnäkymien epävarmuus on lisääntynyt huomattavasti epävakaa maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi. Yritysten ja kuluttajien toiminnassa tapahtuvien muutosten ennakointi ja niiden vaikutusten arviointi on haasteellista. Valtiontalouden tasapainottamistoimenpiteillä sekä lainsäädännön muutoksilla ja kuntien velvoitteiden lisäämisellä on myös vaikutuksensa kunnan toimintaan ja talouteen.

Kunnan antamien takausten jäljellä olevan pääoman määrä 31.12.2022 oli 10,9 milj. euroa. Kärsämäen kunnan lainakanta 31.12.2022 oli 9 796 836 euroa, lainasalkkuun sisältyy korkoriski 2/3 lainoista ollessa sidottuna lyhyisiin korkoihin, jolloin ne ovat alttiina markkinakorkojen vaihteluille. Noin kolmannes kunnan lainasalkusta on sidottuna pitkään 10 v. korkoon.

Kunnan sijoitustoiminnassa noudatetaan valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kunnan sijoitussalkku oli vuoden 2022 lopussa kirjanpitoarvoltaan 9,69 milj. euroa. Sijoitusten tuottoon liittyvä riski kytkeytyy maailmantalouden epävakauteen.

1.8 Ympäristötekijät

Kunnalla ei ole tarvetta jätevedenpuhdistamon laajalle peruskunnostukselle tai päästökauppaa harjoittavaa yritystoimintaa. Kunnassa ei ole myöskään sattunut laajoja veteen, maahan tai ilmaan kohdistuneita ongelmapäästöjä.

Kärsämäen kuntastrategian mukaisesti otamme kaikessa kunnan toiminnassa huomioon kestävän kehityksen, luontoarvot sekä panostamme osaltamme ilmastonmuutoksen torjuntaan.

1.9 Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnan toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä. Hankinnoissa noudatetaan laakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Vuoden 2022 aikana valtuuston tekemistä päätöksistä on tehty yksi valitus hallinto-oikeuteen. Kunnanhallituksen tiedossa ei ole sellaisia lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muita lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus.

Sisäisen valvonnan toteutusta ohjaa valtuuston hyväksymä hallintosääntö. Kunnan valvonta jakaantuu ulkoiseen valvontaan ja sisäiseen valvontaan. Ulkoisen valvonnan tärkein osa on tilintarkastus, jota toteuttavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Riittävän ja toimivan sisäisen valvontajärjestelmän luomisesta, ohjeistuksesta, ylläpitämisestä ja seurannasta vastaa kunnanhallitus. Jokainen viranhaltija vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta, jolla varmennetaan mm. määräysten noudattaminen ja toiminnan tuloksellisuus. Erityinen vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta on tilivelvollisilla. Ulkoinen ja sisäinen valvonta muodostavat yhtenevän toisiaan täydentävän ja kattavan valvontajärjestelmän. Kunnan tilintarkastaja antaa tarkastuskertomuksessaan lausunnon sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta.

Sisäisen valvonnan keskeisiä osa-alueita ovat:

- **Strateginen suunnittelu;** Valtuusto on vahvistanut kunnan strategian vuosille 2019 -2023.
- **Taloussuunnitelma ja talousarvio,** jotka valtuusto käsittelee vuosittain joulukuussa.

- **Toiminnan ja talouden raportointi**, jota toteutetaan kunnanhallituksen vuosittain vahvistamien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden puitteissa.
- **Johtamisjärjestelmä**, joka on määritetty pääosin kunnan hallinto- ja toimintasäännössä.
- **Hyvä hallintotapa**, jonka keskeinen elementti on julkisuusperiaatteen noudattaminen.
- **Henkilöstöhallinto**
- **Riskien tunnistaminen ja hallinta**
- **Lakien, ohjeiden ja määräysten noudattamisen valvonta**

Hallintokunnissa on tunnistettu, että sisäinen valvonta on osa jokapäiväistä toiminnan johtamista. Tätä kautta parannetaan toiminnan tehostumista ja kunnan tuottavuuden paranemista.

Riskikartoitukset ja riskien hallintasuunnitelmat

Riskienkartoitus tehdään vakuutusten kilpailutuksen yhteydessä kerran valtuustokaudessa, vakuutukset on kilpailutettu loppuvuodesta 2021. Turvallisuussuunnitelmat on tehty. Kiinteistöissä on käytössä murtohälytysjärjestelmät. Valmiussuunnitelmien päivitys on aloitettu vuoden 2022 aikana.

Kunnan riskien hallinta sisältää riskien kartoituksen, analysoinnin ja hallintasuunnitelman. Hallintasuunnitelma pitää sisällään seuraavat osiot:

- **toimintaketjujen ns. vaarallisten työyhdistelmien varmistus**
- **henkilöstöriskien hallinta**
- **omaisuusriskien hallinta**
- **tietoturvallisuusriskien hallinta**

Sisäisen valvonnan raportti annetaan kunnanhallitukselle edelliseltä vuodelta seuraavan vuoden alkupuolella. Raporttiin on koottu kunnanhallituksen ja lautakuntien alaisen toiminnan selvitykset. Valtuustolle sisäinen valvonnan havainnoista ja toimivuudesta raportoidaan kunnan tilinpäätöksessä. Sisäisen valvonnan raportti vuodelta 2021 on ollut kunnanhallituksen käsiteltävänä 29.3.2021

Kunnan talousarvion- ja verotulojen toteutuminen, työttömyys, asukasluku sekä varainhoitajan raportti raportoidaan kuukausittain kunnanhallitukselle. Tytäryhtiöiden raportointia toteutetaan vuosittain.

Kunnan ja kunnan konsernin tyttärien osavuosikatsaus on annettu kerran vuodessa kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Osavuosikatsaus on 1.1.- 30.6 ja tilinpäätös 1.1. - 31.12.

Valtuuston talousarviossa asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on pääsääntöisesti saavutettu ja niistä on raportoitu tilinpäätöksen kohdassa talousarvion toteutuminen. Lopullisessa talousarviossa kunnan tilikauden ylijäämä oli 805 564 euroa ja tilinpäätöksen mukainen tilikauden ylijäämä on 973 438 euroa.

Tietoturvallisuus

Kunnanhallitus on 12.10.2011 päättänyt tietoturvallisuusorganisaatiosta ja tietoturvallisuusohjeista, joita jokainen tietotyötä tekevä on velvollinen noudattamaan. Tietoturvallisuus ja siihen liittyvä riskienhallinta ovat muodostuneet entistä tärkeämmiksi mm. koska palvelutoiminnan riippuvuus tietojärjestelmien katkottomasta ja virheettömästä toiminnasta kasvavat jatkuvasti, yleiset tietosuojavaatimukset ja talouden riskien mahdollisuus lisääntyvät. Tietoturvallisuuden seuranta kuuluu osana esimiesvastuuseen, ja sen on oltava jatkuvaa organisaation kaikilla tasoilla. Tietoturvakäytännöt on päivitetty

tietosuoja-asetuksen astuttua voimaan. Kärsämäen kunta osallistuu alueelliseen tietosuoja-yhteistyöhön ja tietohallinnon kehittämiseen Joki-ICT Oy:n ja sen muiden asiakkaiden kanssa. Vuonna 2022 käytönotettiin uusi sähköpostijärjestelmä ja samalla toteutettiin järjestelmän tietoturvakartoitus. Kärsämäen kunta osallistui valtakunnalliseen Taisto-valmiusharjoitukseen marraskuussa 2022.

Kunnan tietoliikenneyhteydet toimivat vuoden 2022 aikana luotettavasti, lukuun ottamatta muutamia laiterikoista tai operaattorin palvelun häiriöistä johtuneita lyhyitä katkoksia. Kärsämäen kunta on mukana Kalajoen kaupungin hallinnoimassa DigiTyy (Digiturvallinen työkalutuuri ja -ympäristö) hankeessa. Hankkeen tavoitteena on edistää kuntien ja kuntayhtymien yleistä digitaalista turvallisuutta. Hankkeen kautta on järjestetty tietoturvakoulutusta henkilöstölle ja päättäjille.

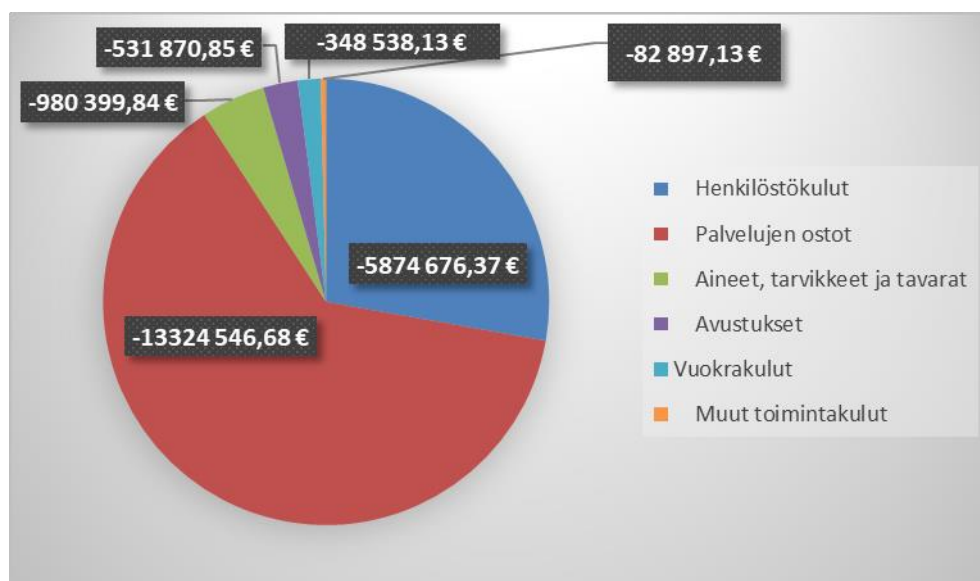
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tässä esitettyssä tuloslaskelman tarkastelussa on otettu huomioon ainoastaan ulkoiset tulot ja menot.

Toimintatuotot olivat vuonna 2022 2 085 723 euroa. Ne kasvoivat 37 897 (1,8 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuotoissa myyntituottoja kertyi 59 316 euroa edellisvuotta vähemmän. Maksutuotot kasvoivat 47 544 euroa. Tuet ja avustukset vähenivät puolestaan 80 404 euroa. Vuokratuotot vähenivät vuoden 2021 tasosta 11 213 euroa. Muut toimintatuotot kasvoivat 141 287 euroa, johtuen kirjatuloista käyttöomaisuuden myyntivoitoista.

Toimintakulut olivat vuonna 2022 21 142 929 euroa. Ne kasvoivat 606 082 euroa (3,0 %) verrattuna edelliseen vuoteen. Palkat ja palkkiot olivat vuonna 2022 4 580 544 euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 145 223 euroa, 3,3%. Henkilösivukulut olivat vuonna 2022 1 294 132 euroa, 906 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Palvelujen ostot olivat vuonna 2022 13 324 547 euroa, mikä on edelliseen vuoteen verrattuna 342 616 euroa enemmän. Aineiden ja tarvikkeiden ostot olivat puolestaan 980 400 euroa, 123 935 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2022 avustuksia myönnettiin 531 871 euroa, 40 384 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Vuokratulot olivat vuonna 2022 -348 538 euroa 37 369 euroa enemmän kuin vuonna 2021. Muut toimintakulut olivat vuonna 2022 82 897 euroa, 1 771 euroa edellisvuotta vähemmän.

Kuva. Toimintakulut erittäin vuonna 2022.

Vuoden 2022 toimintakate oli -19 057 206 euroa. Toimintakate heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 3,1%, 568 185 euroa. Toimintakate on tuottojen ja kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka laskeaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista=100* Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön).

Tämä tunnusluku oli vuonna 2022 9,86 % ja edellisvuonna se oli 9,97 %.

Verotulot ovat vuonna 2022 yhteensä 8 720 436 euroa. Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 7,9 % (684 691 euroa). Kunnallisveroverotuloja kertyi 6 797 780 euroa, mikä on 484 534 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Kiinteistöveroja kertyi 651 596 euroa. Kiinteistöverojen tuotto oli 63 701 euroa enemmän kuin vuonna 2021. Yhteisöveron tuotto oli 1 271 060 euroa, 136 456 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Vuoden 2022 tuloveroprosentti oli 21,50 %, tuloveroprosentti on ollut sama vuodesta 2014 saakka. Kiinteistöveroprosentit olivat: yleinen veroprosentti 0,93 %, vakituiset asunnot 0,65 %, muut asuinrakennukset 1,10 %, voimalaitos 2,85 % ja yleishyödylliset yhteisöt 0,00 % ja rakentamattomat tontit 3,00 %.

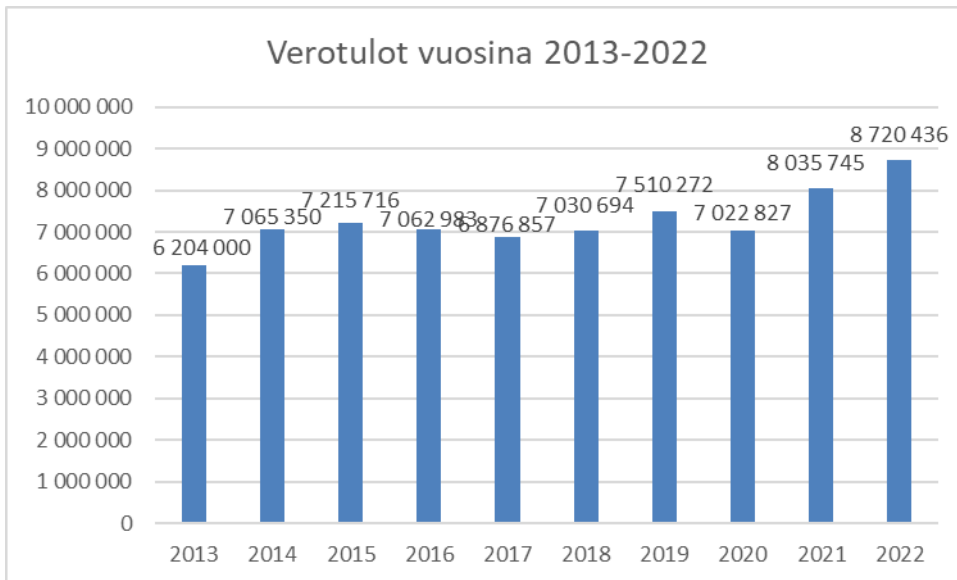
Valtionosuudet olivat vuonna 2022 yhteensä 12 452 348 euroa ja vähennystä edellisvuoteen tapahtui 4,76 % (592 157 euroa). Kunnan peruspalvelujen valtionosuus oli 10 512 495 euroa. Verotulomenetyksen kompensatio oli 1 889 647 euroa.

Kunnan saamaan kokonaisvaltionosuuden määrään vaikuttavat lisäksi muu kuin ns. yhteen putkeen kuuluva opetus ja kulttuuritoimi. Tähän luetaan perusopetuksesta mm. lisäopetus, kansalaisopisto ja liikunta- ja nuorisotyö. Yhden putken ulkopuoliseen opetus- ja kulttuuritoimeen luetaan ylläpitäjäjärjestelmä (lukio, ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulu). Ylläpitäjäjärjestelmässä on oma erillinen asukaskohtainen rahoitusosuus, joka vähentää kunnan valtionosuutta. Vuonna 2022 Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet olivat 50 206 euroa, 21 808 euroa paremmat kuin edellisvuonna.

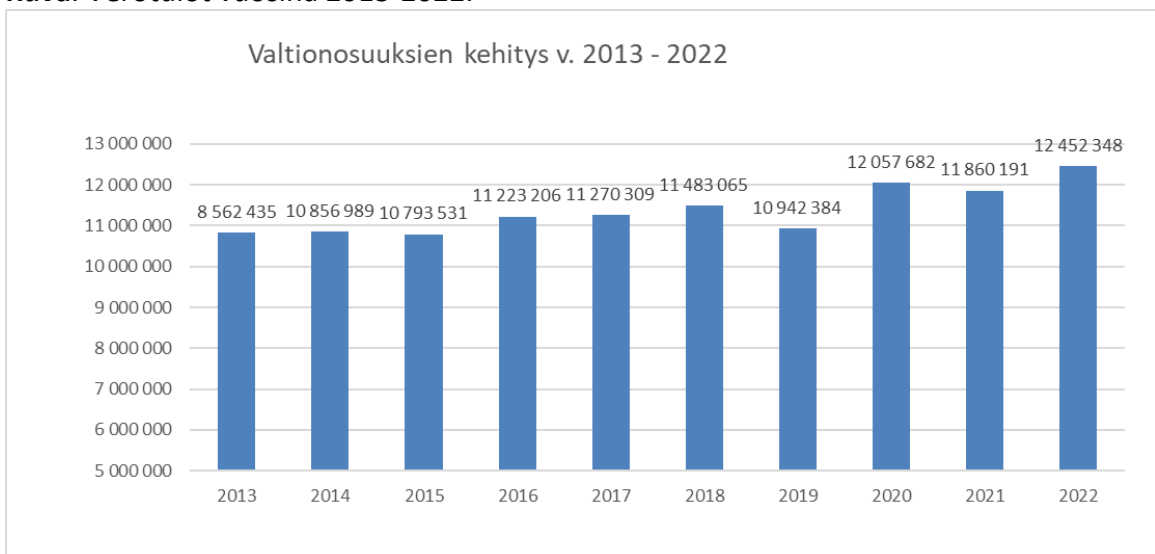
Seuraavassa on esitetty taulukkona verotulojen ja valtionosuuksien kehitys Kärsämäen kunnassa vuosina 2018-2022 ja havainnollistettu kuvana vuosina 2013 – 2022.

Taulukko: Valtionosuudet ja verotulot vuosina 2018 – 2022

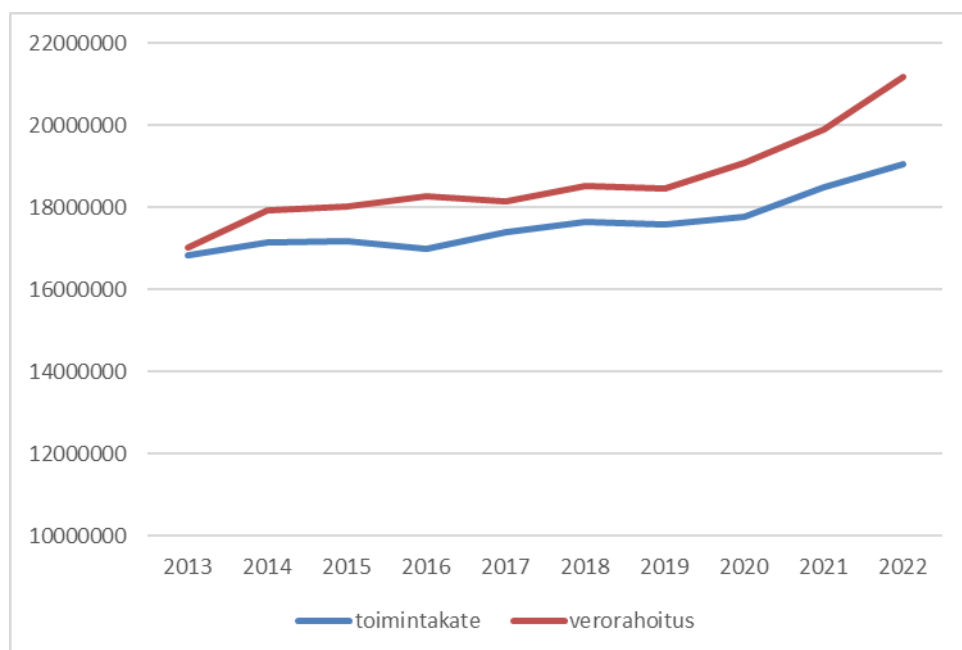
	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos 21-22(€)	Muutos 21-22 (%)
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 503 980	10 992 432	10 456 281	10 147 029	10 512 495	365 466	3,60 %
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet	-20 915	-50 048	-7 619	28 398	50 206	21 808	286,23 %
Verotulomenetyksen korvaus			1 609 020	1 684 764	1 889 647	204 883	-12,73 %
Valtionosuudet yht.	11 483 065	10 942 384	12 057 682	11 860 191	12 452 348	592 157	4,91 %
Kunnallisvero	5 855 348	6 294 805	5 787 719	6 313 246	6 797 780	484 534	8,37 %
Kiinteistövero	585 966	594 542	532 778	587 895	651 596	63 701	11,96 %
Yhteisövero	589 380	620 925	702 330	1 134 604	1 271 060	136 456	19,43 %
Verotulot yht.	7 030 694	7 510 272	7 022 827	8 035 745	8 720 436	684 691	9,75 %

Kuva. Verotulot vuosina 2013-2022.

Kuva. Valtionosuudet vuosina 2013-2022.

Kuva. Toimintakatteen ja verorahoituksen kehittyminen vuosina 2013 – 2022.

Vuonna 2022 rahoitustuotot olivat 151 303 euroa, edellisvuoteen nähden rahoitustuotot vähenivät 658 494 euroa (81,3 %). Arvopapereiden myyntivoitot olivat vuonna 2022 yhteensä 110 792 euroa, kun ne edellisvuonna olivat 756 469 euroa. Sijoitussalkun arvonalennuksia kirjattiin 462 814 euroa, arvonalentumisten palautuksia kirjattiin 2 036 euroa.

Korkokulut olivat 63 389 euroa. Korkokulut kasvoivat edellisen vuoden tasosta 5 175 euroa. Muut rahoituskulut olivat yhteensä 459 euroa. Sijoitusarvopapereiden myyntitappioita kirjattiin 2 521 euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen erotus on -378 031 euroa, mikä on 1 120 082 euroa heikompi kuin vuonna 2021.

Vuoden 2022 vuosikatteen muodostui 1 737 547 euroa, kun vuosikate vuonna 2021 oli 2 148 966 euroa. Vuosikate heikkeni edellisvuodesta 411 419 euroa. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioidessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on käytössä seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100%, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Väittäminen pitää paikkansa, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Kärsämällä vuosikate/poistot -tunnusluku on päättyneeltä tilikaudelta 215,47 % ja edellisvuonna se oli 266,20 %. Vuoden 2022 poistot ovat 806 380 euroa, kun ne vuonna 2021 olivat 807 260 euroa.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot. Myös tässä tulee tarkastella poistojen vastaavuutta vuotuisen investointitasoon.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, joka kertoo tulorahoituksen riittävydestä. Kuntakohtainen tavoitetaso saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Tilikauden tulokseksi muodostui 931 167 euroa. Varausten ja rahastojen muutosten jälkeen tilikausi 2022 on ylijäämäinen 973 438 euroa. Vuoden 2021 tulos oli 1 341 705 euroa ja tilikausi oli ylijäämäinen 1 395 540 euroa.

Tuloslaskelman sitovuus

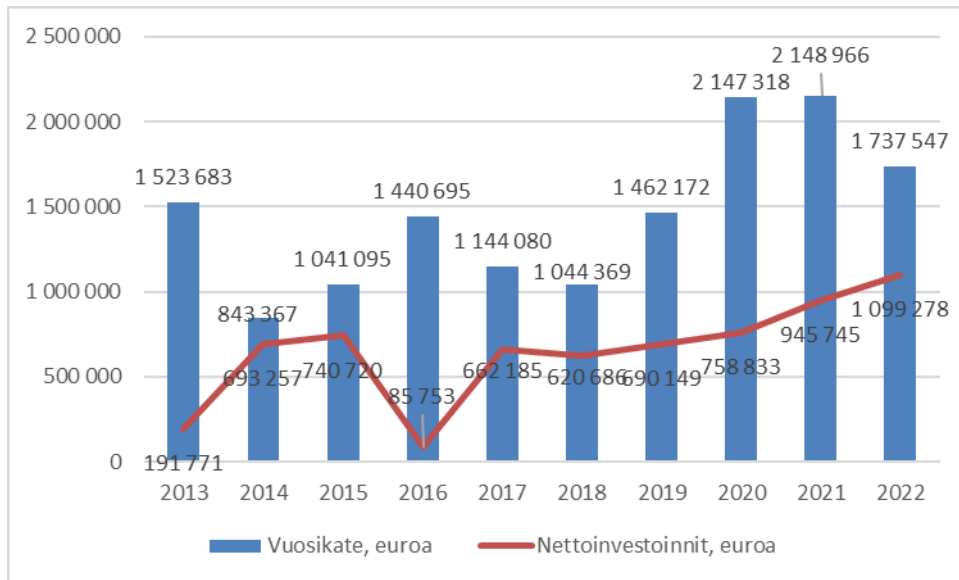
Tuloslaskelmassa seuraavat erät ovat sitovia valtuustoon nähden: verotulot, valtionosuudet, rahoitustuottojen ja -kulujen erotus, poistot ja arvonalentumiset, satunnaiset tuotot ja kulut, poistoeron muutos, varausten muutos ja rahastojen muutos.

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	2 086	2 048
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-21 143	-20 537
Toimintakate	-19 057	-18 489
Verotulot	8 720	8 036
Valtionosuudet	12 452	11 860
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	8	20
Muut rahoitustuotot	143	790
Korkokulut	-63	-58
Muut rahoituskulut	-466	-10
Vuosikate	1 738	2 149
Poistot ja arvonalentumiset	-806	-807
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	931	1 342
Tilinpäätössiirrot	42	54
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	973	1 396
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	9,86	9,97
Vuosikate/Poistot, %	215,47	266,20
Vuosikate, euroa/asukas	702,32	848,39
Asukasmäärä	2474	2533

Taulukko. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

3.2 Toiminnan rahoitus

Vuonna 2022 investointimenot olivat 1 484 609 euroa ja investointimenojen rahoitusosuudet, 238 000 euroa sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, 147 331 euroa huomioiden nettona investoitiin yhteensä 1 099 278 euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli vuonna 2022 yhteensä 545 693 euroa.

Kuva. Nettoinvestoinnit ja vuosikate vuosina 2013– 2022.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 738 576 eurolla. Uutta pitkäaikaista lainaa ei otettu vuonna 2022, lyhytaikaiset lainat vähenivät 200 000 euroa. Rahoituksen rahavirta on yhteensä -1 237 203 euroa. Rahavarat vähenivät vuodessa 685 426 euroa.

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Vuonna 2022 investointien tulorahoitusprosentti –tunnusluku on 139,38% ja vuonna 2021 224,94%.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omahankintamenojen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omahankintameno täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

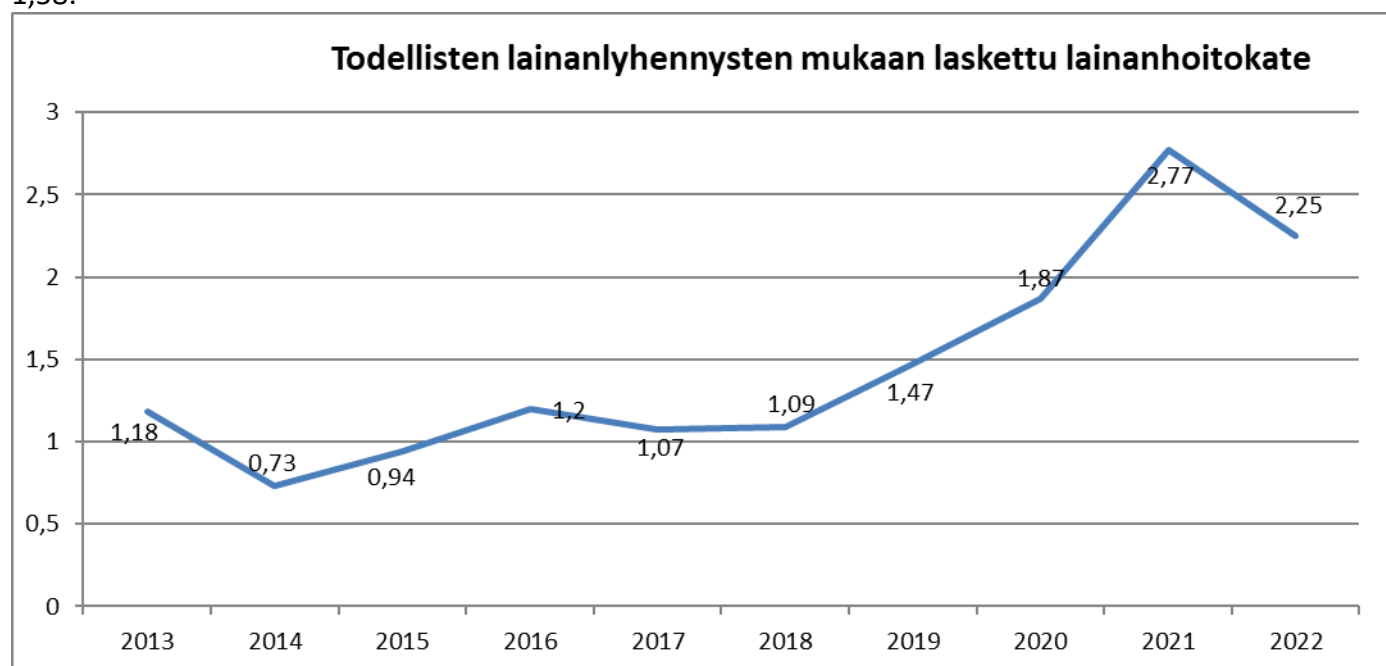
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta oli vuonna 2022 4 403 014 euroa, vuonna 2021 kertymä oli 4 349 879 euroa.

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Vuonna 2022 laskennallinen lainanhoitokate –tunnusluku on 1,40 ja vuonna 2021 1,58.

Kuva. Todellisten lainanlyhennysten mukaan laskettu lainanhoitokate vuosina 2013– 2022.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä.

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv * Rahavarat 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

Vuonna 2022 maksuvalmius oli 150,44 päivää ja edellisvuonna 174,40 päivää. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

Rahoituslaskelman sitovuus

Rahoituslaskelmassa valtuustoon nähden sitovat antolainasaamisten vähennys, antolainasaamisten lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys, pitkäaikaisten lainojen lisäys ja lyhytaikaisten lainojen muutos.

RAHOITUSLASKELMA		
	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 738	2 149
Tulorahoituksen korjaukset	-93	-2
Investointien rahavirta		0
Investointimenot	-1 485	-1 211
Rahoitusosuudet investointimenoihin	238	256
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus	147	10
Toiminnan ja investointien rahavirta	546	1 201
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-632	-50
Antolainasaamisten vähennykset	14	6
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-739	-739
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-200	-300
Oman pääoman muutokset	-45	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	196	-393
Korottomien velkojen muutos	169	460
Rahoituksen rahavirta	-1 237	-1 016
Rahavarojen muutos	-692	186
Rahavarat 31.12. 1 000 euroa	10 110	10 801
Rahavarat 01.01. 1 000 euroa	10 801	10 616

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta, 1000 €	4403	4350
Investointien tulorahoitus, %	139,38	224,94
Laskennallinen lainanhoitokate	1,40	1,58
Kassan riittävyys, pv	150,44	174,40
Asukasmäärä	2474	2533

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Taseen loppusumma 31.12.2022 on 29 835 936 euroa. Edellisvuoteen verrattuna loppusumma kasvoi 165 574 eurolla.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuusaste, % = 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Kärsämäen kunnan omavaraisuusaste on 57,62 %, kun se vuonna 2021 oli 54,96 %, 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, paljonko käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kärsämäen kunnan suhteellinen velkaantuneisuusprosentti on 54,13 % kun se vuonna 2021 oli 60,20 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) –tunnusluku lasketaan seuraavasti:

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Kunnalla on kertynyttä ylijäämää päättyneen tilikauden lopussa 10 144 163 euroa. Vuoden 2021 lopussa kertynyttä ylijäämää 9 215 864 euroa.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

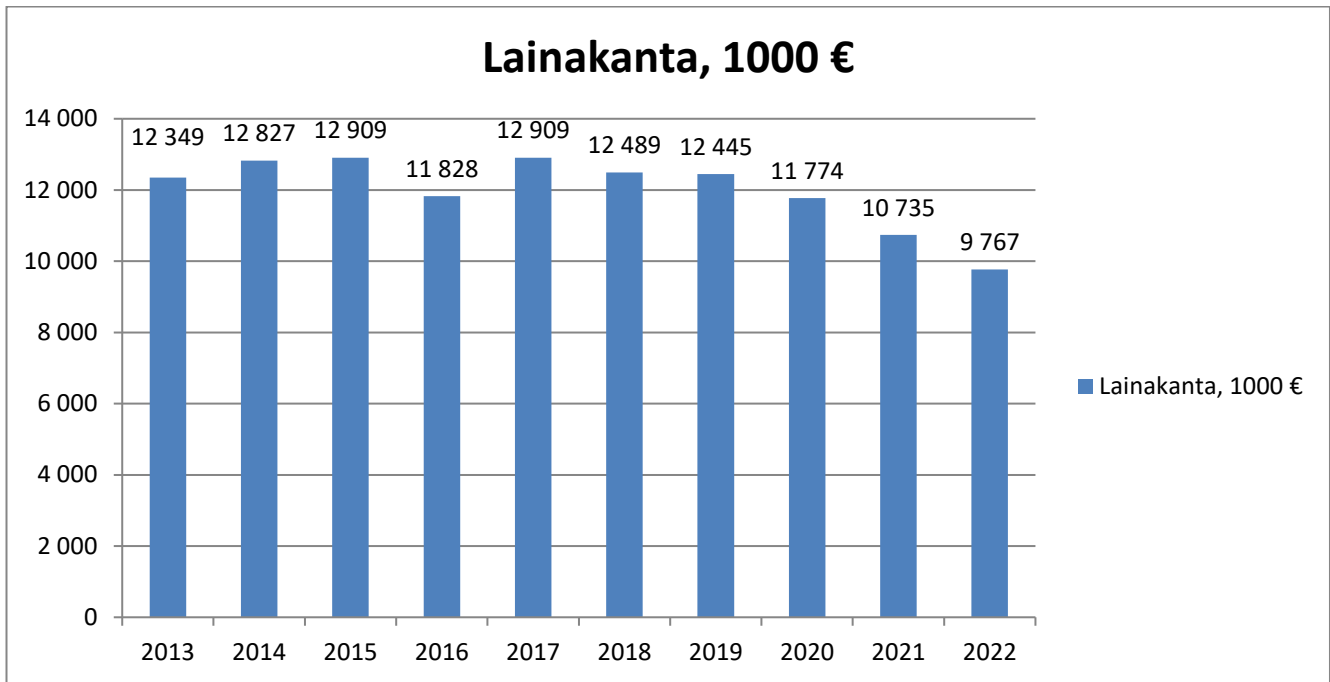
Lainakanta 31.12.

Lainakanta 31.12.2022 oli 9 796 836 euroa, kun se 31.12.2021 oli 10 735 412 euroa. Lainakanta väheni edellisvuodesta 938 576 euroa. Lainaa on asukasta kohden tilikauden 2022 lopussa 3 960 euroa, kun sitä tilikauden 2021 lopussa oli asukasta kohden 4 238 euroa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrää. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Lainojen ja vuokravastuiden määrä 31.12.2022 oli 9 887 186 euroa kun se 31.12.2021 oli 10 843 344 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoarvo tilikauden 2022 lopussa oli 9 688 392 euroa, kun se vuoden 2021 lopussa oli 9 969 725 euroa.

Kuva. Lainakanta vuosina 2013- 2022.

TASE

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	452	478
Aineettomat hyödykkeet yht.	452	478
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 701	1 624
Rakennukset	8 575	7 712
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 225	1 243
Koneet ja kalusto	325	446
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	72	411
Aineelliset hyödykkeet yht.	11 897	11 436
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 216	4 216
Muut lainasaamiset	2 097	1 479
Muut saamiset	126	126
Sijoitukset yht.	6 439	5 822
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0	7
Muut saamiset	137	136
Pitkäaikaiset saamiset yht.	137	143
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	212	220
Lainasaamiset	60	50
Muut saamiset	274	386
Siirtosaamiset	256	335
Lyhytaikaiset saamiset yht.	802	991
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	9 688	9 970
Rahoitusarvopaperit yht.	9 688	9 970
Rahat ja pankkisaamiset	421	831
VASTAAVAA YHT.	29 836	29 670

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 734	5 734
Edellisten tilikausien alijäämä	9 171	7 820
Tilikauden yli/alijäämä	973	1 396
Oma pääoma yht.	15 878	14 950
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 313	1 356
Varaukset yht.	1 313	1 356
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	50	0
Pakolliset varaukset yht.	50	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	4	4
Toimeksiantojen pääomat yht.	4	4
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 158	8 897
Muut velat	400	400
Pitkäaikainen yht.	8 558	9 297
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 239	1 439
Saadut ennakot	0	1
Ostovelat	897	1 502
Muut velat	105	110
Siirtovelat	1 791	1 012
Lyhytaikainen yht.	4 032	4 064
VASTATTAVAA YHT.	29 836	29 670

TASEEN TUNNUSLUVUT

omavaraisuusaste, %

suhteellinen velkaantuneisuus, %

kertynyt ylijäämä, 1000€

kertynyt ylijäämä, € per asukas

lainakanta 31.12., 1000€

lainat € per asukas

Lainat ja vastuut 31.12. 1000€

Lainat ja vastuut/ asukas

lainasaamiset, 1000€

asukasmäärä

	2022	2021
	57,62	54,96
	54,13	60,20
	10 144	9 216
	4 100	3 638
	9 797	10 735
	3 960	4 238
	9 887	10 843
	3 996	4 281
	2 097	1 479
	2 474	2 533

4. KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaistulot ja -menot -laskelmassa on koottu yhteen kaikki kunnan menot ja tulot tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Siten se kuvaa rahanlähteitä ja -käyttöä. Seuraavassa esitetään tilikauden 2022 ja 2021 kokonaistulot ja -menot.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

	2022	%	2021	%
TULOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	2 085 723,45	8,81 %	2 047 826,06	8,89 %
Verotulot	8 720 435,72	36,85 %	8 035 744,55	34,90 %
Valtionosuudet	12 452 348,00	52,61 %	11 860 191,00	51,51 %
Korkotuotot	8 459,63	0,04 %	19 566,56	0,08 %
Muut rahoitustuotot	142 843,54	0,60 %	790 230,92	3,43 %
Satunnaiset tuotot	0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	-92 576,12	-0,60 %	-1 972,69	-0,01 %
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	238 000,00	1,01 %	256000	1,11 %
Käyttöomaisuuden myyntitulot	147 331,00	0,62 %	9 625,00	0,04 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	14 400,00	0,06 %	6 000,00	0,03 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00 %	0	0,00 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00		0	
Oman pääoman lisäys	-45 138,		0	
Kokonaistulot yhteensä	23 667 450,72	100,00 %	23 023 211,40	100,00 %
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	21 142 929,00	85,50 %	20 536 847,05	89,66 %
Korkokulut	63 389,01	0,26 %	58 214,25	0,25 %
Muut rahoituskulut	465 945,23	1,88 %	9 532,15	0,04 %
Satunnaiset kulut				
Tulorahoituksen korjauserät	0,00		0	
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	1 484 608,91	6,00 %	1 211 369,74	5,29 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäys	632 000,00	2,56 %	50 000,00	0,22 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	738 576,00	2,99 %	738 576,00	3,22 %
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	200 000,00	0,81 %	300 000,00	1,31 %
Kokonaismenot yhteensä	24 727 448,15	100,00 %	22 904 539,19	100,00 %
Kokonaistulot - kokonaismenot , netto	-1 055 621,19		118 672,21	

Täsmäytys:

Kokonaistulot – Kokonaismenot = - 1 055 621,19

Rahavarojen muutos – Muut maksuvalmiuden muutokset = -691 509,73 - 364111,46 = -1 055 621,19

5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

5.1 Konsernitarkastelu

Kuntakonsernin tilikauden tulos vuonna 2022 oli 319 493 euroa, kun se edellisenä vuonna oli 1 293 351 euroa. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 307 692 euroa. Konsernin lainakanta kasvoi 1 450 156 euroa. Menojen vähentäminen ja tulojen lisääminen on edelleen ollut konsernin sisäisen toiminnan johtolankana yhtiöissä ja kunnassa.

Konsernin riskit kohdistuvat kiinteistömassojen käyttöasteisiin, tilojen vuokratasoon sekä korjausvelkaan. Toinen riskiryhmä on kunnan ja asukkaiden tulopohjan kapeneminen ja työpaikkojen väheneminen. Toimintavuonna kiinteistömassojen käyttöasteet olivat hyvällä tasolla. Asunnotilanne Kärsämäellä on ollut haasteellinen, erityisesti laadukkaita vuokra-asuntoja on ollut vähän tarjolla. Kärsämäen Asunnot Oy:n on uudisrakennushankkeet ovat pyrkinneet vastaamaan tähän kysyntään. Asuinhuoneistojen suuremmat pintaremontit ja kalustehankinnat ajoitetaan asukasvaihdoksen yhteyteen.

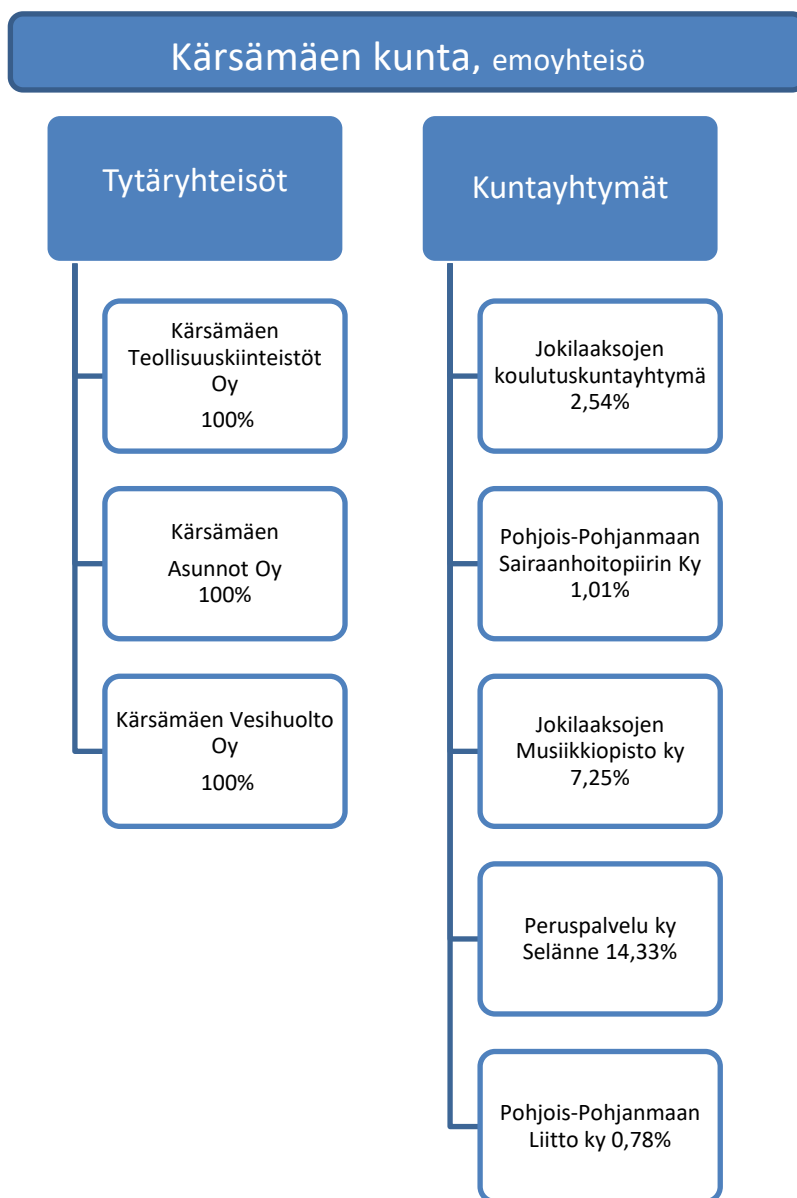
Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja sovittanut yhteen kuntastrategian tavoitteita ja käytännön toimenpiteitä talousarvion tasolla. Hyvinvointisuunnitelma ja hyvinvointikortti ovat välineitä, joilla lasten, nuorten, perheiden ja kaikkien kuntalaisten hyvinvointityötä ohjataan, johdetaan ja kehitetään. Oppilaiden hyvinvointia tutkitaan kouluterveyskyselyllä joka toinen vuosi. Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry. on huolehtinut Kärsämäen kunnassa Etsivän Nuorisotyön toiminnasta.

Vuosille 2016-2021 ulottuneessa elinkeinostrategiassa ja vuosille 2019-2023 laaditussa kuntastrategiassa on otettu koko konsernin näkökulma huomioon, ja merkittävä osa strategioiden mukaisista toimenpiteistä liittyy olennaisesti myös kunnan tytäryhtiöiden toimintaan ja kehittymiseen. Kaikki kunnan ja tytäryhtiöiden päätökset perustuivat hyväksytyyn strategiaan. Strategiassa painottuvat elinkeinojen kehittäminen, kunnan markkinointi, laadukas maaseutuasuminen, sijainnin tehokas hyödyntäminen ja monipuolinen kulttuuritarjonta.

Kunnan tytäryhtiöitä vuoden 2022 lopussa olivat Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy, Kärsämäen Vesi- huolto Oy ja Kärsämäen Asunnot Oy.

Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt rakennutti kylmän pressuhallin Kärsämäen teollisuusalueella. Hallista on tehty lunastusvuokrasopimus KiviHyvölä oy:n kanssa. Teollisuuskiinteistöt käynnisti Tracegrow Oy:n toimitiloihin, liikekeskuksen piha-alueelle valmistui Tesla Supercharger latusasema ja Rakennuskaksio Oy:lle valmistui kylmä varastohalli. Kärsämäen Vesi- huolto Oy:n toimintavuoden aikana uusittiin vesi- ja jätevesilaitoksen logiikkajärjestelmä. Venetpalon runkovesijohtoa saneerattiin 600m. Flankkilan linjaa saneerattiin 100m ja konttilan jätevesiviemärin runkolinjaa saneerattiin 218m. Viemärikaivojen saneerauksia oli 6 kpl. Kärsämäen Asunnot Oy:n hankittiin omistukseen hankittiin Taivalkodin rivitalokiinteistö, jossa 6 kpl yksiöitä, tilikauden aikana valmistuivat Opintie 5 C ja D talot, yhteensä 7 huoneistoa sekä Haapatien omakotitalot, 4 kpl.

Seuraavassa on esitetty Kärsämäen kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät vuoden 2022 lopussa.

Kuntakonsernin tulos pienentyi edellisestä vuodesta. Konsernin tilikauden tulos on 319 493 euroa, kun se edellisenä vuonna oli 1 293 351 euroa. Tilikausi 2022 on ylijäämäinen 307 692 euroa (vuonna 2021: 1 290 819 euroa).

Konsernin omavaraisuusaste oli 32,34 % (v. 2021: 33,13 %) eli hieman edellisvuotta heikompi. Suhteellinen velkaantuneisuus oli 72,46 % (v. 2021: 71,67 %). Konsernin lainakanta kasvoi, ollen 26,03 miljoonaa euroa (v. 2021: 24,58 miljoonaa euroa). Konsernin lainat per/asukas ovat 10 521 euroa. Vuonna 2021 vastaava tunnusluku oli 9 704 euroa.

Yhtiöt

Kärsämäen Asunnot Oy on vuokra-asuntoyhtiö, joka vastaa kunnan vuokra-asunnoista ja niiden rakentamisesta. Vuokrataloyhtiöllä on selkeä ja itsenäinen toimiala.

Teollisuuskiinteistöt Oy:n tehtävänä on rakennuttaa ja vuokrata toimitiloja ja kiinteistöjä. Yhtiöllä on selkeä ja itsenäinen toimiala

Kärsämäen Vesihuolto Oy vastaa vedenhankinnasta omistamiltaan pumppaamoilta tai sopimusperusteisesti hankkimiltaan kolmansilta osapuolilta. Yhtiö vastaa vesijohtoveden jakamisesta että viemäri-veden poistamisesta puhdistettavaksi omistamaansa ja ylläpitämäänsä viemärlaitokseen. Yhtiön toimiala on selkeä ja itsenäinen.

Kunnan elinkeinopalvelut tuottaa Nivala-Haapajärven Seutu Nihak ry., joka vastaa suurelta osin alueellisesta edunvalvonnasta sekä elinkeinoelämää kehittävästä ja edistävästä EU-hankkeista. Yritysten toimitilat, kunnallistekniikka ja tietoliikenne ovat toimialueita, joiden rakentamiseen seutukunta ei osallistu vaan ne ovat edelleenkin kunnan omaa toimintaa.

Yhtiöiden ja Nihak:in toimintaa on esitelty kunnanhallituksessa ja valtuuston iltakoulussa.

Kärsämäen Asunnot Oy

	2021	2022
Liikevaihto	862 944	965 775
Tilikauden voitto/tappio	-78 053	-166 613

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 15.03.2004. Päätynyt vuosi oli yhtiön 19. toimintavuosi. Kärsämäen Asunnot Oy kuuluu tytäryhtiönä Kärsämäen kunnan konserniin. Perustamisvaiheessa yhtiöön sulautui seitsemän yhtiötä ja lisäksi Kärsämäen kunta sijoitti yhtiöön apporttisijoituksella kahdeksan erillisiä vuokrataloja ja osakehuoneistoja. Lisäksi yhtiö on rakennuttanut uudet rivitalon vuonna 2017 osoitteeseen Saunatie 5. Vuonna 2019 yhtiöön on sulautunut yksi uusi yhtiö ja yhtiö on hankkinut omistukseensa vuonna 2018 rakennetun paritalon. Tilikaudella 2020 yhtiö rakennutti Keskuskoulun tontille 2 uutta rivitaloa. Tilikaudella 2021 yhtiö on jatkanut uudisrakentamista rakennuttamalla Keskuskoulun tontille 2 uutta rivitaloa sekä Haapatielle 4 omakotitaloa, jotka valmistuivat tilikauden 2022 aikana. Lisäksi yhtiön v.2021 omistukseensa hankkima asunto-osakeyhtiö sulautettiin yhtiöön ja huonokuntoinen kiinteistö tullaan purkamaan. Vuoden 2022 alussa yhtiö osti 6 huoneiston rivitalokiinteistön ydinkeskustasta. Yhtiön vuokratalot sijaitsevat omilla ja Kärsämäen kunnalta vuokratuilla tonteilla.

Yhtiö omistaa 20 kpl vuokrauskohteita, joissa on yhteensä 178 huoneistoa. Lisäksi yhtiö hallitsee 14 kpl osakehuoneistoja.

Tilikauden alussa hankittiin omistukseen Taivalkodin rivitalokiinteistön, jossa 6 kpl yksiöitä, tilikauden aikana valmistui Opintie 5 C ja D talot, yhteensä 7 huoneistoa sekä Haapatien omakotitalot, 4 kpl. Korjauksia toteutettiin mm. Taivalkodin huoneistoihin, sekä koko rivitalon osalta yläpohjan lisäeristykset. Tähteläntie 4 uusittiin muutaman huoneiston lattiamatot, lisäksi yksittäisiä pintaremontteja tehtiin lähinnä huoneistojen tyhjennyttyä. Viljatie 9 uusittiin lämpökanaali vuodon vuoksi. Uudisrakentaminen on yhtiön päämääränä kysyntään vastaamiseksi ja on suunniteltu omakotitalojen rakentamisen toisen vaiheen toteuttamista.

Uudisrakentaminen on yhtiön päämääränä kysyntään vastaamiseksi ja on suunniteltu omakotitalojen rakentamisen toisen vaiheen toteuttamista tai mahdollisesti pientalojen rakentamisia.

Tulevan tilikauden aikana puretaan Annalantie 10 sijaitseva huonokuntoinen rivitalokiinteistö. Mäntytiellä on alkanut olemaan alapohjan kosteudesta johtuvia ongelmia, kohteeseen ei ole kuitenkaan kannattavaa tehdä mittavia korjaustoimia, joten kohdetta ajetaan pikkuhiljaa alas.

Luottotappiokirjauksia on tehty yhteensä 6 793,65 euroa. Yhtiön saatavien perintä on ulkoistettu Lowell Oy:lle sekä Intrumille, jälkiperintätuottoja tilikaudella on saatu 433,69 euroa. Yhtiön toiminnan odotetaan jatkuvan taloutta tervehdyttäen sekä asuntokannan uudistamisella ja remonteilla käyttöastetta nostaan.

Asukasvaihdoksia on ollut tilikauden aikana 74 kpl, asuntotarjouksia on tehty tilikauden aikana 104 kpl ja huoneistojen käyttöaste on ollut 89,2 %

(87,7 % v. 2021, 94,5% v.2020, 94,2% v.2019, 87,5 % v.2018, 82,8% v.2017, 87,1% v. 2016, 87,5 % v. 2015, 83,7 % v. 2014

Vuokrataloyhtiön käyttöaste (aravayhtiö) tulisi olla n. 95 %, jotta yhtiön normaalit toimintaedellytykset säilyisivät. Yhtiön käyttöaste on hieman laskenut, sitä on kuitenkin saatu nostettua kestäväälle tasolle remontoimalla asuntoja vastaamaan kysyntää. Suunnitelma käyttöasteen parantamiselle purkamalla tyhjillään ollut rivitalo, sekä pitkään tyhjillään olleiden huoneistojen kalustaminen ja vuokraaminen kalustettuina, mahdollisesti myös lyhytaikaiseen vuokraukseen.

Yhtiön suurimpana riskinä on vuokrausasteen mahdollinen pienentyminen ja siitä aiheutuva rahoitusvaje, lisäksi muuttuneet korkokulut rasittavat yhtiön taloutta. Tällä hetkellä tilanne näyttää kuitenkin siltä, että vuokra-asuntojen tarve kasvaa edelleen.

Kärsämäen Vesihuolto Oy

	2021	2022
Liikevaihto, €	520 480	499 402
Tilikauden voitto/tappio, €	-28 088	- 91 447

Yhtiön tavoitteena ovat vedenhankinnan ja – jakelun turvaaminen joka hetki ympäristön kannalta kestävällä tavalla ja kohtuullisin kustannuksin ja jätevesien puhdistaminen reilusti lupaehdot täyttäen. Yhtiöllä on vakaa taloudellinen asema. Yhtiöllä on kolme kiinteää ja yksi siirrettävä varavoimakone. Puhdistamon sakeutettu liete kuljetetaan jatkokäsittelyyn Haapaveden jätevedenpuhdistamolle. Toimintavuoden aikana uusittiin vesi- ja jätevesilaitoksen logiikkajärjestelmä. Venetpalon runkove-sijoittoa saneerattiin 600m. Flankkilan linjaa saneerattiin 100m ja Konttilan jätevesiviemärin runkolin-jaa saneerattiin 218m. Viemärikaivojen saneerauksia oli 6 kpl

Tilikauden 2022 aikana veden käyttö väheni noin 2% edelliseen vuoteen verrattuna. Jätevesimäärä laski n. 3,5 %. Veden kokonaispumppaus nousi, ollen 619 m³/d. Oman vedenhankinnan osuus laski hieman, ollen n. 76 % koko vedenhankinnasta. Vuotovesimäärä nousi, ollen n. 19 % kokonaisvesimäärästä.

Yhtiön liikevaihto laski edelliseen tilikauteen verrattuna 21 078 euroa ollen 499 402 euroa. Liikevaihdon lasku johtui palvelutoiminnan ja tarvikkeiden myynnin vähentymisestä. Uusia liittymismaksuja kertyi 10 913 €. Yhtiön taloudellinen tilanne pysyi tappiollisena, tilikauden tulos oli -91 447 €. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaisia lainoja lukuun ottamatta kerättyjä liittymismaksuja 369 936 € sekä Kärsämäen kunnalta kerättyjä liittymismaksuja 99 061€. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 83 904 €.

Toimintaan liittyvät suurimmat riskit ovat pohjavesialueiden saastuminen, runkolinjojen vaurioituminen ja saastuminen tai tärkeän laitoksen palaminen. Lisäksi on tunnistettava pieneen henkilökuntamäärään liittyvät riskit, yhtiön palveluksessa on kolme henkilöä.

Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy

	2021	2022
Liikevaihto, €	655 619	691 981
Tilikauden voitto/tappio, €	143 415	156 591

Vuokrattavien tilojen käyttöaste on koko tilikauden ollut 100 %. Yhtiö on rakentanut uusia tuotantotiloja laajenuksena jo olemassa olevaan hallitilaan tilikauden aikana. Tilan tarve on syntynyt asiakasyrityksen kysyntätilanteen kasvun johdosta.

Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt rakennutti kylmän pressuhallin Kärsämäen teollisuusalueella. Hallista on tehty lunastusvuokrasopimus KiviHyvölä oy:n kanssa. Teollisuuskiinteistöt käynnisti Tracegrow Oy:n toimitiloihin, liikekeskuksen piha-alueelle valmistui Tesla Supercharger latausasema ja Rakennuskaksio Oy:lle valmistui kylmä varastohalli.

Yhtiön tilikauden voitto oli vuonna 2022 156 591 euroa. Yhtiön liikevaihto kasvoi ollen 691 981 euroa. Yhtiön oma pääoma yhteensä on 689 742,65 euroa. Yhtiön pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta ovat 3 507 384 euroa.

Kunnanhallitus on antanut ohjeistusta tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajille yhtiökokouksia varten.

5.2 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanhallitus ohjaa ja koordinoi kuntakonsernin toimintaa ja taloutta ja antaa tarvittaessa tytäryhteisöjen toimintaa velvoittavia ohjeita. Kunnanjohtaja vastaa konsernin operatiivisesta johtamisesta kunnan osalta ja seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista.

Valtuusto valitsee kuntayhtymien valtuustojen ja kuntayhtymäkokousten jäsenet ja kuntayhtymäkokousten jäsenet ja varajäsenet toimikautensa alussa. Kuntayhtymien valtuustot valitsevat kuntayhtymien hallitukset.

Kunnanhallitus valitsee tytär- ja osakkuusyhtiöiden yhtiökokousedustajat. Yhtiöiden hallitusten jäsenet valitaan yhtiöiden yhtiökokouksissa. Yhtiöiden toimitusjohtajat/edustajat ovat vuosittain raportoineet kunnanhallitukselle yhtiöiden toiminnasta. Tytäryhtiöiden ajankohtaisia asioita- ja hankkeita on esitelty myös puheenjohtajistopalaverissa.

Tiedonkulku tytäryhtiöstä omistajalle on ollut riittävää sillä edellä mainitun ohjauksen lisäksi on järjestetty valtuuston iltakouluja, joissa tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ovat olleet raportoimassa yhtiöiden toiminnasta. Lisäksi tytäryhtiöiden ajankohtaisia suunnitelmia on käsitelty puheenjohtajistopalaverissa. Yhtiöiden hallitusten kokousten esityslistat tulee toimittaa kunnanjohtajalle.

Toimialajohtajat toimivat kunnanjohtajan apuna omalla toimialallaan tytäryhtiöiden toiminnan seurannassa ja ilmoittavat havaitsemistaan epäkohdista kunnanjohtajalle.

Kunnan tytäryhtiöissä tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Auditor Oy.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnanhallitus ohjeistaa tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajaa. Kunnanjohtaja on suullisesti ohjeistanut muiden yhteisöjen yhtiökokous- ja muiden kokousten edustajia tarpeen vaatiessa. Ohjeiden anto on ollut riittävää ja tarkoituksenmukaista.

Konsernitavoitteiden asettaminen ja toteutumista koskeva arviointi

Konserniohjeiden mukaisesti talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa on hyväksytty tytäryhtiöiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumista on raportoitu toimintakertomuksessa. Tytäryhtiöiden konsernitavoitteiden raportointia kehitetään osana konsernin osavuositarkastusraportoinnin kehittämistä.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Kuntayhtymien ja seutukunnan osalta seuranta ja raportointi tapahtuvat kunnanhallituksen kokouksessa kokousedustajan ja kunnanjohtajan toimesta. Kunnanhallitus keskustelee ja ohjaa mm. kunnan edustajia yhteisöjen hallitusten ja johtokuntien esityslistalla olevissa asioissa. Kunnanhallituksen kokousaikataulu on pyritty sovittamaan siten, että kunnanhallitus pystyy mahdollisimman usein ohjaamaan edustajiaan eri tahojen toimielinten päätöksenteossa. Kokousaikataulujen sovittaminen ja

kunnanhallituksen antama ohjaus täyttävät osaltaan valtuuston hyväksymän strategian vaatimusta verkostojen johtamisesta.

Vastuukunta- toimintamalli on kansalaisopiston, pelastustoimen, jätehuollon ja maaseutuhallinnon järjestämisessä. Kunnan edustaja on johtokunnassa tai lautakunnassa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Konserniohjeen mukaan konserniyhteisöjen tulee selvittää keskitettyjen toimintojen edellytykset ennen toimintojen toteuttamista. Päätös keskitettyjen palveluiden käyttämisestä tulee tehdä erikseen kussakin konserniyhteisössä, ellei ole perusteltua syytä poiketa siitä. Konserniohjeen päivitys on siirtynyt tehtäväksi alkuvuonna 2023.

Hankintatoimessa tytäryhteisöjen tulee noudattaa soveltuvin osin kunnan hankintaohjeistusta.

Hankintayhteistyöllä pyritään saavuttamaan konsernille toiminnallisia ja taloudellisia etuja. Myös vakuutukset voidaan kilpailuttaa yhteistyössä säännöllisin väliajoin. Yhteistyötä harjoitetaan kun se on mahdollista. Kunnan kilpailutuksen yhteydessä ovat olleet Vesihuollon sähkö- ja puhelin palvelut. Kiinteistöyhtiöt, Vesihuolto ja Asunnot ovat olleet mukana kunnan vakuutusten kilpailutuksessa. Tytäryhteisöistä vain Vesihuollolla on omaa henkilöstöä. Yhtiöt käyttävät kunnan henkilöstöä mm. kiinteistöjen kunnossapidossa.

Yhtiöt vastaavat omasta tiedottamisestaan. Konsernia koskevasta tiedottamisesta vastaa kunnanjohtaja.

Kunta on myöntänyt omavelkaisia takauksia tytäryhteisöjen lainoille.

Riskienhallinta

Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:n hallinnoimien toimitilojen vuokrausaste on parantunut ja kaikki tilat olivat tilikauden lopussa vuokrattuina. Pääomalainaa yhtiöllä on yhteensä 1 040 000 euroa. Yhtiön riskinä on lainamäärä, tilojen käyttöaste ja vuokratason alhaisuus.

Kärsämäen Vesihuolto Oy vastaa vedenhankinnasta ja viemärivereden puhdistamisesta. Riskinä ovat vedenottamoalueiden saastumisen ja runkolinjojen vaurioitumisen aiheuttamat jakelun keskeytykset. Kärsämäen kunnan väestö ja samalla Vesihuolto Oy:n asiakasmäärä on vähentynyt ja ennusteiden mukaan tulee edelleen vähenemään. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaista lainaa.

Kärsämäen Asunnot Oy:n käyttöasteen pieneneminen alle 95 % vaikeuttaa yhtiön normaalia toimintaa. Yhtiön suurin riski on käyttöasteen mahdollinen aleneminen ja siitä aiheutuvan tulo-rahoituksen vähenemisen vaikutukset maksuvalmiuteen ja mm. korjausvelkaan. Yhtiössä on ryhdytty kuromaan kiinni korjausvelkaa.

5.3 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	23 634	22 997
Toimintakulut	-42 581	-41 023
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-39	1
Toimintakate	-18 986	-18 025
Verotulot	8 672	8 004
Valtionosuudet	13 209	12 619
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	26	29
Muut rahoitustuotot	140	786
Korkokulut	-205	-127
Muut rahoituskulut	-482	-19
Vuosikate	2 374	3 265
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 041	-1 972
Omistuksen eliminointi	0	0
Arvonalentumiset	-13	0
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	319	1 293
Tilinpäätössiirrot	-8	-1
Tilikauden verot	-3	-1
Laskennalliset verot	0	-1
Vähemmistöosuudet	-2	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	308	1 291

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	55,50	56,06
Vuosikate/Poistot, %	115,55	165,60
Vuosikate, euroa/asukas	959	1289
Asukasmäärä	2474	2533

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 374	3 265
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-3	-1
Tulorahoituksen korjauserät	-71	-58
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 582	-5 171
Rahoitusosuudet investointimenoihin	244	258
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 592	130
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 447	-1 577
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-632	-50
Antolainasaamisten vähennykset	2 023	43
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 768	3 216
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 868	-1 398
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-789	541
Oman pääoman muutokset	-48	-357
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1	0
Vaihto-omaisuuden muutos	23	-7
Saamisten muutokset	-695	-955
Korottomien velkojen muutokset	149	923
Rahoituksen rahavirta	931	1 956
Rahavarojen muutos	-1 516	380
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 606	14 121
Rahavarat 1.1.	14 121	13 742
	-1 516	380

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-7 693	-5 100
Investointien tulorahoitus, %	37,45	66,46
Laskennallinen lainanhoitokate	1,00	1,06
Kassan riittävyys, pv	88,38	107,86
Asukasmäärä	2474	2533

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022 1 000 €	2021 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	32 326	29 500
Aineettomat hyödykkeet	915	857
Aineettomat oikeudet	108	87
Muut pitkävaikutteiset menot	680	689
Ennakkomaksut	127	82
Aineelliset hyödykkeet	30 280	27 556
Maa- ja vesialueet	2 176	2 088
Rakennukset	19 701	17 070
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 399	1 429
Koneet ja kalusto	972	1 130
Muut aineelliset hyödykkeet	318	272
Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	5 714	5 568
Sijoitukset	1 130	1 087
Osakkuusyhteisöosuudet	80	22
Osakkeet ja osuudet	704	704
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	125	139
Muut saamiset	221	221
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	132	141
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 985	17 795
Vaihto-omaisuus	183	205
Saamiset	4 197	3 468
Pitkäaikaiset saamiset	918	699
Lyhytaikaiset saamiset	3 278	2 769
Rahoitusarvopaperit	9 969	10 131
Rahat ja pankkisaamiset	2 637	3 990
VASTAAVAA YHTEENSÄ	49 443	47 436

VASTATTAVAA	2021 1 000 €	2021 1 000 €
OMA PÄÄOMA	15 958	15 691
Peruspääoma	5 734	5 734
Arvonkorotusrahasto	0	0
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	2	2
Muut omat rahastot	729	718
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 186	7 947
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	308	1 291
VÄHEMMISTÖOSUUDET	28	27
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET	0	0
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	336	308
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	336	308
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	140	147
VIERAS PÄÄOMA	32 982	31 263
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	23 315	21 261
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	386	398
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	2 714	3 318
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	6 566	6 285
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	49 443	47 436

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	32,34	33,13
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	72,46	71,67
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	9 493	9 238
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	3 837	3 647
Konsernin lainat, €/asukas	10 521	9 704
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	26 029	24 579
Lainat ja vastuut 31.12. 1000€	26 359	25 162
Lainat ja vastuut/ asukas	10 654	9 933
Kunnan asukasmäärä	2 474	2 533

6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

6.1 Asiaa koskeva sääntely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

6.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 931 167,02 euroa. Kuntalain 115 §:n perustuen kunnanhallitus esittää valtuustolle hyväksyttäväksi tilinpäätökseen liittyen seuraavaa:

- Tehdään keskuskoulun I-vaiheen investointiin liittyvä poistoeron vähennys 21 754,44 euroa.
- Tehdään keskuskoulun II-vaiheen investointiin liittyvä poistoeron vähennys 20 516,64 euroa.

Kärsämäen kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden 2022 ylijäämä 973 438,10 euroa siirretään edellisten tilikausien yli/alijäämätillille, jonka ylijäämä ennen siirtoa on yhteensä 9 170 725,34 euroa.

Taseeseen on kertynyt ylijäämää siirron jälkeen ottaen huomioon edellisten vuosien ylijäämän yhteensä 10 144 163,44 euroa.

6.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuoden 2022 talousarvio toimintasuunnitelmineen vuosille 2023 - 2024 hyväksyttiin valtuustossa 7.12.2021. Alkuperäinen talousarvio oli ylijäämäinen 214 214 euroa. Talousarviovuoden aikana tehtyjen talousarviomuutoksien jälkeen lopullisen budjetin ylijäämäksi muodostui yhteensä 805 564 euroa. Tilinpäätös toteutui lopullista talousarviota paremmin ja tilikauden ylijäämäksi 973 438 euroa.

Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää 31.12.2022 10 144 163,44 euroa.

Voimassa olevan vuoden 2023 talousarvion ja 2024-2025 taloussuunnitelmavuosien aikana taseeseen ei arvioida kertyvän alijäämää.

7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

7.1 Seuranta koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntalaki 110 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

7.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

7.2.1 Käyttötalouden toteutuminen ja hallintokuntien toimintakertomukset

Käyttötalouden määrärahojen toteutuminen valtuuston sitovuustasolla esitetään sivulla 48 minkä jälkeen esitetään lautakuntien kertomukset vuoden toiminnasta ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Seuraavassa taulukossa on yhteenvetona esitetty käyttötalouden sitovuustaso valtuustoon nähden. Käyttötalouden valtuuston sitovuustasona on päävastuualueen määrärahat nettona.

ORGANISAATIOKAAVA

Valtuuston sitovuustaso	Tulosyksikkö
Keskusvaalilautakunta	Vaalit
Tarkastuslautakunta	Tilintarkastus
Kunnanhallitus	Yleishallinto Elinkeinotoimi Selännepalvelut Sosiaali- ja terveystoimien palvelut
Opetustoimen lautakunta	Opetustoimen hallinto Perusopetus Toisen asteen koulutus Muu sivistystyö Varhaiskasvatus
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	HYTE-hallinto Kirjasto- ja kulttuuritoimi Liikunta- ja nuorisotoimi
Tekninen lautakunta	Yhdyskuntatekniikka Kiinteistötoimi Suojelutoimi Ympäristö- ja rakennuspalvelut

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutos	TA muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	%-vertailu
Keskusvaalilautakunta	-10 423,82	0,00	-10 423,82	-6 017,39	4 406,43	57,73 %
Toimintatuotot	4 370,00	0,00	4 370,00	5 362,20	992,20	122,70 %
Toimintakulut	-14 793,82	0,00	-14 793,82	-11 379,59	3 414,23	76,92 %
Tarkastuslautakunta	-15 951,48	0,00	-15 951,48	-18 386,42	-2 434,94	115,26 %
Toimintakulut	-15 951,48	0,00	-15 951,48	-18 386,42	-2 434,94	115,26 %
Kunnanhallitus	-11 857 043,67	0,00	-11 857 043,67	-11 875 489	-18 445,05	100,16 %
Toimintatuotot	1 117 450,00	0,00	1 117 450,00	1 387 250	269 799,90	124,14 %
Toimintakulut	-12 974 493,67	0,00	-12 974 493,67	-13 262 739	-288 244,95	102,22 %
Opetustoimen lautakunta	-6 025 455,92	-78 800,00	-6 104 255,92	-6 026 087,19	78 168,73	98,72 %
Toimintatuotot	258 377,00	7 400,00	265 777,00	341 615,38	75 838,38	128,53 %
Toimintakulut	-6 283 832,92	-86 200,00	-6 370 032,92	-6 367 702,57	2 330,35	99,96 %
Hyte-lautakunta	-743 457,41	0,00	-743 457,41	-722 273,08	21 184,33	97,15 %
Toimintatuotot	1 100,00	0,00	1 100,00	17 558,48	16 458,48	1596,23 %
Toimintakulut	-744 557,41	0,00	-744 557,41	-739 831,56	4 725,85	99,37 %
Tekninen lautakunta	-467 883,96	126 550,00	-341 333,96	-408 952,75	-67 618,79	119,81 %
Toimintatuotot	1 739 230,00	150 600,00	1 889 830,00	1 841 858,35	-47 971,65	97,46 %
Toimintakulut	-2 207 113,96	-24 050,00	-2 231 163,96	-2 250 811,10	-19 647,14	100,88 %
Kaikki yhteensä	-19 120 216,26	47 750,00	-19 072 466,26	-19 057 205,55	15 260,71	99,92 %

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan vaaliviranomaisena vaalien toteuttamisesta määräysten mukaisesti ja luotettavasti. Vaalilain mukaan kotimaan yleisistä ennakoäänestyspaikoista kunnassa määrää kunnanhallitus. Kärsämäen kunnassa ennakoäänestyspaikkana toimi kirjasto. Äänestysalueita on yksi.

Vuonna 2022 järjestettiin aluevaalit, vaalipäivä oli sunnuntai 21.1. 2022. Ennakoäänestys järjestettiin kotimaassa 12.-18.1.2022. Kärsämäellä ennakoäänestyspaikkana toimi kirjasto, lisäksi ennakoäänestys oli mahdollista liikkuvassa ennakoäänestysautossa. Äänestysprosentti Kärsämäellä oli 54,6%.

	TP 2021	Alkup. TA 2022	TA-muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Keskusvaalilautakunta	-17 232,58	-10 423,82	0	-10 423,82	-6 017,39	4 406,43
TOIMINTATUOTOT	2 780,40	4 370,00	0	4 370,00	5 362,20	992,20
TOIMINTAKULUT	-20 012,98	-14 793,82	0	-14 793,82	-11 379,59	3 414,23

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella voimassa olevan talous- ja toimintasuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tarkastuslautakunta	TP 2021	Alkup. TA 2022	TA-muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
	-13 501,01	-15 951,48	0,00	-15 951,48	-18 386,42	-2 434,94
TOIMINTAKULUT	-13 501,01	-15 951,48	0,00	-15 951,48	-18 386,42	-2 434,94

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

1.1.-31.12.2022
Marjatta Seppä, puheenjohtaja
Timo Littow, varapuheenjohtaja
Tapio Myllymäki
Juha Räisänen
Jaana Takalo

Tapio Myllymäki on toiminut tarkastuslautakunnan sihteerinä ja pöytäkirjanpitäjänä.

Tilintarkastus

Valtuusto on valinnut tilintarkastusyhteisöksi BDO Audiator Oy:n ja sen päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut Tiina Mikkonen-Brännkärr, KHT, JHT.

Tarkastuslautakunnan työskentely vuonna 2022

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2022 aikana yhteensä 7 kertaa. Lautakunta on laatinut työsuunnitelman, jota on vuoden aikana täydennetty ja noudatettu. Arviointiaan varten tarkastuslautakunta on kuullut viranhaltijoita, lautakuntien sekä tytäryhtiöiden edustajia, kunnanhallituksen puheenjohtajistoa sekä tilintarkastajaa tilintarkastuksen osalta. Arviointia varten on tutustuttu toimiellisten asiakirjoihin.

KUNNANHALLITUS

Valtuuston sitovuustaso

	TP 2021	Alkup. TA 2022	TA-muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Kunnanhallitus	-11 464 105	-11 857 044	0	-11 857 044	-11 875 489	-18 445
TOIMINTATUOTOT	1 508 692	1 117 450	0	1 117 450	1 387 250	269 800
TOIMINTAKULUT	-12 972 797	-12 974 494	0	-12 974 494	-13 262 739	-288 245

Toimielimen sitovuustaso:

	TP 2021	Alkup. TA 2022	TA-muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Kunnanhallitus	-11 464 105	-11 857 044	0	-11 857 044	-11 875 489	-18 445
Yleishallinto	-932 110	- 882 767	0	- 882 767	- 794 194	88 563
TOIMINTATUOTOT	138 370	169 600	0	169 600	179 909	10 309
TOIMINTAKULUT	-1 070 480	-1 052 357	0	-1 052 357	-974 149	78 254
Poistot	-35 030	-43 540	0	-43 540	-38 788	529
Elinkeinotoimi	-189 100	-193 320	0	-193 320	-169 691	23 629
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	4 875	4 875
TOIMINTAKULUT	-189 100	-193 320	0	-193 320	-174 566	18 754
Selännepalvelut	-251 870	-250 680	0	-250 680	-236 054	14 626
TOIMINTAKULUT	-251 870	-250 680	0	-250 680	-236 054	14 626
Sosiaali- ja terveystalvet	-10 297 050	-10 534 947	0	-10 534 947	-10 675 448	-145 160
TOIMINTATUOTOT	985 270	947 850	0	947 850	1 202 466	-254 616
TOIMINTAKULUT	-11 272 500	-11 478 137	0	-11 478 137	-11 877 914	399 777
Poistot	-9 820	-4 660	0	-4 660	-4 657	3

Hallintopalvelut

Vastualueet: yleishallinto, elinkeinotoimi, Selännepalvelut ja sosiaali- ja terveystalvet

Toimielin: kunnanhallitus

Kärsämäen kunnan vuosille 2019-2023 laaditun strategian visiona on, että Kärsämäki on luova ja kansainvälinen, yrittäjyyttä ja asukkaiden viihtyvyyttä edistävä, menestyvä ja mahdollisuuksia salliva maaseutupaikkakunta.

Kärsämäen kehittämisen painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet tärkeysjärjestykseen asetettuna.		
Strateginen tavoite	Strategiamittarit	Toimenpiteet, resurssit ja ajoitus
I Tehostettu paikkakunnan markkinointi		
Kärsämäestä brändi Positiivisten tarinoiden virta, myös yritysten tarinoiden avulla Monipuolisesti somessa Tienvarsimainonta	mittarit: paikkakuntakuvan laatu ja tunnettuus mediassa ja eri sidosryhmissä), kunnan asukasmäärän kehitys, kunta- ja elinkeinostrategioiden toteutusaste, kehittämissankkeiden vaikuttavuus, uudet yritykset, työpaikkojen määrä, paikkakunnan sisäisen kehittämissilmiiriin ja ulkoisen yhteistyön taso.	Paikkakunta-markkinoinnin kehittämistä on jatkettu yhdessä yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa, myös sähköistä näkyvyyttä lisätty edelleen. Kunnan some-strategian toteutusta ja jalkauttamista varten toimii some-tiimi. Viestintää live-streamausta ja Youtube-videoita hyödyntäen on jatkettu. Tiedotteet hallituksen ja valtuuston kokouspäätöksistä on välitetty medialle ja internetiin. Hyödynnetään kärsämäkiset menestystarinat Kärsämäen markkinoinnissa.
II Laadukas maaseutuasuminen		
Laadukas maaseutuasuminen Asumisen kokonaispalvelu Maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus Vuokra-asumisen kehittäminen Kylien asumismahdollisuuksien hyödyntäminen Luonnonmukaisen pysähdyspaikan kehittäminen	kunnan nettomuuton kehitys(-41) , kunnan asuntokannan käyttöaste (89,2%), uusien asuntorakentamishankkeiden määrä, asuntotonttien myyntimäärät keskustassa ja kylillä, yksityisten vakaakäyttöisten asuntojen määrä, asiakaspalautte asuminen- ja muista palveluista sekä harrastusmahdollisuuksista (säännölliset asukas- ja asiakaskyselyt) v.2022/23 toteutettiin kuntalaiskysely, aktiivisten kylä- ja muiden yhdistysten määrä, palvelujen jonotusaste ja ihmisläheisyys	Edistetään laadukkaan asuntotarjonnan lisäämistä paikkakunnalla. Pyritään tarjoamaan kysyntää vastaavia asumisratkaisuja: <i>-Kärsämäen Asunnot Oy:n erillistalohanke valmistui 2022.</i> Ylläpidetään asukkaiden viihtyvyyttä ja omaehtoista toimintaa. Markkinoidaan kunnan omia tontteja tonttipörssin avulla. Tonttipörssiä on tarjottu markkinointikanavaksi myös yksityisille maanomistajille: <i>-Yksityiset maanomistajat ovat löytäneet tonttipörssin markkinointikanavana.</i>
III Keskipiste puolimatassa		

Keskustaympäristön kehittäminen Digitalisaatio ja sijainnista riippumaton työ Kylien mahdollisuudet tienkäyttäjille Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet Liikennevirtaa hyödyntävien palvelujen kehittäminen	uudet yrityshankkeet, yritystonttien myyntimäärä, liiketilöiden käyttöaste, valta- ja kantateiden varsien kehittämiseksi, tapahtumien ja majoittujien määrä, hanke-tavoitteet <i>Mittarien toteutuminen: Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:n tilojen käyttöaste 100%.</i> <i>Tapahtumia pystyttiin jälleen kahden koronavuoden jälkeen järjestämään.</i>	Ehyt palveluketju yritystoimintaa suunnittelevalle ensimmäisestä tapaamisesta lukien (tontti, toimitila, rahoitusneuvonta, työvoimakoulutus, pääomarahoitus). <i>Jatkettu yhteistapaamisia mahdollisuuksien mukaan yrittäjien kanssa; tavoitteena on vapaamuotoinen keskustelu kaupallisen vetovoiman parantamisesta yrittäjältojen lisäksi.</i>
IV Kulttuurista elämyksiä ja elinvoimaa		
Kulttuurin kohteista, tapahtumista, ympäristöistä ja palveluista kehittyvä kokonaisuus Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen Kylien kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa	tapahtumien kävijämäärä, uusien tapahtumien synty, uudet yritykset, kansainvälisten yhteyksien ja vierailujen määrä, majoitusvuorokaudet, kulttuurimatkailun aktiiviteetti	Edesautetaan kunnan kansainvälistymistä mm. yhteistyössä EVS-nuorten ja residenssitaiteilijoiden kanssa. Kärsämäki-tarinoiden hyödyntäminen markkinoinnissa ja paikkakuntatidentiteetin vahvistamisessa.

Palvelutuotannon periaatteet:

- 1) Kunnan omana toimintana tuotettavat palvelut
 - asiakirjahallinta ja muut hallintopalvelujen toimisto- ja talouspalvelut
- 2) Sidosyksiköltä ostettavat palvelut/ Kuntien Hetapalvelut Oy:
 - Talous- ja henkilöstöhallinto
- 3) Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut
 - maaseutupalvelut
 - lomituspalvelut
 - Ympäristö- ja rakennusvalvonta
- 4) Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut
 - it-palvelut
 - elinkeinojen neuvonta- ja kehittämispalvelut
 - Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut
 - Ruokahuolto- ja siivous
- 5) Valtion tuottamat palvelut
 - yleinen edunvalvonta
 - kuluttajaneuvonta

6) Välitetyt palvelut

Asiointipisteessä

- Kelan yhteispalvelu
- TE-toimisto yhteispalvelu
- Digi- ja väestötietoviraston palvelut

Strategiat ja ohjelmat:

- Kunta - ja elinkeinostrategia 2019-2023
- NIHAK-seudun kasvuohjelma 2020
- Konserniohjeet
- Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointiohjelma
- Käsämäen liikenneturvallisuussuunnitelma
- Sisäisen valvonnan ohje
- Hankintaohjeet
- Kotouttamisohjelma
- Vanhuspoliittinen suunnitelma
- Päihdestrategia
- Laaja hyvinvointikertomus 2021-2025
- Savuton kunta

Yleishallinto

	TP 2021	Alkup. TA 2022	TA-muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Yleishallinto	-932 110	- 882 767	0	- 882 767	- 794 194	88 563
TOIMINTATUOTOT	138 370	169 600	0	169 600	179 909	10 309
TOIMINTAKULUT	-1 070 480	-1 052 357	0	-1 052 357	-974 149	78 254
Poistot	-35 030	-43 540	0	-43 540	-38 788	529

Vastuullinen viranhaltija: kunnanjohtaja sekä kunnansihteeri

Toiminnan kuvaus: Valtuusto päättää toiminnan ja talouden keskeistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisestä, talouden ja rahoituksen puitteista.

Hallitus vastaa kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta, sen ohjauksesta ja seurannasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kunnan etua.

Keskushallinto vastaa keskitetyistä asiakirjahallinnon ja monistuksen tehtävistä. Lisäksi se huolehtii kunnanhallituksen ja valtuuston kokousasioista. Tehtäviin kuuluu myös kuukausittaisen Kaiku-kuntajulkaisun toimittaminen sekä TE-keskuksen työllisyyspalvelujen ja Kelan palvelujen sähköinen välittäminen.

Asiointipisteen ja kunnan neuvonnan palveluja kehitetään edelleen osana kirjaston toimintaa. Asiointipisteeseen kartoitetaan uusia yhteistyötahoja ja palveluja lisätään mahdollisuuksien mukaan.

Kunnan henkilöstöhallinto vastaa keskitetystä kunnan työntekijöiden työterveyshuollon, yhteisten koulutuksen sekä työsuojeluorganisaation ja yhteistyötoimikunnan toiminnan järjestämisestä.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita ostetaan Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä ja em. palveluita kehitetään yhdessä palveluntuottajan ja sen muiden asiakasorganisaatioiden kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Vuoden aikana pidettiin 13 kunnanhallituksen kokousta, 7 valtuuston kokousta, valtuuston kokousten yhteydessä järjestettiin iltakouluja tarpeen mukaan. Osa kokouksista järjestettiin etä/ hybridikokouksina epidemiatilanteesta johtuen. Vuonna 2022 kuntalaisten iltatilaisuuksien suoraa videointia jatkettiin.

Ajankohtaiset asiat on tiedotettu henkilökunnalle mm. sähköpostilla, hallintohenkilöstön kehittämissyhmä kokoontuu säännöllisesti. Yhteistoimintaryhmä kokoontuu tarvittaessa samoin työsuojelutoimikunta. Tiedottaminen kuntalaisille ja henkilöstölle on korostunut lähes koronaepidemian vallitessa, ajankohtaista tietoa on pyritty välittämään mahdollisimman monilla kanavilla.

Kärsämäki on osallistunut yhteistyössä tiedonhallintamalli-työhön yhdessä alueen muiden kuntaorganisaatioiden kanssa. Tiedonhallintalain edellyttämät määräykset on päivitetty kunnan hallintosääntöön. Kuntalaisten sähköistä asiointia on kehitetty alueen kuntaorganisaatioiden Kunta-Akkuna yhteishankkeessa. Hankkeessa kehitetty portaali avautui vuoden 2022 puolella.

Esihenkilöt ovat osallistuneet vuonna 2022 päättyneeseen Keva:n rahoittamaan työelämänkehittämishankkeeseen.

Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelut/ ostopalvelu toteuma oli yhteensä 49 865 euroa, summa pitää sisällään Kärsämäen kunnan osuuden Nivalan kaupungin tuottamista lakisääteisistä maaseutuhallinnon palveluista ja muista maaseudun kehittämispalveluista. Avustukset eläinlääkäreiden matkasubventioon olivat 8 643 euroa ja avustukset tuettuun maksulliseen lomitukseen 14 875 euroa.

Nivalan kaupunki on hoitanut lakisääteisten maaseutuhallinnon ja maaseudun kehittämistehtävien järjestämisen Kärsämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kuntien alueella yhteistyösopimuksen mukaisesti. Alueellinen maaseutulautakunta on kokoontunut vuoden 2022 aikana 3 kertaa. Jokaisessa kunnassa palvelut on järjestetty lähipalveluina. Strategisena tavoitteena on ollut mm.:

- Perusmaatalouden kehittäminen. Strategiaa on toteutettu järjestämällä jokaisessa alueen kunnassa viljelijöille mm. tukikoulutuksia, talous- maatalousrakentamis ja muita tilaisuuksia..
- Tehokas viljelijöiden maataloustukiasioiden hoitaminen: Toimintaa on tehostettu siten, että sijaisia ei ole palkattu vakituisten henkilöiden poissaolojen aikana.

Maaseutuhallinnon yhteistyöalueen kustannusten jako on tehty yhteistoimintasopimuksen mukaisesti peltoalan ja tilalukumäärän mukaan.

Lomitus

Reisjärven paikallisyksikkö järjesti lomituspalvelut Haapajärven, Kärsämäen, Pyhäjärven ja Reisjärven maatalousyrittäjille. Vuoden 2023 toiminta siirtyi Toholammin yksikön alaisuuteen.

Tavoitteet:

Lomatoimen yksikkö suorittaa lomituspalvelulain mukaiset tehtävät. Lomituspalvelujen tuotanto tehostuu ja lomituspalvelujen tilakohtainen käyttö lisääntyy helpottaen tilojen toimintaa. Kunta tukee maksullista lomitusapua ja samalla edesauttaa lomittajien työllistymisessä.

Työllisyyspalvelut

Vuonna 2022 työllisyyspalveluissa panostettiin syrjäytymisen ja nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisyyn sekä työllistämisen- ja työpajatoiminnan kehittämiseen sekä TE 2024-uudistuksen valmisteluun. Vuosi 2022 oli Kärsämäen kierrätyskeskus Fenixin ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Työllisyyspalveluissa tärkeänä yhteistyökumppanina on Kärsämäki Yhdessä ry.

Työmarkkinatuen rahoitusvastuut jakautuvat siten, että valtio ja kunnat rahoittavat puoliksi työttömyyden perusteella maksetun työmarkkinatuen 300–999 päivän ajalta ja että kunnat vastaavat 70 %:n maksusuudella vähintään 1000 päivää työttömyyden perusteella työmarkkinatukea saaneiden työttömyysetuudesta. Kunta maksoi työmarkkinatuen kuntaosuutta vuonna 2022 yhteensä 91 228 euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 38 626 euroa. Kärsämäen kunnan työttömyysaste oli vuoden vaihteessa 8,8 %, vuoden 2021 lopussa se oli 9,1%. Pitkäaikaistyöttömiä Kärsämäellä oli vuoden 2022 lopussa 13 henkeä, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 27 henkeä.

	TP2020	TP2021	TP2022
Hallintopalvelujen henkilökunta	4	4	4
Kunnan vakinaisten vakanssien lkm	101	101	98
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	160 437	129 854	91 228
Valtuuston kokouksia	7	8	7
Hallituksen kokouksia	12	12	13

Elinkeinoitoimi

	TP 2021	Alkup. TA 2022	TA-muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Elinkeinoitoimi	-189 100	-193 320	0	-193 320	-169 691	23 629
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	4 875	4 875
TOIMINTAKULUT	-189 100	-193 320	0	-193 320	-174 566	18 754

Vastuullinen viranhaltija: kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Elinkeinoelämän toimitilapalveluja kuntakonsernissa tuottaa Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy. Yritystoiminnan elinkeinopalvelut tuottaa Nihak ja sen kautta ohjautuvat yritysten elinkeinoitoiminnan kehitysprojektit. Kunta ostaa puolikkaan yritysasiamiehen palvelut seutukunnalta ja tarvittaessa seutukunnan on mahdollisuus antaa väliaikaisesti henkilöresursseja enemmänkin. Hankkeet ja projektit sisältävät kunnan maksuosuuden muiden hallinnoimiin projekteihin.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Elinkeinoelämän edistämässä tavoitteena on turvata olemassa olevien yritysten toiminta-edellytyksiä ja edistää uusien työpaikkojen syntyä. Seutukunnalta ostetaan elinkeinojen kehittämisen palveluja. Kärsämäen konserniyhtiöiden kehittämisrahastosta tehdään sijoituksia tytäryhtiöiden elinvoimaa lisääviin hankkeisiin.

Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:n edustajat ovat olleet kuultavina kunnanhallituksessa ja valtuustossa päätöksenteon yhteydessä. Tytäryhtiöiden asioista tiedottaminen valtuutetuille on osavuositarkastuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnan osallistumisesta projekteihin päättää kunnanhallitus.

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Väkiluku	2 611	2612	2 575	2 540	2533	2472
Kuntien välinen nettomuutto	-26	+2	-21	- 25	-11	-41
Työttömyysaste (%)	12,3	10,4	11,7	12,3	9,1	8,8
Vuosikate €/asukas	438	400	568	845	848	702
Verotulot €/asukas	2 634	2 692	2 917	2 765	3 172	3525
Valtionosuudet €/asukas	4 316	4 396	4 250	4 747	4 682	5033

Nivala-Haapajärven Seutu Nihak ry :

Mittarit

Vuoden 2022 aikana Kärsämäellä perustettiin 13 yritystä ja yritysten poistuma kaupparekisteristä oli yhteensä 8kpl.

Selännepalvelut

	TP 2021	Alkup. TA 2022	TA-muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Selännepalvelut	-251 870	-250 680	0	-250 680	-236 054	14 626
TOIMINTAKULUT	-251 870	-250 680	0	-250 680	-236 054	14 626

Vastuullinen viranhaltija: kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Kunta ostaa Ppky Selänteeltä ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain ja rakennusvalvonnan palvelut. Vuoden 2023 aikana em palvelut siirtyvät tuotettavaksi vastuukuntamallilla, jossa isäntäkuntana toimii Haapajärven kaupunki.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Palvelut on ostettu palvelutasosuunnitelman ja vuosittaisen vuosisuunnitelman mukaisesti. Selänteeltä ostettujen palvelujen summa oli 2022 yhteensä 228 531 euroa ja se jakaantui seuraavasti: ympäristöterveysvalvonta 27 966 euroa, eläinlääkintähuolto 136 450 euroa, ympäristönsuojelu 31 885 euroa, rakennusvalvonta 32 530 euroa.

Sosiaali- ja terveysterveystoimet

	TP 2021	Alkup. TA 2022	TA-muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Sosiaali- ja terveysterveystoimet	-10 297 050	-10 534 947	0	-10 534 947	-10 675 448	-145 160
TOIMINTATUOTOT	985 270	947 850	0	947 850	1 202 466	-254 616
TOIMINTAKULUT	-11 272 500	-11 478 137	0	-11 478 137	-11 877 914	399 777

Vastuullinen viranhaltija: kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Sosiaali- ja terveysterveystoimien tarkoituksena on turvata kärsimäkkäisille lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Peruspalvelut järjestetään lähipalveluna.

Kärsämäen kunta on ollut vuoden 2022 loppuun saakka järjestämisvastuussa lakisääteisen sosiaali- ja terveysterveystoimien osalta. Sosiaali- ja terveysterveystoimet järjestettiin yhteistyössä yksityisen palveluntuottajan kanssa. Palveluntuottajana toimii Terveystalo Kuntaturva Oy, palvelusopimus sote-palveluista on voimassa 30.6.2027 saakka sopimusoption käytön myötä. Palvelusopimus siirtyi 1.1.2023 lukiin Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteelle.

Sosiaali- ja terveysterveystoimista vastaavana toimielimenä toimii kunnanhallitus. Yksilöhuoltoasioita käsittelee yksilöjaos. Valtaosa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöstä työskentelee palveluntuottajan

palveluksessa, lukuun ottamatta kunnan palvelukseen jääneitä henkilöitä, joista aiheutuvat henkilöstökustannukset palveluntuottaja korvaa kunnalle. Virkavastuutehtävät sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen osalta kuuluvat kunnan palveluksessa työskenteleville viranhaltijoille. Näitä viranhaltijoita ovat kansanterveystyön johtava lääkäri johtava sosiaalityöntekijä, sosiaalityöntekijä, sosiaaliohjaajat, sekä toimistosihiteeri. Virkavastuutehtävissä työskentelevien viranhaltijoiden henkilöstökustannuksista vastaa kunta.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Palvelut tuotetaan lähipalveluina. Palveluiden laatua ja vaikuttavuutta kehitetään yhteistyössä yksityisen palveluntuottajan kanssa. Sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden ulkoistus perustuu kiinteään vuosihintaan, jolloin sote-palvelujen kustannukset ovat paremmin hallittavissa. Sote-palvelujen ohjausryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana kolme kertaa. Ohjausryhmä koostuu kunnan, palveluntuottajan ja henkilöstön edustajista. Johtavat viranhaltijat suorittavat valvonta- ja tarkastuskäyntejä palveluntuottajan ja sen alihankkijoiden toimipaikkoihin.

Sosiaali- ja terveystoimen toimintaa vuonna 2022 vahvasti määrittänyt Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen toiminnan käynnistämiseen liittyneet valmistelutehtävät. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen. Hyvinvointialueen valmistelun tueksi on vastattu lukuisiin erilaisiin tietopyyntöihin, toimitettu tiedot muun muassa siirtävästä henkilöstöstä sekä sopimuksista. Työntekijät ja viranhaltijat ovat osallistuneet laajasti hyvinvointialueen kehittämis- ja valmistelutyöhön.

Vuonna 2022 suoritettujen kyselyjen tulosten perusteella asiakkaat ovat tyytyväisiä tutkittuihin palveluihin. Sosiaali- ja terveystieteiden palveluissa vielä erityisesti vuoden 2022 alkupuolta leimasi kunnan muun toiminnan tavoin koronavirusepidemia. Koronaepidemiaan liittyvää tietoa ja yhteistä tilannekuvaa jaettiin säännöllisissä palavereissa Palveluntuottajan kanssa.

Sosiaali- ja terveystieteiden palveluostot olivat 9 970 887 euroa, sopimuksen mukaista kannustinpalkkiota maksettiin 244 768 euroa. Osana palvelujen ostoa palveluntuottajalle korvattiin Sosiaali- ja Terveystieteiden ministeriön ohjauskirjeiden mukaisesti koronatoimista aiheutuneita kustannuksia. Kunta haki STM:ltä koronasta aiheutuneisiin kustannuksiin avustusta kahdessa erillisessä avustushaussa.

Kunnan vastattavana ovat virkavastuuhenkilöstön kustannukset enintään 150 000 euroon saakka, kiinteistö- ja kiinteistöhoitokustannukset sekä suuremmat kalustohankinnat. Kunnan kustannuksiin kuuluvat myös eläkemenoperusteiset eläkemaksut (221 074 euroa) sekä ensihoito (181 836 euroa). Perustoimeentulotuki siirtyi Kelan hoidettavaksi 1.1.2017 alkaen. Kunnalle hoidettavana ovat olleet edelleen ennaltaehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki.

OPETUSTOIMEN LAUTAKUNTA

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Yleistä

Opetustoimen lautakunnan tehtävänä on opetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen sekä toimialueensa johtaminen ja kehittäminen.

Lautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana seitsemän (7) kertaa ja käsitteli yhteensä 94 pykälää.

Sivistysjohtaja toimi lautakunnan kokouksissa asioiden valmistelijana, esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä. Sivistystoimen toimistos sihteeri vastasi lautakunnan toimintaan ja sivistystoimen hallintoon liittyvistä toimistotehtävistä sekä osallistui myös lautakunnalle menevien asioiden valmisteluun. Sivistysjohtajaa sijaistaa lukion rehtori.

Varhaiskasvatuksen toiminnasta ja taloudesta vastasi varhaiskasvatuspäällikkö, joka oli varhaiskasvatukseen liittyvien asioiden valmistelijana mukana opetustoimen lautakunnan kokouksissa.

Kärsämäen peruskoulussa oli kaksi toimipistettä, Frosteruksen koulu ja Saviselän koulu. Frosteruksen koulussa toimivat luokat 1-9 ja kaksi esiopetusryhmää. Saviselän koulussa oli luokat 1-6. Peruskoulun rehtori toimi molempien toimipisteiden rehtorina. Frosteruksella työskentelee myös apulaisrehtori ja Saviselässä vararehtori. Peruskoulun apulaisrehtori toimi myös lukion vararehtorina. Frosteruksen koululla ja lukiolla oli yhteinen koulusihteeri.

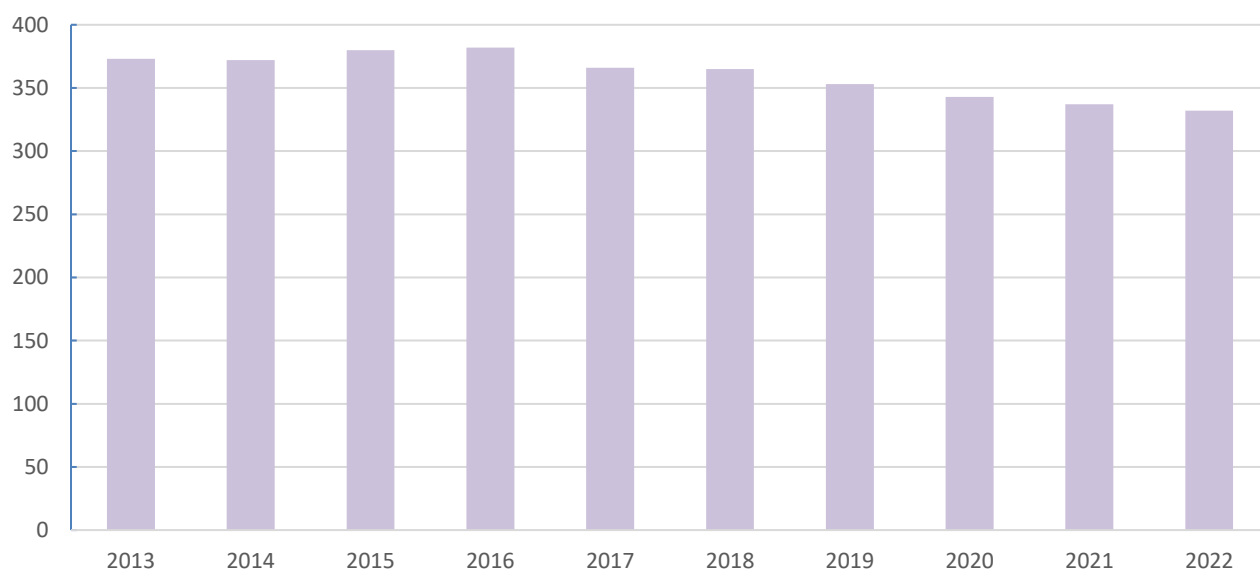
Koulujen rehtorit vastasivat mm. omien koulujensa talousarvion suunnittelusta ja sen toteutumisesta, toimintasuunnitelman laatimisesta ja seurannasta, opetussuunnitelmien kehittämisestä sekä joidenkin asioiden valmistelusta lautakuntaan.

Vuoden 2022 tilastointipäivänä 20.9. oli perusopetuksessa ja esiopetuksessa yhteensä 332 oppilasta. Saviselän koululla oli 38, Frosteruksen koulun alaluokilla 183 ja yläluokilla 111 oppilasta. Lukiossa oli 67 päivälukion opiskelijaa kevään tilastointipäivänä 20.1.2022 ja 57 syksyn tilastointipäivänä 20.9.2022.

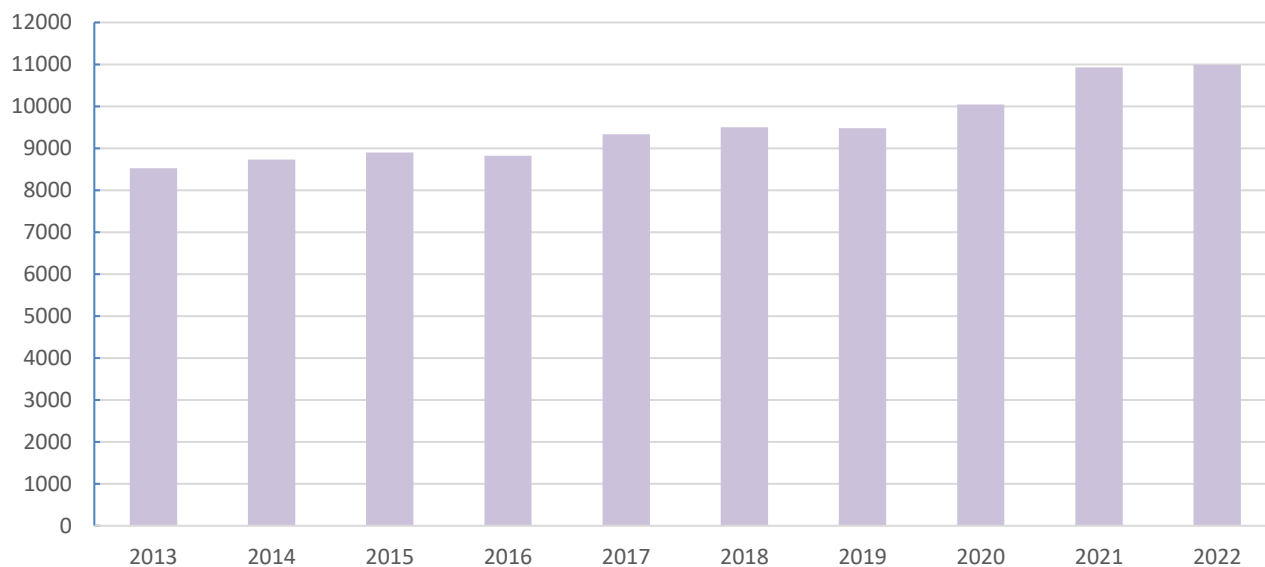
Perusopetuksen kustannukset (€)

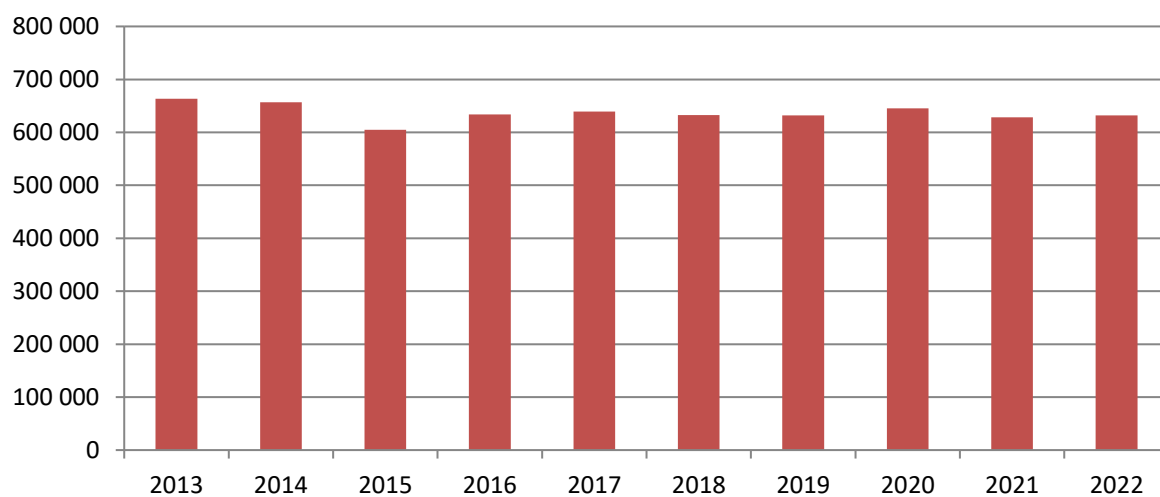
Perusopetuksen oppilasmäärä

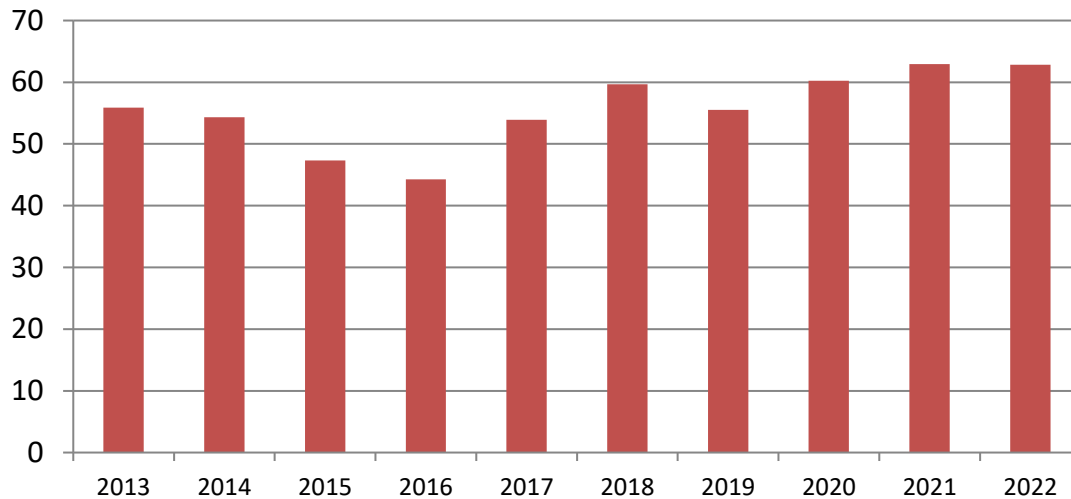
Perusopetuksen kustannukset (€/oppilas)

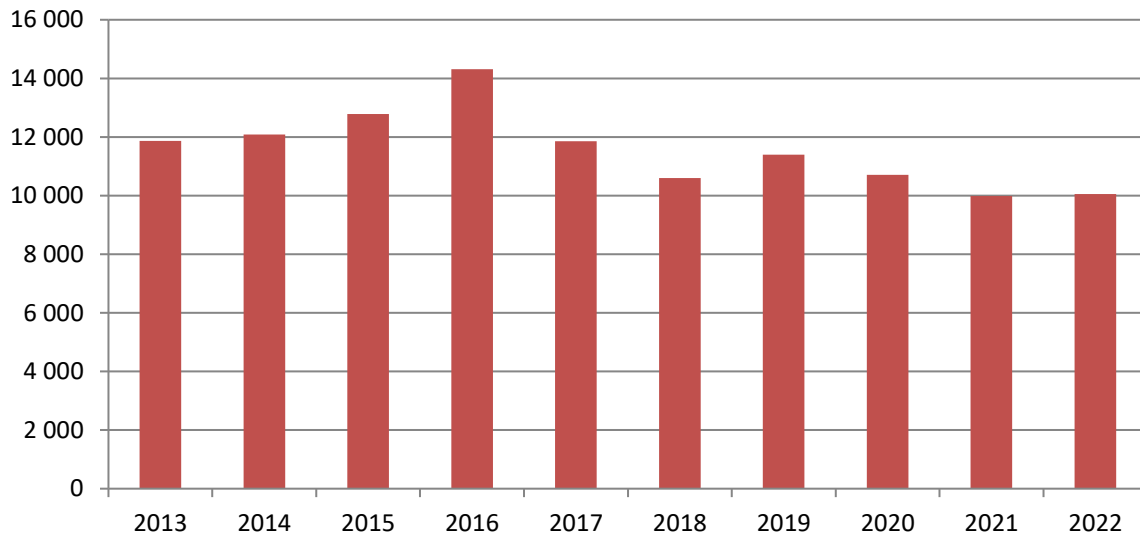
Lukion kustannukset (€)

Lukion opiskelijamäärä

Lukion opiskelijakohtaiset kustannukset (€/opiskelija)

Kärsämäen kunnan vuosille 2019-2023 laaditun strategian vision mukaan Kärsämäki on viihtyvyttä ja yrittäjyyttä edistävä, luova, reagoiva ja kansainvälinen sekä menestyvä ja mahdollisuuksia salliva maaseutupaikkakunta.

Opetustoimen lautakunnan vastuualueelle kuuluvia keskeisiä toimenpiteitä ovat:

Kärsämäen kehittämisen painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet tärkeysjärjestykseen asetettuna.		
Strateginen tavoite	Strategiamittarit	Toimenpiteet, resurssit ja ajoitus
I Kärsämäestä brändi		
Positiivisten tarinoiden virta, myös yritysten tarinoiden avulla	Paikkakuntakuvan laatu ja tunnettuus mediassa ja eri sidosryhmissä, imago-tutkimus (selkeät mittaukset ja haastattelut	Monipuolisesti somessa Tienvarsimainonta

	kohderyhmittäin/ asiakas-segmenteittäin), kunnan asukasmäärän kehitys, kunta- ja elinkeinostrategioiden toteutusaste, kehittämishankkeiden vaikuttavuus, uudet yritykset, työpaikkojen määrä, paikkakunnan sisäisen kehittämislamapiirin ja ulkoisen yhteistyön taso	Osallistutaan yhteistyössä Kärsämäen brändi- ja markkinointistrategian ja sen toimitasuunnitelman toteuttamiseen. Markkinoidaan lukiota potentiaalisille opiskelijoille laajasti. Tuodaan esille peruskoulun vahvuuksia.
II Laadukas maaseutuasuminen		
Asumisen kokonaispalvelu Maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus	Kunnan nettomuuton kehitys, kunnan asuntokannan käyttöaste, uusien asuntorakentamishankkeiden määrä, asuntontonttien myyntimäärät keskustassa ja kylillä, yksityisten vajaakäyttöisten asuntojen määrä, asiakaspalaute asumis- ja muista palveluista sekä harrastusmahdollisuuksista (säännölliset asukas- ja asiakaskysely), aktiivisten kylä- ja muiden yhdistysten määrä, palvelujen jonoaste ja ihmisläheisyys	Vuokra-asumisen kehittäminen Kyliä asumismahdollisuuksien hyödyntäminen Luonnonmukaisen pysähdyspaikan kehittäminen Asumisen asiakaspalveluprosessi viritetään tehokkaaksi räätälöitynä ja yksilöllisenä kokonaispalveluna (asunto, työpaikat, palvelut, harrastukset ja etuudet ovat jo esillä samassa muuttopakettissa, markkinointiaineistot visuaalisesti näyttäväksi, some-näkyvyys). Varmistetaan päivähoitopaikkojen tarpeenmukainen saatavuus. Säilytetään opetustoimen ja opetuksen hyvä palvelutaso. Säilytetään kyläkoulu oppilasmäärien sallimissa rajoissa. Aamu- ja iltapäiväkerhojen toimintaa jatketaan, koulujen kerhotoimintaa kehitetään edelleen. Yhteisöllisyyttä tuetaan, mm. vanhempainyhdistystoimintaa.
III Keskipiste puolimatassa		
Keskustaympäristön kehittäminen Digitalisaatio ja sijainnista riippumaton työ Kyliä mahdollisuudet tienkäyttäjille	Uudet yrityshankkeet, yritystonttien myyntimäärä, liiketilojen käyttöaste, valta- ja kantateiden varsien kehittämisaktiivisuus, tapahtumien ja majoittujien määrä, hanketavoitteet	Kyliä elinympäristöjen esille nosto toimivien tie- ja sähköisten yhteyksien ja väljien asumismahdollisuuksien kautta. Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet Liikennevirtaa hyödyntävien palvelujen kehittäminen Järjestetään koulukuljetukset laadukkaasti. Huolehditaan lukion saavutettavuudesta myös ulkopaikkakuntalaisten opiskelijoiden osalta.
IV Kulttuurista elämyksiä ja elinvoimaa		
Kulttuurin kohteista, tapahtumista, ympäristöistä ja palveluista kehittävää kokonaisuus	Tapahtumien kävijämäärä, uudet tapahtumat, kansainvälisten yhteyksien ja vierailujen	Kootaan jo olevat ja kehitettävät omaleimaiset kulttuurikohteet, -tapahtumat, -ympäristöt ja -palvelut samaan ja eri vuodenaikoihin sovittuun ja

Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen Kylien kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa	määrä, kulttuurimatkailun aktiviteetti Opetussuunnitelman tavoitteiden toteutuminen Toteutuneiden kv-yhteistyöprojektien lukumäärä	tuotteistettavaan palvelukokonaisuuteen, joka toimii markkinoinnin perustana. Kylien omaperäisten kulttuurivaikutteiden, -palvelujen ja yritystoiminnan yhteiskäyttö tapahtumissa ja matkailussa (tarinallisuus, luontokohteet, metsästys, ruoka, jne). Paikalliset perinteet ja kulttuurin vahvuudet huomioidaan opetussuunnitelmassa.

Valtuuston sitovuustaso		Alkup. TA 2022	TA- muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Opetustoimen lautakunta	-5 906 434	-6 025 456	-78 800	-6 104 256	-6 026 087	-78 169
TOIMINTATUOTOT	345 769	258 377	7 400	265 777	341 615	-75 838
TOIMINTAKULUT	-6 252 203	-6 283 833	-86 200	-6 370 033	-6 367 702	-2 330
Poistot	-43 215	-50 410	0	-50 410	-49 380	-1 030

Toimielimen sitovuustaso		Alkup. TA 2022	TA- muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Opetustoimen hallinto	-101 556	-107 819		-107 819	-101 696	-6 123
Perusopetus	-3 684 033	-3 688 503		-3 688 503	-3 649 431	-39 072
Toisen asteen opetus	-642 603	-708 522		-708 522	-631 878	-76 644
Muu sivistystyö	-65 603	-93 850		-93 850	-98 092	4 242
Varhaiskasvatus	-1 412 639	-1 426 762	-78 800	-1 505 562	-1 544 990	39 428

OPETUSTOIMEN HALLINTO

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Opetustoimen hallinto	-101 556	-107 819	-101 696,56	-6 122,58
TOIMINTATUOTOT	210	0	229,56	-229,56
TOIMINTAKULUT	-101 766	-107 819	-101 926,12	-5 893,02
Poistot	-85	-4 070	-612,24	-3 457,76

Hallinnon toteutumisissa on kokouskulut sekä toimistosihteerin (60%) ja sivistysjohtajan (50%) palkkakulut sekä muut hallinnolliset kulut.

PERUSOPETUS

Perusopetuksen vastuualue sisältää esi- ja perusopetuksen tulosyksiköt sekä aamu- ja iltapäivätoiminnot.

Strateginen tavoite	Toimenpiteet, resurssit ja ajoitus	Toteutuminen
Kansainvälisyysprojekteja ja yhteistyötä jatketaan.	Perusopetus ja lukio osallistuu kansainväliseen Erasmus + hankkeeseen, joka on käynnistynyt 2020. Panostetaan koulujen, kylien ja hankkeiden yhteistyöhön.	Kaksi vuotta sitten aloitetun Erasmus+ hankkeeseen on ilmoittautunut kolme opettajaa ja kouluvalmentaja. Panostetaan koulujen, kylien ja hankkeiden yhteistyöhön.

Kaikkia yhdeksäsluokkalaista ohjataan yhteishakuun.	Kaikki perusopetuksen keväällä 2021 päättäneet saavat opiskelupaikan.	Keväällä 2022 kaikki 37 yhdeksäsluokkalaista saivat päättötodistuksen ja myös jatko-opiskelupaikan. Kärsämäen lukioon lähti 14 opiskelijaa, Hämeenlinnan lukion urheilulinjalle ja Sotkamon urheilulukioon 2 opiskelijaa, ammattiopistoihin (Jedu, Kpedu, Kainuu) 18 opiskelijaa, muihin opistotason oppilaitoksiin (Ranua, Rovaniemi) kaksi opiskelijaa.
Seurataan missä muu Suomen taitotaso menee. Käytössä on valtakunnalliset arvioinnin kriteerit. Perusopetuksen kustannukset pyritään pitämään samantyyppisten kuntien tasolla.	Koulun toimintaa verrataan alueen ja koko maan tunnuslukuihin.	Valtakunnallisia tutkimukseen pohjautuvia tuloksia ei ole olemassa vuodelta 2022.
Yhtenäisen perusopetuksen toteuttamista jatketaan ja kehitetään lisäämällä yhteistyötä koulujen kesken.	Kaikilla kunnan alakouluilla on yhteisiä tilaisuuksia. Kouluilla on yhtenäiset toimintasäännöt ja oppilashuollon ohjeistus. Rehtorin virkaan kuuluu myös Saviselän koulun johtaminen, tällä saadaan lisättyä yhteistyötä ja samoja käytänteitä koulujen välillä. Yhtenäiskoulun käytänteiden yhdenmukaistamista jatketaan luokka-asteesta riippumatta, huomioiden kuitenkin koronan aiheuttamat rajoitukset.	Vuoden 2022 aikana pystyttiin järjestämään monenlaisia tapahtumia yhdessä. Urheilun saralla tapahtumina oli sähköturnaukset, hiihto- ja YU-kisat. KLL:n sähköturnauksen aluekarsinta järjestettiin Frosteruksella, Vuokattiin järjestettiin liikuntapäivä. Oppilaille järjestettiin syyslukukauden alussa ryhmäytyksiä, kehopositiivisuusluentoja, 6-9-luokille Camera Obscura, jossa nuoret pohtivat oman elämänsä valintoja. Eri luokka-asteet tekivät yhteistyössä 4H:n kanssa metsäretkiä (Peuranpolku, hiihtomaja, Suomela). 8 lk:n taidetestaajat kävivät Helsingissä ja Kaajanissa. Alkuopetus vieraili Turvaa Tenaville liikenneturvallisuustapahtumassa Pyhäjärvellä. Kouluilla vieraili myös eri alojen ammattilaisia ja esiintyjä. Tapahtumia oli runsaasti vuoden aikana, tässä vain muutama esimerkki. TET- jaksot saatiin pidettyä suunnitellusti. Toisen asteen oppilaitosvierailuja tehtiin lähialueille. Kouluilla on yhtenäiset toimintasäännöt ja oppilashuollon ohjeistus. Rehtorin virkaan kuuluu myös Saviselän koulun johtaminen, tällä saadaan lisättyä yhteistyötä ja samoja käytänteitä koulujen välillä. Oppilaitten osallistumista koulua koskevien päätösten tekoon lisättiin oppilaskunnan kautta. Yhtenäiskoulun käytänteiden yhdenmukaistamista jatketaan luokka-asteesta riippumatta.

Syyslukukaudella 2009 aloitettu KIVA-koulu-toimintaohjelma jatkuu kaikilla kouluilla.	Vuosittain tehtävien oppilaskeseytyksen perusteella kiusaaminen vähentyy. Opettajia koulutetaan vuosittain KIVA-koulu-toimintaohjelmaan liittyen. Sitoudutaan ohjelman tehokkaiseen toteuttamiseen.	Vuoden 2022 KiVa-koulu kysely toteutettiin ja tulokset on raportoitu Koulukohtaiselle oppilashuoltoryhmälle, Lasten- ja nuorten palveluverkostolle sekä henkilökunnalle. Poliisi ja sosiaalitoimi ovat mukana ratkaisemassa pahimpia ongelmatilanteita.
Tietotekniikan hallitseminen ja sujuva käyttö on tärkeää nyky-yhteiskunnassa. Oppilashallintoa ja yhteyksiä kotiin tehostetaan, prosesseja digitalisoidaan sekä yhdenmukaistetaan niin kouluilla kuin koulutoimissa. Opettajien tietotekniset taidot ovat tärkeitä. Tietokoneet ja opetusvälineet ajan tasalla.	Koko ajan pyritään päivittämään opetustilojen AV-tekniikkaa vanhimmasta päästä. Opettajille hankittu henkilökohtaiset tietokoneet, joita voi käyttää työasioissa sekä koulussa, että kotona. Koko henkilökunnalle on hankittu dataliittymällä olevat älypuhelimet. Kaikissa kouluissa (Frosterus, Saviselkä ja lukio) on käytössä yhteinen digitaalinen Wilma-järjestelmä, joka on Multi-Primus oppilashallinto-ohjelman www-liittymä. Opettaja, henkilökunta ja huoltaja pääsevät yhdellä tunnuksetta kaikkiin häntä koskeviin tietoihin käsiksi. Koulutetaan opettajia tieto- ja viestintätekniikan (tvt) käyttöön. Jokaisen opetustilan opetusvälineistö on ajan tasalla (tietokone, dataprojektori, dokumenttikamera). Kalustoa joudutaan uusimaan vuosittain.	Opettajille on hankittu henkilökohtaiset tietokoneet, joita voi käyttää työasioissa sekä koulussa, että kotona. Kaikissa kouluissa (Frosterus, Saviselkä ja lukio) on käytössä yhteinen digitaalinen Wilma-järjestelmä, joka on Multi-Primus oppilashallinto-ohjelman www-liittymä. Opettaja, henkilökunta ja huoltaja pääsevät yhdellä tunnuksetta kaikkiin häntä koskeviin tietoihin käsiksi. Oppitunnilla oppilaille on käytössä varattavat tietokoneet ja iPadit molemmilla kouluilla. Jokaisen opetustilan opetusvälineistö on ajan tasalla. Uusimaan jouduttiin dokumenttikameroita ja dataprojektoreita.
Sisäilman laadulla on suuri merkitys opiskelutehokkuuteen ja motivaatioon.	Sisäilmanlaatu pysyy normaalin rajoissa. Suoritetaan ilmanlaatumittauksia luokissa tarpeen mukaan.	Sisäilmamittauksen nimellä tutkittiin kotitalousluokkaa vuonna 2022. Kotitalousluokkaan vaihdettiin kosteusvaurioituneita kalusteita ja parannettiin ilmanvaihtoa.
Varhaisen puuttumisen mallia painotetaan koulu maailmassa.	Psykologin tutkimuksiin ohjattu oppilas pääsee tutkimuksiin 2 kuukauden kuluessa. Painopiste tutkimuksissa on alaluokilla. Psykologi tekee ennaltaehkäisevää työtä oppilaitten parissa. Psykologi pitää opettajille pedagogisia iltapäiviä. Psykologi käyttää tutkimuksiin ja palautteenantoon kaksi päivää kuukaudessa ja yhden päivän ennaltaehkäisevään työhön.	Psykologipalvelujen saatavuus oli keväällä heikkoa. Syksyllä psykologeja oli kaksi ja tutkimukset saatiin hoidettua. Ennaltaehkäisevää työtä pystyttiin tekemään muutaman oppilaan kanssa. Kärsämäellä on oma kokoaikainen koulukuraattori. Koululääkäri oli lain edellyttämän tarpeen verran käytettävissä ja teki määräaikaistarkastukset.

	Kärsämäellä on oma kokoaikainen koulukuraattori. Koululääkäri on oltava lain edellyttämän verran käytettävissä. Lukuvuodelle 2020-2021 saatiin ns. Koronarahaa ja kyseisellä rahalla on hankittu mm. erityisopettajien työpanosta ja yläkoulun puolella tehty osalle oppitunneista kolmijakoja. Keväällä 2021 nämä toimenpiteet jatkuvat Resursoidaan riittävästi tukiope- tusta ja muuta yleisen tuen resurssia. Yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä kokoontuu aina tarvittaessa, pedagoginen asiantuntijaryhmä kokoontuu säännöllisesti kahden viikon välein ja tarvittaessa, Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä kuusi kertaa lukuvuoden aikana ja opiskeluohjauksen ohjausryhmä kaksi kertaa lukuvuodessa. Koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä on mukana vanhempainyhdistyksen ja oppilaskunnan edustajat.	Perusopetukseen palkattiin yhteinen erityisopettaja. Ns. koronarahaa mahdollisesti palkkauksen. Koko vuoden oli käytössä myös kouluvalmentaja. Psykykaripalveluja koululla oli 0,5 pv/viikko. Työnohjaajan palveluita on ollut saatavilla kaikille halukkaille. Tukiopetusta annettiin kaikille sitä tarvitseville oppilaille. Opetusjärjestelyillä yritettiin saada mahdollisimman paljon tuen resurssia oppilaille. Erityisen tuen resurssit olivat hyvällä mallilla syksyn aikana. Yläkoululla tehtiin pienryhmiä useisiin oppiaineisiin. Savi- selkään palkattiin ylimääräinen koulunkäynninohjaaja. Yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä kokoontui aina tarvittaessa, pedagoginen asiantuntijaryhmä kokoontui säännöllisesti kahden viikon välein ja tarvittaessa, Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä neljä kertaa lukuvuoden aikana ja opiskeluohjauksen ohjausryhmä kaksi kertaa lukuvuodessa. Koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä oli mukana vanhempainyhdistyksen ja oppilaskunnan edustajat. Sosiaalitoimen kanssa jatkettiin hyvää yhteistyötä oppilashuollossa.
Kaikki opettajat ovat osaavia (substanssipätevyys) ja muodollisesti kelpoisia. Kaikilla opettajilla on mahdollisuus osallistua ammattipätevyyttä täydentävään koulutukseen.	Listataan poikkeamat. Mahdollistetaan opettajien pääsy koulutukseen. Kirjataan opettajien osallistumiset koulutuksiin.	Muutama opettaja ei omannut täyttä pätevyyttä, osa-aikaisissa sijaisuuksissa jouduttiin ottamaan ns. epäpäteviä. Kaikille opettajille annettiin mahdollisuus osallistua koulutuksiin ja koulutuksiin osallistumiset kirjattiin.
Mahdollisimman moni oppilas osallistuu koulun tarjoamaan kerhoon.	Kaikille 1-9 luokan oppilaille tarjotaan mahdollisuus osallistua koulun ilmaisiin kerhoihin. Vanhemmat otetaan mukaan kerhotoimintaan.	Perusopetukseen saatiin Opetushallitukselta avustusta Suomen harrastamisen malliin ja kerhotoiminnan kehittämiseen.
Monipuolinen ja innostava liikunta on tärkeää oppilaan kasvulle. Oppilaiden ylipaino vähentyy.	Oppilaiden liikkuminen lisääntyy. Kerhotoiminta tukee liikunnanopetusta. Osallistutaan 5. ja 8.- luokkalaisten MOVE-testiin.	Kerhotoiminta tuki liikunnanopetusta. Osallistuttiin 5. ja 8.- luokkalaisten MOVE-testiin. Oppilaat saivat vaikuttaa koulun ruokalistaan lempiruokakyselyn ja ruokaraadin kautta.

	Myös välitunneilla pyritään aktiiviseen liikkumiseen mm. välkkäri-toiminnan kautta. Suosittelun mukainen kouluruokailu.	
Yrittäjyyskasvatusstrategian tavoitteet näkyvät opetuksessa. Kestävä kehitys osaksi jokapäiväistä elämää koulussa ja kotona.	Toimitaan strategian mukaisesti. Koulut hankkivat oikeuden käyttää Vihreää lippua kestävän kehityksen toiminnan merkinä. Lukuvuonna 2021 keskeisimpänä kohteena on vesi.	Yrityskylävierailut toteutettiin. Luokilla ja oppilaskunnalla pienimuotoista varainkeruuta omia retkiään varten erilaisilla tapahtumilla. Vihreä lippu toimintaa jatkettiin edelleen.
Yhteistyö kodin ja koulun välillä on osa luontevaa yhteistyötä.	Molemmille perusopetuksen toimipisteillä on vanhempainyhdistys. Yhteistyötä kotien, kylien ja koulun välillä lisätään. Loputkin huoltajat siirtyvät Wilman käyttäjiksi.	Perusopetusta ja koulujen toimintaa tuotiin esille mm. Frosteruksen koulun Facebook-sivujen kautta. Vanhempainyhdistys saatiin mukaan suunnittelemaan koulun arkea. Kyläyhdistys mukana Saviselän koulun toiminnassa. 5-9-luokkalaiset oppilaat saivat käyttöönsä Wilma-tunnukset. Jokaisen lapsen ainakin yksi huoltaja on Wilma-käyttäjä.
Yläkoulun oppilaiden opiskelumotivaatio on riittävän korkealla tasolla ja oppituntien työrauha on taattu.	Opetusryhmissä vaalitaan opiskelurauhaa. Yläkoululla ja alakoululla on molemmissa pienryhmän ja erityisopettajan tarve.	Opiskelurauhaa opetusryhmissä tehostettiin erityisopetuksella ja pienryhmillä.
Lapset puheeksi -menetelmä	Kaikissa kunnan peruskouluissa on käytössä Lapset puheeksi -menetelmä ja siihen on koulutetut opettajat. Kirjataan käytyjen keskustelujen/neuvonpitojen määrä. Lapset puheeksi koulutusta järjestetään tarvittaessa yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa.	Lapset puheeksi menetelmä ei kiinnosta ylempien luokka-asteiden vanhempia. Alakoulujen puolella keskusteluun osallistui 21 huoltajaa Kouluttajia löytyy perusopetuksen puolelta kaksi kappaletta ja osa opettajista on käynyt koulutuksen.
Saviselän toimipisteen toiminta pyritään turvaamaan pitämällä oppilasmäärät vähintään nykyisellä tasolla.	Seurataan oppilasmääriä ja ennusteita.	Saviselän oppilasmäärä 38 oppilasta. Oppilasennusteet Saviselän osalta laskevia.
Resursointi perusopetuksessa on tarkoituksenmukaista ja riittävää.	Perusopetuksen johtamisjärjestelmässä rehtori, apulaisrehtori ja Saviselän kouluilla rehtorin apuna vararehtori. Frosteruksen	Perusopetuksen johtamisjärjestelmässä rehtori ja apulaisrehtori, Saviselän koululla rehtorin apuna vararehtori. Frosteruksen rehtorin työnkuvaan kuului myös Saviselän toimipisteen johtaminen.

	rehtorin työnkuvaan kuuluu myös Saviselän toimipisteen johtaminen.	

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Perusopetus	-3 684 033	-3 688 503	-3 649 430,98	-39 071,79
TOIMINTATUOTOT	167 158	117 630	169 165,26	-51 535,26
TOIMINTAKULUT	-3 851 191	-3 806 133	-3 818 596,24	12 463,47
Poistot	-31 820	-34 470	-35 217,95	747,95

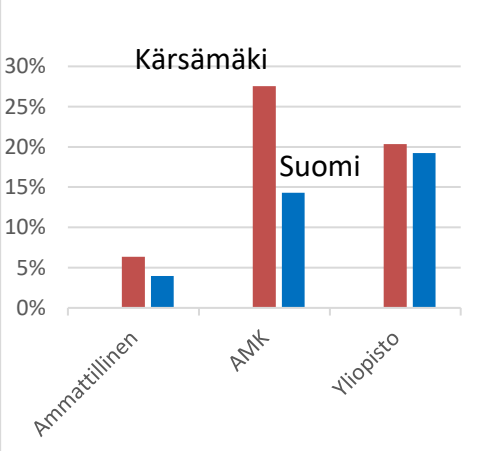
Perusopetuksen tunnuslukuja	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
<u>Peruskoulut (mukana esiopetus)</u>				
oppilasmäärä	337	326	332	6
kustannukset €/oppilas	10 932	11 314	10 992	-322
opetustuntien määrä*)	28 538	28 800	27 655	-1 145
kustannukset €/opetustunti*)	119,5	118,8	121,6	2,8
kustannukset yhteensä*)	3 411 226	3 422 325	3 363 666	-58 659

*) opetustuntien luvut ilman aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä kouluavustajia.

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

Toisen asteen vastuualue sisältää lukion tulosityksikön.

Strateginen tavoite	Toimenpiteet, resurssit ja ajoitus	Toteutuminen
Lukion opiskelijamäärä säilyy kohtuullisena.	Vuosiluokan koko vähintään 20 opiskelijaa.	Lukion opiskelijamäärä syksyn 2022 tilastointipäivänä 20.9.2022 oli 57. Kaikkien vuosiluokkien koko alle 20.
Kärsämäki mukana eLukiossa.	Kärsämäen lukion opettajista vähintään kaksi antaa opetusta eLukiossa. Päiväluokion opiskelijat suorittavat eLukion kurseja. eLukiossa yksi aikuisopiskelija.	eLukiossa 35 kurssisuoritusta.
Lukiossa suoritetaan tietokoneen käyttäjän A-kortteja.	Tavoitteena viisi A-korttia ja osasuorituksia 20 opiskelijalta.	Osasuorituksia 18 opiskelijalta.
Kaikilla lukion opettajilla muodollinen kelpoisuus.	Listataan poikkeamien lukumäärä.	Lukion opettajilla muodollinen kelpoisuus lukuun ottamatta kahta tuntiopettajaa sekä yhtä määräaikaista va. lehtoria.
Lukioyhteistyötä muiden lukioiden kanssa jatketaan.	Päivälukiolaiset osallistuvat kahden tai useamman lukion yhteisille kursseille.	Lukiolaiset osallistuneet kahdelle Siikalatvan lukion kanssa yhteistyössä järjestetyille kurssille.
Mahdollisimman moni lukion päättäneistä saa opiskelupaikan korkeakoulusta.	Lukion päättäneet saavat opiskelupaikan korkeakouluista vähintään	Keväällä 2022 valmistui 20 ja syksyllä 3 ylioppilasta.

	yhtä hyvin kuin Suomessa keskimäärin.	Keväällä ylioppilaiksi valmistuneiden ylioppilastutkinnon kokonaispisteiden keskiarvo oli 24,3. Koko Suomessa vastaava luku oli 23,9. Tilastokeskuksen keräämien tietojen mukaan keväällä 2021 Kärsämäen lukiosta ylioppilaaksi valmistuneista jatkoi heti opiskelua ammattikorkeakoulussa 8% ja yliopistossa 31%. Vastaavat koko maan luvut olivat 12% ja 22%. Vuosina 2008-2021 Kärsämäen lukiosta valmistuneista on aloittanut opiskelun korkeakouluissa välittömästi valmistumisen jälkeen 48 %. Koko Suomen vastaava luku on 34%. <table border="1"> <caption>Kärsämäki</caption> <thead> <tr> <th>Opintumuoto</th> <th>Kärsämäki (%)</th> <th>Suomi (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ammattillinen</td> <td>~6</td> <td>~4</td> </tr> <tr> <td>AMK</td> <td>27</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>Yliopisto</td> <td>20</td> <td>19</td> </tr> </tbody> </table>	Opintumuoto	Kärsämäki (%)	Suomi (%)	Ammattillinen	~6	~4	AMK	27	14	Yliopisto	20	19
Opintumuoto	Kärsämäki (%)	Suomi (%)												
Ammattillinen	~6	~4												
AMK	27	14												
Yliopisto	20	19												
Tietokoneet ja opetusvälineet ajan tasalla.	Jokaisella opiskelijalla on tietokone-luokassa pidettävillä oppitunneilla käytössä hyvin toimiva tietokone. Jokaisen opetustilan opetusvälineistö on ajan tasalla (vähintään tietokone, dataprojektori ja dokumenttikamera). Jokaisen lukion opiskelijan käytössä on tablettitietokone opiskelua varten. Lukion opettajilla käytössä henkilökohtainen tabletti- tms. tietokone. Koulun tietokoneiden lukumäärä riittää siihen, että kaikki lukion opiskelijat voivat osallistua yhtä aikaa digitaaliseen kurssikokeeseen.	Tietokoneet ja opetusvälineet ovat ajan tasalla. Ajoittaista päivitystarvetta esiintyy.												
Pidetään yllä osaamista ja valmiutta digitaaliseen ylioppilastutkintoon.	Pidetään digitaalisia kurssikokeita Abitti-järjestelmällä. Opettajia koulutetaan laatimaan ja pitämään digitaalisia kurssikokeita.	Suurin osa kurssikokeista pidetään digitaalisesti. Uusille opettajille annetaan ohjausta järjestelmän käyttöön.												

	Varavirtajärjestelmän turvin voidaan pitää digitaalinen yo-koe myös sähkökatkon aikana. Koulu tarjoaa lukion opiskelijoille digitaalisessa ylioppilastutkinnossa tarvittavan tekniikan.	Tutkintoverkko on akkuvarmennettu ja kriittisillä osilla on varalaitteet. Koululla on varavirtageneraattori sähkökatkojen varalta. Lukio tarjoaa kaikille opiskelijoille digitaalisissa yo-kokeissa tarvittavan tekniikan. Abittikoejärjestelmän kehittyessä joudutaan tietokonekantaa uusimaan.

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Lukio	-642 603	-708 522,48	-631 877,85	-76 644,63
TOIMINTATUOTOT	41 270	57 327,00	62 573,94	-5 246,94
TOIMINTAKULUT	-683 873	-765 849,48	-694 451,79	-71 397,69
Poistot	-9 623	-10 190,00	-11 863,64	1 673,64

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
opiskelijamäärä (päivälukio)	63	61	62,8	1,8
opiskelijamäärä (eLukio)	4	1	0	-1
opetustuntien määrä	4 465	4 700	4 655	-45
kustannukset €/opetustunti	144	151	136	-15
kustannukset €/opiskelija	9 591	11 428	10 062	-1 366

Lukion opiskelijamäärä on kevään ja syksyn tilastointipäivien painotettu keskiarvo (kevät 7/12 ja syksy 5/12).

MUU SIVISTYSTYÖ

Muu sivistystyö vastualue sisältää kansalais- musiikki- ja tanssiopiston tulosityksiköt.

Strateginen tavoite	Toimenpiteet, resurssit ja ajoitus	Toteutuminen
Tarjotaan monipuolista kuntalaisten tarpeet huomioonottavaa opetusta joustavin opetusjärjestelyin.	Tunnusluvut.	Tunnusluvut taulukossa.

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Muu sivistystyö	-65 603	-93 850	-98 092,12	4 242,12
TOIMINTATUOTOT				
TOIMINTAKULUT	-65 603	-93 850	-98 092,12	4 242,12

Muu sivistystyön tunnusluvut

Kansalaisopisto

Vapaan sivistystyön	tunteja 2 187 h (suunniteltiin 2 429 h) / koko opistossa toteutui 15 691 h kurssseja 103 kpl (suunniteltiin 119 kpl) / koko opistossa toteutui 743 kpl netto-opiskelijoita oli 400 henkilöä / koko opistossa 3 169 henkilöä brutto-opiskelijoita oli 1007 henkilöä / koko opistossa 9 896 henkilöä
Taiteen perusopetuksen	tunteja toteutui 171 h, kurssseja 6 kpl, kurssilaisia 28 henkilöä.

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Kustannukset yhteensä €	37 154	63 380	74 384	11 004

<u>Musiikkiopisto</u>	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
oppilasta/vuosi	18	15	15	0
kustannukset €/oppilas	1009	1 555	1 371	-184
kustannukset yhteensä	18 169	23 330	20 558	-2 772

<u>Tanssiopisto</u>	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
pidettyjä tunteja	198	170	204	34
oppilaita; kevätlukukausi	54	50	42	-8
syyslukukausi	42	50	35	-15
kustannukset €/h	37	42	42	0
kustannukset yhteensä	10 280	7 140	3 150	-3 990

Tanssiopisto Uusikuun järjestämä tanssin taiteen perusopetus Kärsämäellä toteutui suunnitellun mukaisesti ja yhteistyössä Kärsämäen kunnan kanssa. Kevät ja syyslukukaudella oli 4 kurssia (1 lastentanssiryhmä ja 3 nykytanssiryhmää).

Oppilailla on ollut myös mahdollisuus osallistua syventävään opetukseen Nivalassa, opetussuunnitelman mukaisiin tanssihistorialuentoihin ja jazztanssikurssiin ja Uudenkuun katselmukseen omalla koreografialla. Kevätnäytös pidettiin 24.5. Frosteruksen koululla. Sen yleisömäärä oli 168 henkilöä. Esiintyminen on tanssioppilaille tärkeä tapahtuma.

Laskutus perustuu aikaisempaan sopimukseen 5h/opetusviikko. Opetusta kuitenkin annettiin 6h/vk. Kustannukset yhteensä v. 2022 Kärsämäen kunnalle olivat 7140,00€.

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatus sisältää hallinnon, perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon, päiväkodin, erityisvarhaiskasvatuksen, lasten hoidontuen ja avoimen varhaiskasvatuksen.

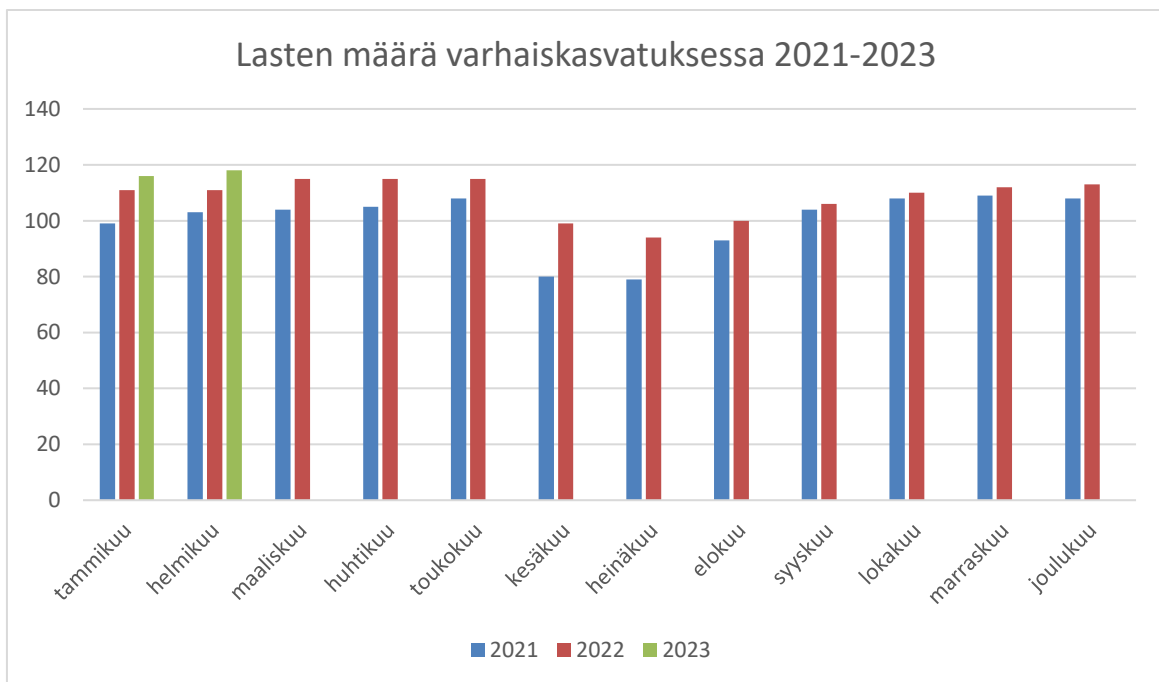
Strateginen tavoite	Toimenpiteet, resurssit ja ajoitus	Toteutuminen
Laadukas varhaiskasvatus kaikissa yksiköissä	Pätevä henkilöstö, suhdeluvusta huolehtiminen päivittäin, palaute perheiltä ja lapsilta, säännöllinen arviointi, varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta.	Palautetta kysytään perheiltä pitkin vuotta. Kysely vanhemmille tehty keväällä 2021. Työntekijät arvioivat toimintaa säännöllisesti. Suurimmalla osalla työntekijöillä pätevyys työtehtävien hoitamiseen lukuun ottamatta lyhyiden sijaisuuksien tekijöitä. Varhaiskasvatuksen opettajien vakituisiin työsuhteisiin emme saaneet rekrytoitua päteviä työntekijöitä. Varhaiskasvatuspäällikkö ja päiväkodin johtaja huolehtivat lain edellyttämän suhdeluvun toteutumisesta.
Varhaiskasvatuspaikka kaikille sitä tarvitseville.	Lisätään hoitopaikkoja ja henkilöstön määrää tarpeen mukaan.	Vuoden 2022 aikana perustettu kaksi uutta ryhmäperhepäiväkotia.

Lapset puheeksi –menetelmä ja varhaiskasvatussuunnitelma kaikille lapsille	Kirjataan käytyjen keskusteluiden määrä. Pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa lapsen ja perheen hyvinvoinnin riskitekijöitä. Ohjataan oikea aikaisesti tarvittaviin palveluihin.	Varhaiskasvatussuunnitelmat tehty kaikille lapsille. Keskusteluita käyty paikan päällä ja etäyhteydellä. Varhaiskasvatussuunnitelmaa tehdessä on tarjottu mahdollisuutta lapset puheeksi keskusteluun
Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut Kärsämäellä	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kärsämäellä tarpeen mukaisesti. Kaikki tukea tarvitsevat saavat veon palveluita.	Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut ostopalveluna n. 3pv/kk. Palkkaukseen saatu tukea opetus ja kulttuuriministeriön myöntämän erityisavustuksen avulla.
Kärsämäki mukana varhaiskasvatuksen kehittämisverkostossa (LOISTO) sekä alueellisessa yhteistyöverkostossa	Verkostot tukevat uudistuvien varhaiskasvatussuunnitelmien toimeenpanoa paikallisella tasolla vahvistaen varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, toimintakulttuuria, johtamista sekä seurantaa ja arviointia.	Loisto: Kokoontumisia pidetty teams yhteydellä vuoden aikana neljä kertaa. Alueelliset tapaamiset pidettiin vuoden 2022 aikana Haapavedellä ja Haapajärvellä.
Varhaiskasvatuksen arjen tunnetuksi tekeminen sosiaalisen median avulla.	Facebook-sivujen päivittäminen säännöllisesti jokaisessa yksikössä.	Facebook ja Instagram sivujen päivitykseen on Satukontissa, Lastentalolla ja ryhmiksissä nimetty vastuuhenkilö. Sivuja on päivitetty säännöllisesti.
Toimintakauden pedagogiset tavoitteet eri yksiköissä	Satukontti: vihreä lippu Lastentalo: leikkiympäristöjen kehittäminen	Toimintakauden pedagogiset tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti hyvin molemmissa taloissa. Satukontille myönnettiin vihreä lippu jätteiden vähentäminen-teemaisessa projektissa. Pienryhmätoiminta on käynnissä päiväkoideissa.
Tieto- ja viestintäteknologian kehittäminen	Tabletteihin tutustuminen ja koulutusta henkilökunnalle. Tabletit aktiiviseen käyttöön lapsiryhmissä-	Tabletit on otettu käyttöön kummassakin talossa.
Monipuolinen ja innostava liikunta on tärkeää lapsen kasvulle ja kehitykselle.	Huomioidaan lasten liikuntasuosituksukset varhaiskasvatuksen arjessa. Lapsella on oikeus liikkua, leikkiä ja tutustua liikunnan avulla uusiin asioihin.	Liikuntasuosituksiin kiinnitetty huomiota päivittäin.
Avoin varhaiskasvatus edistää lapsiperheiden hyvinvointia ja tarjoaa kotihoidossa oleville alle kouluikäisille lapsille virikkeellistä toimintaa	Pyritään järjestämään avointa varhaiskasvatusta kaikille sitä haluaville. Perhekerhon ohjelmaa rakennetaan yhteistyössä vanhempien, järjestöjen ja eri kuntatoimijoiden kanssa.	Avoin varhaiskasvatus on järjestänyt kerhoja ja lapsiparkkia kysynnän mukaisesti. Perhekerho on kokoontunut viikoittain. Leikkikenttätoimintaa järjestettiin kesäkuussa. Toimintaan ilmoittautui 26 lasta.

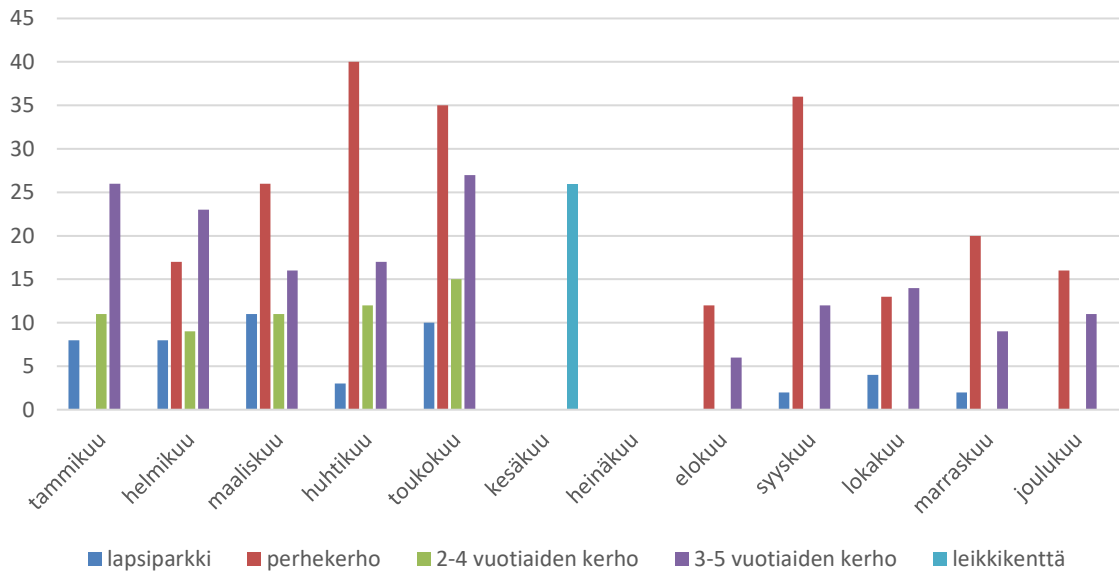
Henkilökunnan työhyvinvoinnista huolehtiminen	Työhyvinvointikysely vuosittain Virkistyspäivä / -ilta kehityskeskustelut työnohjausta tarvittaessa	Lastentalolla pidettiin virkistysilta kevään ja syksyn aikana. Satukontissa virkistyspäivä syksyllä. Kehityskeskustelut pidettiin kesällä ja alkusyksystä. Työnohjaus aloitettiin Satukontissa loppuvuodesta.
Henkilökunnan tietotaidon ylläpitäminen	vuosittain koulutuspäiviä 3 / hlö	Henkilökunnan toteutuneista koulutuspäivistä pidetään kirjanpitoa ja huolehditaan, että 3pv/vuosi jokaisella toteutuu. Henkilökunta on suorittanut koulutuksia pääsääntöisesti etänä.

	TP 2021	Alkup. TA 2022	TA-muutos	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Varhaiskasvatus	-1 412 639	-1 426 762	-78 800	-1 505 562	-1 544 989,68	39 428,15
TOIMINTATUOTOT	137 131	83 420	7 400	90 820	109 646,62	-18 826,62
TOIMINTAKULUT	-1 549 770	-1 510 182	-86 200	-1 596 382	-1 654 636,30	58 254,77
Poistot	-1 687	-1 680	0	-1 680	-1 686,62	6,62

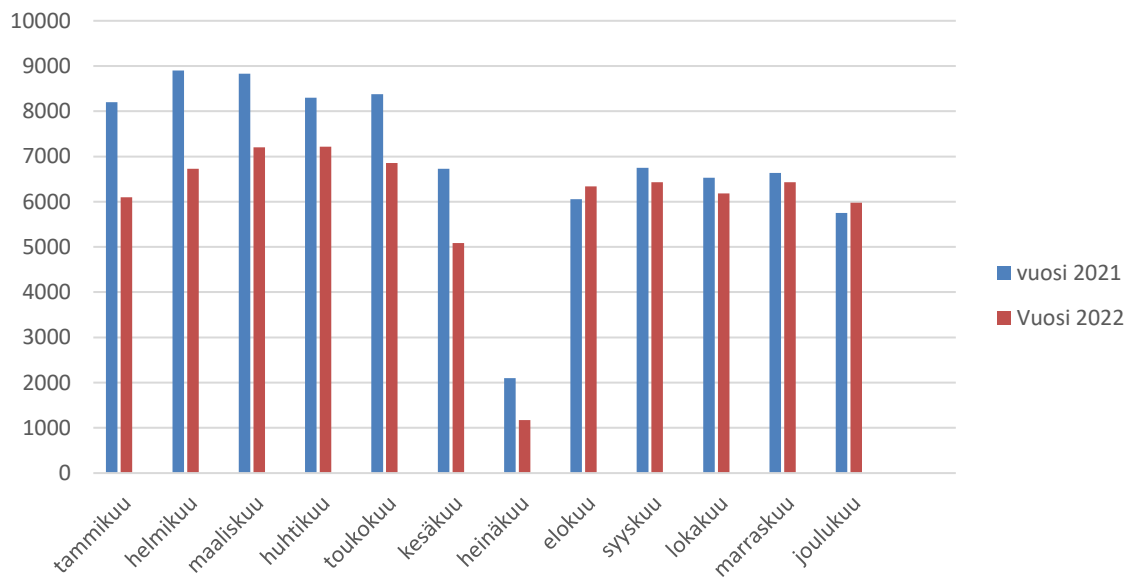
Tunnuslukuja

Lapsien määrä avoimessa varhaiskasvatuksessa 2022

Asiakasmaksut Kärsämäellä v 2021-2022

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN LAUTAKUNTA

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Yleistä

HYTE-lautakunnan tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Tehtäviin sisältyy tähän liittyen kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimen palvelujen tuottaminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelman valmistelu, ylläpito ja seuranta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana viisi (5) kertaa ja käsitteli yhteensä 46 pykälää. Lisäksi kokoonnuttiin lautakuntien väliseen keskustelufoorumiin 8.11.2022 ja pidettiin suunnittelupalaverit 17.2. ja 10.5.2022. HYTE-järjestötapaaminen pidettiin 23.9. Konttilassa.

Vapaa-aikatoimen johtajana toimi sivistysjohtaja, joka toimi lautakunnan kokousten esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä. Lautakunnan kokouksissa oli läsnäolo-oikeus myös kirjastotoimenjohtajalla ja hyvinvointiohjaajalla, jotka toimivat omia vastuualueita koskevien asioiden valmistelijoina sekä talousarvion suunnittelijoina ja sen toteutumisesta vastaavina. Lisäksi lautakunnan kokouksissa oli Kattilakosken kulttuuriosuuskunnan edustaja, jonka vastuualueeseen kuului kulttuuripalvelujen tuottaminen.

Kirjastotoimenjohtajan palvelut ostettiin Haapajärven kaupungilta. Työaikana mitattuna palvelun suuruus oli yksi päivä viikossa. Lisäksi kirjastossa työskenteli kaksi päätoimista kirjastovirkailijaa. Kunnan kulttuuripalvelujen hoidosta vastasi Kattilakosken kulttuuriosuuskunta kahden viikoittaisen työpäivän työpanoksella. Hyvinvointiohjaaja vastasi liikunta- ja nuorisotyöstä. Latujen ylläpito ostettiin yksityiseltä palveluntuottajalta, mutta muuten liikunta-alueiden hoidosta vastasi kunnan tekninen toimi.

HYTE lautakunnan jäsenistä koostunut toimikunta valitsi vuoden 2022 kärsämäkiseksi Outi Levän, jolle tunnustus luovutettiin joulunavauksen yhteydessä.

Kärsämäen kunnan vuosille 2019-2023 laaditun strategian vision mukaan Kärsämäki on viihtyvyttä ja yrittäjyyttä edistävä, luova, reagoiva ja kansainvälinen, menestyvä ja mahdollisuuksia salliva maaseutupaikkakunta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan vastuualueelle kuuluvia keskeisiä toimenpiteitä ovat:

Kärsämäen kehittämisen painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet tärkeysjärjestykseen asetettuna.		
Strateginen tavoite	Strategiamittarit	Toimenpiteet, resurssit ja ajoitus
I Kärsämäestä brändi		
Positiivisten tarinoiden virta, myös yritysten tarinoiden avulla. Monipuolisesti esillä somessa ja tienvarsimainonta	Paikkakuntakuvan laatu ja tunnettuus mediassa ja eri sidosryhmissä	Monipuolista viestintää eri medioissa, toimistosihiteeri on pääasiallinen viestijä.
II Laadukas maaseutuasuminen		
Kärsämäkisen maaseutuasumisen tarjoama elämänlaatu muodostuu paikkakunnan vahvuustekijäksi	Asumisen kokonaispalvelu: maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus, vuokra-asumisen	Uusien asuntojen rakentaminen ja kylätoiminnan tukeminen.

	kehittäminen ja kylien asu- mismahdollisuuksien hyö- dyntäminen. Sekä luonnon- mukaisen pysähdyspaikan kehittäminen	
III Keskipiste puolimatassa		
Kärsämäestä kehittyä ”Keski- piste Puolimatassa” –saavu- tettavuutensa pohjalta yritys- ja muita	Keskustaympäristön kehit- täminen, digitalisaatio ja si- jainnista riippumaton työ. Kylien mahdollisuudet tien- käyttäjille. Näkyvä mai- nonta ja selkeät opasteet sekä liikennevirtaa hyödyn- tävien palvelujen kehittämi- nen	Pidetään nelostien varsi elävänä. Tarjotaan syitä pysähtymiseen, kuten skeittipuisto ja koiraparkki.
IV Kulttuurista elämyksiä ja elinvoimaa		
Kulttuurin kohteista, tapahtu- mista, ympäristöistä ja palve- luista kehittyvä kokonaisuus. Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen. Kylien kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa	Kulttuuri Kärsämäelle elä- myksiä ja elinvoimaa ja kyt- keytyy tiiviisti paikkakun- nan kuvaan ja markkinoin- tiin sekä matkailun ja palve- lujen kehittämiseen ja kan- sainvälisten yhteyksien hyödyntämiseen. Lisäksi erilaiset käynnissä olevat hankkeet ja tilaratkaisut tu- kevat luovan alan yrittä- jyyttä	Ympärivuotisia kulttuuritapahtumia tulee olla edelleenkin tarjolla. Kansainvälisten taiteilijoiden näkyvyys myös opetuksessa. Kunta on mukana kahdessa alueellisessa matkailuhankkeessa. Kuntien uuden kulttuuritoiminta lain ta- voitteena on tukea ihmisten mahdolli- suuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryh- mien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja si- vistyksen, vahvistaa väestön hyvinvoin- tia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhtei- söllisyyttä ja luoda edellytyksiä elinvoi- man kehittymiselle.

Valtuuston sitovuustaso

	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
HYTE lautakunta	-622 519	-743 457	-722 273,08	-21 184,33
TOIMINTATUOTOT	3 159	1 100	17 558,48	-16 458,48
TOIMINTAKULUT	-625 678	-744 557	-739 831,56	-4 725,85
Poistot	-65 367	-79 350	-62 880,68	-16 469,32

Toimielimen sitovuustaso

	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
HYTE-hallinto	-81 088	-85 193	-81 745,77	-3 447,63
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	-266 881	-301 973	-319 793,88	17 821,24
Liikunta- ja nuorisotoimi	-274 549	-356 291	-320 733,43	-35 557,94

HYTE-HALLINTO

Kuntalain (1. §) mukaan kunnan keskeinen tehtävä on edistää kuntalaisten hyvinvointia. Terveyttä edistäviä päätöksiä tarvitaan kaikilta yhteiskunnan sektoreilta ja tasoilta. Kunnat voivat edistää

kuntalaisten hyvinvointia hyvinvointijohtamisella, jolla tarkoitetaan väestön hyvinvoinnin näkökulmasta tehtävää strategista johtamista ja valittujen strategioiden toimeenpanoa. Toukokuussa 2011 voimaantullut uusi terveydenhuoltolaki tuo kunnille lisää velvoitteita väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia, nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot sekä määriteltävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet, joiden perustana käytetään kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveysosoittimia. Lisäksi kunnan eri toimialojen ja muiden kunnassa toimivien tahojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. (THL & STM 2011) Vuonna 2023 aloittavan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelussa on oltu aktiivisesti mukana.

Strateginen tavoite	Strategiamittarit	Toteutuminen
Tavoitteena laaja-alainen ja poikkihallinnollinen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja johtamisen kehittäminen.	Hyvinvointisuunnitelmasta tehdään myös kunta ja kyläkortit, joissa tavoitteet ovat konkreettisempia.	Kärsämäki on ollut mukana suunnittelemassa maakunnallista ja alueellista hyvinvointisuunnitelmaa.
Tavoitteena hyvinvointitietojen hyödyntäminen toiminnassa.	Kyselyiden ja mittaristojen päivittäminen.	Henkilöstökysely ja kuntalaiskysely toteutettiin ja niiden vastauksia on hyödynnetty toiminnan suunnittelussa.
Tavoitteena hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaamisen vahvistaminen.	Osallisuuden lisääminen ja palveluohjauksen kehittäminen.	HYTE-työryhmälle ja järjestöille on lähetetty ajankohtaisia tiedotteita.

	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
Hallinto	-81 088	-85 193	-81 745,77	-3 447,63
TOIMINTATUOTOT	172	0	190,09	-190,09
TOIMINTAKULUT	-81 260	-85 193	-81 935,86	-3 257,54
Poistot	-69	-2 930	-420,48	-2 509,52

KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI

Kirjasto- ja kulttuuritoimen vastuualueeseen kuuluvat seuraavat tulosyksiköt: kirjastotoimi ja kulttuuritoimi.

	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
YHTEENSÄ	-266 881,24	-301 972,64	-319 793,88	17 821,24
TOIMINTATUOTOT	2 740,36	1 000,00	6 446,62	-5 446,62
TOIMINTAKULUT	-269 621,60	-302 972,64	-326 240,50	23 267,86
Poistot	-5 335,80	-7 000,00	-4 502,34	-2 497,66

Kirjastotoimi

Kirjastotoimi sisältää kirjaston ja Saviselän lainausaseman.

Strateginen tavoite	Strategiamittarit	Toteutuminen
Kirjastopalvelujen saatavuuden turvaaminen	Kirjastot takaavat kaikille tasaveroisen pääsyn tietoon ja kulttuuriin. Kirjasto tukee kokoelmillaan ja palveluillaan yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja virkistytymiseen.	Kirjasto on ollut talvikaudella avoinna suunnitelmien mukaan 39 tuntia viikossa. Kesäkaudella aukioloaika oli 37 tuntia viikossa. Tämän lisäksi kirjastossa on ollut itsepalveluaikaa 6 tuntia viikossa. Itsepalveluaikana kirjaston henkilökunta ei ole

	Pääsääntöisesti kirjasto on avoinna talvella 39 tuntia ja kesällä 37 tuntia viikossa. Lisäksi kirjastossa on 6 tuntia viikossa itsepalveluaikaa. Saviselän lainausasema palvelee Saviselän koululla ja on avoinna 2 tuntia viikossa lukuvuoden aikana. Kirjakoelmaa pidetään Tammenlehvässä, Koivupuistossa ja Sykkeessä, ja ne vaihdetaan säännöllisesti.	asiakaspalvelussa vaan hoitaa niin sanottuja sisätöitä, mutta kirjastossa voi lainata ja palauttaa kirjoja, lukea lehtiä tai tehdä vaikka töitä. Saviselän kirjasto on ollut avoinna kouluajana viikoittain 2 tuntia.
Lukemisharrastuksen edistäminen	Lasten ja nuorten kirjastotyö on yksi kirjaston painopistealueista. Kirjasto tarjoaa koululuokille kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta ja satutunteja pyydettyä. Lisäksi 1-6 luokkalaaisia kannustetaan lukudiplomin suorittamisessa. Erilaisten teemojen sekä ajankohtaisten aiheiden ympärille kootaan kirjanäyttelyjä, sekä vinkataan ajankohtaista kirjallisuutta asiakkaille. Omasta kokoelmasta puuttuva materiaali kaukolainataan muualta. Kotipalvelua tarjotaan asiakkaille, jotka sairauden tai vamman vuoksi ovat estyneet käyttämästä kirjastoa.	Lasten ja nuorten lukuharrastukseen panostettiin suunnitellusti. Kirjastonkäytön opastuksia ja kirjavinkkauksia on pidetty aktiivisesti. Lukudiplomeja suoritettiin lukuvuonna 2021-2022 98 kappaletta. Lukudiplomi on vapaaehtoinen kirjaston ja koulun yhteistyö, jossa oppilas lukee lukuvuoden aikana 6 kirjaa, sen tavoitteena on innostaa lukemaan monipuolisesti kirjallisuutta ja tarjota elämyksiä kirjallisuuden parissa koululaisille. Ajankohtaisista aiheista on tehty kirjastoja, ja eri teemoja on esitelty asiakkaille aktiivisesti.
Kokoelman kehittäminen	Hankinta pidetään läänin keskiarvossa. Kirjallisuutta hankitaan monipuolisesti, yhtenä painopistealueena lasten ja nuorten kirjallisuus. Kärämäki on mukana Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan yhteisessä e-kirjastossa, jossa tarjotaan alueen kaikille asukkaille samat e-aineistot osana kirjaston palveluita.	Hankintoja on tehty suunniteltujen periaatteiden mukaisesti ja puuttuva materiaali on kaukolainattu. Joki-kirjastojen kuljetuspalvelu on toiminut hyvin, ja lisännyt kimpan kirjojen saatavuutta. Kävijämääriä seurataan säännöllisesti. Pohjoisen ekirjasto aloitti toimintansa vuoden alussa. Mukana on kaikki kunnat Pohjois-Pohjanmaalla, Kainussa ja Lapissa. Yhteisen ekirjaston kautta kaikilla alueen asukkailla on käytössä samat 10 ekirjastopalvelua kirjastokortilla sekä pin-koodilla.
Toiminnan aktiivinen kehittäminen	Kirjastoa kehitetään aktiivisesti osallistumalla alueellisiin ja valtakunnallisiin projekteihin ja hakemalla erilaisia kokeilu- ja kehittämisapurahoja yksin, sekä yhteistyössä eri kirjastojen kanssa. Kirjasto pyrkii aktiivisella toiminnalla ehkäisemään syrjäytymistä kaikkien ikä- ja väestöryhmien keskuudessa	Kirjastolla on käynnissä omatoimikirjasto hanke, johon on saatu avustusta aluehallintovirastolta. Lisäksi kirjasto on mukana joki-kirjastojen hankehaussa, jossa on tarkoitus kehittää kirjastojen toimintaa. Kirjastossa on annettu digitukea sitä kysyville.

Yhteistyö	Kirjasto toimii aktiivisesti yhteistyössä eri hallintokuntien, kirjastojen sekä kolmannen sektorin kanssa.	Kirjasto on noudattanut kirjastokasvatussuunnitelmaa ja käynyt kouluilla vinkkaamassa, opettanut kirjastonkäyttöä sekä verkkokirjastoa oppilaille. Lisäksi on tehty yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa sekä kolmannen sektorin kanssa. Tapahtumia on järjestetty vähitellen koronan rauhoituttua. Tapahtumia on ollut niin lapsille (Harry Potter ilta, lastenteatteri, erilaisia toimintarasteja), nuorille (nuorten iltapäiviä) ja aikuisille (tarinanisennän osakilpailut, näyttelyjä, kirjastokahvit).

	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
Kirjastotoimi	-228 851,72	-249 062,64	-259 089,63	10 026,99
TOIMINTATUOTOT	2 740,36	1 000,00	6 221,94	-5 221,94
TOIMINTAKULUT	-231 592,08	-250 062,64	-265 311,57	15 248,93
Poistot	-5 335,80	-7 000,00	-4 502,34	-2 497,66

Tunnuslukuja	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
lainaa/as	10,6	12	12,22	0,0
kirjastokäyntiä/as	13,9	13	14,55	1,6
nettikäyntiä/as	2,5	3	3,46	0,5

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimi vastaa monipuolisen kulttuuritarjonnan järjestämisestä kunnassa ammatillisesti päteväällä ohjauksella ja tukee järjestöjen järjestämiä kulttuuritapahtumia. Toiminnallaan kulttuuritoimi edistää kuntalaisten henkistä hyvinvointia ja viihtyvyyttä tarjoamalla mahdollisuuden taide-elämyksiin sekä vahvistaa kärsämäkisten kotiseutuidentiteettiä ja ylläpitää kulttuuriperinteitä.

Kulttuuritoimi sisältää kulttuurin ja museot.

Vuoden 2022 tapahtumat:

4.–28.1. Hiisityttö Hippe näyttely kirjastolla
 4.–28.2. Jokihelmen opiston lasten ja nuorten taidenäyttely kirjastolla
 23.2. Nuorten iltapäivä kirjastolla
 25.–26.2. Paanutontun hattukurssi
 11.4.–6.5. Paanutontun hattunäyttely
 2.4. Tanssiteos Keski-ikä, Full moon dance
 25.4. Musiikkiteatteria, Tuuli Paasolainen: Hinni Hiiri
 27.4. Kansallisen veteraanipäivän juhla
 2.5. Kajaanin kaupunginteatterin vierailuesitys: Tänään koulun jälkeen

21.5. Musiikkiopiston kevätkonsertti
 24.5. Tanssiopiston kevätnäytös
 28.5. Lasten liikennepuiston avajaiset, esiintyjänä vatsastapuhuja Sari Aalto. Mukana myös poliisi, pelastuslaitos ja liikenneturva
 29.5. AIR Frosterus residenssitaiteilija Mikko Puolimatkan konsertti Paanukirkossa
 3.–30.6. AIR Frosterus residenssitaiteilija Anni Takalan näyttely kirjastolla
 17.6. Ars Kärsämäki näyttelyn avajaiset (avoinna yleisölle 18.6.–31.7.)
 19.6. Sota-ajan iskelmiä esitys Konttimäessä

27.6.–23.7. Paanukirkko avoinna yleisölle
 4.7.–15.7. Li Taigan kollaasitaidenäyttely
 KÄRSÄMÄKI PÄIVÄT 10.–17.7.;
 10.7. Akselin soitto, 11.7. Saviselän kotiseutumuseo, 11.7. Paanutontun museopäivä, 11.–17.7. Taidenäyttely Ritopirtillä, 12.7. Puhallinorkesterin ulkoilmakonsertti, 13.7. Heinäntekotalkoot Paanukirkolla, 14.7. Porkkalan ympärijuoksu, 15.–17.7. Musiikkia Paanukirkossa (Jarkko Martikainen, Johannes Vatjus, Duo Stein&Salonen), 16.7. Tarinaiskennän SM-kilpailut, 17.7. Koko perheen tapahtuma.
 18.7.–30.9. Kärsämäen kunnan valokuvauskilpailu

12.8. Rauhanpellon kylvöjuhla
 10.9. Elokuvalta
 24.9. Monitoimihallin avajaiset
 2.10. Pohjolasta ja vihreiltä saarilta konsertti
 14.10. Teatteri Mukamas, vierailuesitys Hiirilainen ja suuri seikkailu
 10.12. Teatteriretki Kempeleeseen, Ortotologia esitykseen
 4.11.–5.12. Joulupostia ikäihmisille kampanja
 25.11. Disco alakouluikäisille ja bändi-ilta yläkouluikäisille
 3.12. Joulunavaus liikuntahallilla
 3.12. Elokuvalta
 6.12. Itsenäisyyspäivän juhla

Strateginen tavoite	Strategiamittarit	Toteutuminen
Monipuolisten kulttuuripalvelujen turvaaminen.	Kärsämäellä tarjotaan laaja-alaisia kulttuuritapahtumia ja vierailuesityksiä ympärivuotisesti.	Listaus vuoden 2022 kulttuuritapahtumissa yllä. Kärsämäen kunta on mukana myös Oulu 2026 kulttuuripääkaupunki hankkeessa.
Yhteistyö eri toimijoiden kanssa	Jatketaan yhteistyötä kulttuuri-osiuskunnan ja kulttuuriyhdistysten kanssa tapahtumatuotannossa ja koulujen kulttuurikasvatus-suunnitelman toteuttamisessa.	Kattilakosken kulttuuri-osiuskunnan ylläpitämisen AIR Frosterus taiteilijaresidenssin taiteilijat ovat järjestäneet erilaisia tapahtumia kuntalaisille. Residenssissä on ollut pääosin kotimaisia taitelijoita.
Tuetaan lasten kulttuuria	Järjestetään tapahtumia myös koululla ja varhaiskasvatuksen piirissä.	Koulu ja varhaiskasvatusikäisille on ollut erilaisia tapahtumia ja vierailuesityksiä. Lasten liikennepuisto oli auki kesäkuusta heinäkuun loppuun. Kulttuuriavustukset on maksettu.

	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
Kulttuuritoimi	-38 029,52	-52 910,00	-60 704,25	7 794,25
TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	224,68	-224,68
TOIMINTAKULUT	-38 029,52	-52 910,00	-60 928,93	8 018,93

Mittarit/suoritteet	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
Asukkaita	2 533	2 520	2 474	-46
Kulttuuri ja yhdistys avustukset	12 196,76	13 000	12 998	-2
€/as	4,8	5,2	5,3	0,1

Liikunta- ja nuorisotoimen vastualueeseen kuuluvat tulosityksiköt: liikuntatoimi ja nuorisotoimi.

	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
YHTEENSÄ	-274 549,44	-356 291,37	-320 733,43	-35 557,94
TOIMINTATUOTOT	247,08	100,00	10 921,77	-10 821,77
TOIMINTAKULUT	-274 796,52	-356 391,37	-331 655,20	-24 736,17
Poistot	-59 961,62	-69 420,00	-57 957,86	-11 462,14

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi sisältää liikunta-alueet, urheilukentän ja muu liikuntatyön.

Strateginen tavoite	Strategiamittarit	Toteutuminen
Perusliikuntapalveluiden saatavuuden turvaaminen kuntalaisille	Liikuntapaikat toimintakunnossa läpi vuoden. - mahdollistetaan urheilukenttäalueen monipuolinen käyttö - lähiliikuntapaikan ylläpito - liikuntapaikkojen kunnossapito säännöllistä - liikuntatarvikevarastojen aukiolo viikonloppuisin	Korona on lisännyt omaehtoista liikuntaa ja hiihtoladut ovat olleet ahkerassa käytössä. Niiden ylläpito on toteutettu ostopalveluna ja niiden kunnosta on tiedotettu kunnan Facebook ryhmässä. Urheilukenttäalueen liikuntapaikat ympäristöineen ovat olleet toimintakuntoiset ja edustavat. Kaukalot/jääalueet olivat luistelijoiden ja pelaajien ahkerassa käytössä Hiihtokampanja käynnistyi tammikuussa ja samalla aloitettiin uutena mahdollisuutena koira-hiihtovuorot lauantaisin. Kärsämäen liikuntatoimi tarjosi kuntalaisille uutena palveluna virtuaalivesijumppaa, sekä yleistä uintivuoroa helmikuusta alkaen kerran viikossa. Liikuntatoimi järjesti yhteistyössä PoPlin kanssa Yhdessä etänä- aamupäivän maaliskuussa ja Kunnan mummola tapahtuman 9.5. Kuntalaisia on innostettu osallistumaan valtakunnallisiin liikuntakampanjoihin, kävelykilometrikisaan ja pyöräilijöiden kilometrikisaan, näistä on tiedotettu kunnan Facebook ja verkkosivuilla. Päiväkävelytapahtumia on tarjottu. Unelmien liikuntapäivänä 10.5. tarjosimme nuorille lajikoikeiluna taekwondoita ja laserammuntaa. Reiteillä ja luontokohteissa/luonnossa oli selvää liikkumisen lisäystä koronan aikana. Kehonkoostumusmittaukset InBody-laitteella toteutettiin viikolla 19. Vertaistervareiden ohjaajakoulutusta järjestettiin helmi-maaliskuussa. Ja osallistuttiin maakunnalliseen HYTE-toimintaan Kesä-syys- ja lokakuussa tarjottiin porrastreenejä. Keväällä ja syksyllä järjestettiin frisbeekisat. Kuntosalivalmennukset aloitettiin syksyllä ja niitä tarjotaan kuntalaisille jatkossakin.

		Joulukuussa kerettiin tarjoilemaan Ice skating-luistelutapahtumaa. Elintapaohjauksen kehittäminen aloitettiin.
Seura- ja järjestötoiminnan tukeminen	Oikea tehokas kohdentaminen. Avustukset vastikkeellisia.	Liikunta ja hyvinvointi avustukset on maksettu. Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja kohdennettuja.
Aktiivinen toiminta nuorten ja lasten parissa	Uimakouluja, retkiä ja kerhotoimintaa.	Hiihtokampanja käynnistyi tammikuussa ja samalla aloitettiin uutena mahdollisuutena koira-hiihtovuorot lauantaisin. Retki Vuokattiin toteutettiin maaliskuussa sekä Reisjärven kanssa yhteistyössä retki SM-liiga otte- luun Ouluun 5.3. Toukokuussa teimme uintireissun Nivalan Uikkoon saviselkäläisten kanssa. Liikuntatoimi oli mukana leikkikenttätoiminnassa ja pidettiin lasten urheilukisat, harjoiteltiin pesä- palloa sekä muita liikunta/pihaleikkejä. Kataja Areena otettiin käyttöön syyskuussa. Ulkomusiikkiliikuntaa toteutettiin syksyn aikana varhaiskasvatuksen ryhmissä. Kuntosalivalmennuksia on tarjottu ja toteutettu nuorten parissa.

	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
Liikuntatoimi	-203 309,44	-261 605,32	-236 960,94	-24 644,38
TOIMINTATUOTOT	199,37	100,00	163,61	-63,61
TOIMINTAKULUT	-203 508,81	-261 705,32	-237 124,55	-24 580,77
Poistot	-59 869,49	-69 320,00	-57 865,70	-11 454,30

Mittarit/suoritteet	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
Asukkaita	2 533	2 520	2 474	-46
Uimahallipalvelut	21 000	21 000	21 000	0
€/as	8,1	8,3	8,5	0,2
Avustukset yhteisöille	16 763,87	19 250	17 700	-1 550
€/as	6,6	7,6	7,2	-0,4

Nuorisotoimi

Nuorisotoimi sisältää nuorisotilat ja muu nuorisotyön.

Strateginen tavoite	Strategiamittarit	Toteutuminen
Seura- ja järjestötoiminnan tukeminen	Oikea tehokas kohdentaminen. Avustukset vastikkeellisia.	Nuorisoavustukset on maksettu.
Aktiivinen toiminta nuorten ja lasten parissa	Retkiä ja kerhoja, monipuolista toimintaa. Sosiaalista viestintää nuorille.	Nuorille pidettiin Unelmien liikuntapäivä 10.5. lajiko- keilujen merkeissä.

		Mininuokkaria pidettiin Nahkurissa toukokuussa kahtena päivänä viikossa toukokuun ajan, kävijöitä ei ollut. Kalastusilta 7-12 vuotiaille toteutettiin 5.7. Onkilammella. Frisbeegolf kisoja pidettiin Venetpalon hiihtomajalla kesäkuussa. Nuorisovaltuusto järjesti syysretken Ouluun. Bändi- disco ja Lani tapahtumat toteutui marraskuussa. Kuntosalivalmennuksia on tarjottu ja toteutettu nuorten parissa.
Nuorisotilojen tehokas käyttö	Nuorisotila avoinna mahdollisimman paljon. Riittävät bänditilat.	Nuorisotalolle Poppeliin on ollut palkattuna nuorisovalvoja. Poppeliin on tehty pieniä hankintoja. Poppeli ollut auki tammi-kesäkuun aikana normaalisti eli neljänä päivänä viikossa. Kävijöitä tammi-maaliskuussa 300, huhtikuussa 60, toukokuussa 80 ja kesäkuussa 20. Nuorisotalolla oli harjoittelija maaliskuusta kesäkuuhun. Nuorisotalolla järjestetty teemailtoja sekä Lanit Frosteruksen koululla keväällä ja syksyllä. Yönuokkari Venetpalon hiihtomajalla. Poppelin tiloja ovat käyttäneet myös järjestöt, perhekoti, perhetyöntekijät, seurakunta, työpaja ja koulu. tammikuusta-kesäkuuhun Kärsämäellä oli lainassa liikkuvan nuorisotyön Wauto-auto Aseman Lapset ry:ltä. Hyvinvointiohjaaja, koulupsyykkari ja sivistysjohtaja osallistuivat toiminnanohjaajien koulutukseen ja 15.2. järjestettiin koulutus vapaaehtoistyöntekijöille. Etsivän nuorisotyön toimisto on Poppelin yläkerrossa. Etsivä nuorisotyö tapaa asiakkaita tarpeiden ja nuoren toiveiden mukaisesti eri paikoissa. Pienryhmätoimintaa on toteutettu Poppelissa, sekä ulkoilukohteissa. Moniammatillista yhteistyötä toteutetaan Poppelin lisäksi kunnan eri toimijoiden kanssa ja maakunnassa tarpeen mukaan. Etsivä nuorisotyö tekee myös jalkautuvaa työtä. Työtä tehdään tilanteen ja nuoren edun mukaan myös työparityönä.
Yhteistyö eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa Ennaltaehkäisevä työ	Erilaisten tapahtumien järjestäminen ja nuorisotilan käyttäminen. Liikkuvan nuokkarin jatkuminen yläkoulu ikäisistä ylöspäin.	Kärsämäellä etsivä nuorisotyö toteuttaa Aikalisätoimintaa kutsunnoissa, sekä aikalisäohjausta läpi vuoden. Uusi nuorisovaltuusto asetettiin 14.2. ja kokoontui ensimmäisen kerran 15.2. Nuorisovaltuuston edustaja on osallistunut kunnanvaltuuston kokouksiin.

	Etsivän nuorisotyön/ yksilövalmentajantyön jatkuminen. Aikalisä toiminta.	Kärsämäen jäsen on osallistunut Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuuston kokouksiin sekä nuorisofoorumiin. Lukiolaisille tarjottiin hyvinvointiohjaajan palveluita. Kirjastossa pidettiin nuorten iltapäiviä muutaman kerran sekä Harry Potter ilta (9.5) sekä järjestimme yhteistyössä Halloween toimintarastit. Nuorten kesätyökohteisiin työllistyi 34 nuorta. Osallistuttiin harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen. Osallistuttiin alueelliseen hankkeeseen Nuorten piirtämä polku. Alueellista yhteistyötä myös NUPS-hankkeen kautta sekä nuoristyön päivät Oulussa marraskuussa. Kataja Arena otettiin käyttöön syyskuussa.

	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
Nuorisotoimi	-71 240,00	-94 686,05	-83 772,49	-10 913,56
TOIMINTATUOTOT	47,71	0,00	10 758,16	-10 758,16
TOIMINTAKULUT	-71 287,71	-94 686,05	-94 530,65	-155,40
Poistot	-92,13	-100,00	-92,16	-7,84

Tunnuslukuja	TP 2021	TA2022	TP 2022	Poikkeama
Asukkaita	2 533	2 520	2 474	-46
Avustukset yhteisöille	17 219,60	12 350	12 350	0
€/as	6,8	4,9	5	0,1

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuullinen viranhaltija: kunnanjohtaja ja rakennusmestari

Kärsämäen kunnan vuosille 2019 - 2023 laaditun strategian vision mukaan Kärsämäki on viihtyvyttä ja yrittäjyyttä edistävä, luova, reagoiva ja kansainvälinen sekä menestyvä ja mahdollisuuksia salliva maaseutupaikkakunta.

Teknisen lautakunnan vastuualueelle kuuluvia keskeisiä toimenpiteitä ovat:

Kärsämäen kehittämisen painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet tärkeysjärjestykseen asetettuna.		
Strategia tavoite	Strategiamittarit	Toimenpiteet, resurssit ja ajoitus
I Kärsämäestä brändi		
Positiivisten tarinoiden virta myös yritysten tarinoiden avulla. Monipuolisesti somessa. Tienvarsimainonta	Paikkakuntakuvan laatu ja tunnettuus mediassa ja eri sidosryhmissä. Kunnan asukasmäärän kehitys, Kunta- ja elinkeinostrategioiden toteutusaste, kehittämishankkeiden vaikuttavuus, uudet yritykset, työpaikkojen määrä, paikkakunnan sisäisen kehittämissilmapiirin ja ulkoisen yhteistyön taso	Kärsämäen keskustan ympäristön vetovoimaisuutta lisätään kehittämällä teollisuus- ja liikealueita. Kunta on mukana paikkakunnan vetovoiman kehittämässä ja yritysten menestymisen mahdollisuuksien parantamisessa. Tienvarsimainontaa kehitetään yhdessä yritysten, yhteisöjen ja kuntalaisten kanssa.
II Laadukas maaseutuasuminen		
Asumisen kokonaispalvelu Maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus Kylien asumismahdollisuuksien hyödyntäminen	Kunnan nettomuuton kehitys, kunnan asuntokannan käyttöaste, uusien asuntorakentamishankkeiden määrä, asuntotonttien myyntimäärät keskustassa ja haja-asutusalueella, yksityisten vajaakäyttöisten asuntojen määrä, asiakaspalaute asumis- ja muista palveluista sekä harrastusmahdollisuuksista (säännölliset asukas- ja asiakaskyselyt), palvelujen jonotusaste ja ihmisläheisyys	Asumisen asiakaspalveluprosessia kehitetään kokonaispalveluna (asunto, työpaikat, palvelut, harrastukset ja etuudet esillä samassa muuttopakettissa) Kaavoituksen ja yhdyskuntarakentamisen avulla toteutetaan riittävästi erilaisia rakennustontteja rakentajien käyttöön. Haja-asutusalueen vapaana olevien tonttien ja tyhjillään olevien asuntojen markkinointi asutukseen ja rakentajien tietoisuuteen, tonttipörssi
III Keskipiste puolimatassa		
Keskustaympäristön kehittäminen Kylien mahdollisuudet tienkäyttäjille Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet	Uudet yrityshankkeet, yritystonttien myyntimäärä, liiketilojen käyttöaste, valta- ja kantateiden varsien kehittämisaktiivisuus, tapahtumien ja majoittujien määrä, hanketavoitteet.	Alueiden käytön kokonaisvaltaisen suunnittelu, jossa huomioidaan yritysten tarpeet sekä kulttuurialueiden kehittäminen ja hyödyntäminen. Liikennevirtaa hyödyntävien

Liikennevirtaa hyödyntävien palveluiden kehittäminen	Tienvarsien hoito ja siisteys, valaistut mainostaulut ja selkeät opasteet alueiden palveluihin.	palveluiden kehittäminen ja markkinointi (yritykset, kaupat, koirapuisto, skeittipuisto, Konttilan alue, leikkikentät, kuntoilupuisto, urheilukenttäalue, Suomalainen alue ym.)
IV Kulttuurista elämyksiä ja elinvoimaa		
Kulttuurin kohteista, tapahtumista, ympäristöistä ja palveluista kehittyvä kokonaisuus. Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen. Kylän kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa.	Tapahtumien kävijämäärä, uudet tapahtumat ja tilaisuudet, uudet yritykset, kansainvälisten yhteyksien ja vierailujen määrä, majoitusvuorokaudet, kulttuurimatkailun aktiviteetti	Kulttuurialueita ja rakenteita kehitetään ja käytettävyyttä monipuolistetaan erilaisissa kulttuuri-tapahtumissa. Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistämistä tuetaan aktiivisen elinvoimapolitiikan keinoilla. Kylän kulttuuria tapahtumissa ja matkailussa edistetään kunnan, yhteisöjen, yrittäjien ja kuntalaisten monipuolisella yhteistyöllä.

Tekninen lautakunta

Valtuuston sitovuustaso

	TP 2021	TA 2022 alkuper.	TA-muutos	TA 2022 yht.	TP 2022	Poikkeama
Tekninen lautakunta	-465 229	-467 884	126 550	-341 334	-408 953	67 619
TOIMINTATUOTOT	1 630 736	1 739 230	150 600	1 889 830	1 841 858	47 972
TOIMINTAKULUT	-2 095 965	-2 207 114	-24 050	-2 231 164	-2 250 811	19 647

Toimielimen sitovuustaso

	TP 2021	TA 2022 alkuper.	TA-muutos	TA 2022 yht.	TP 2022	Poikkeama
Yhdyskuntatekniikka	-399 183	-445 639		-445 639	-431 050	-14 589
Kiinteistötoimi	208 249	289 995	125 560	415 555	359 385	56 170
Pelastustoimi	-274 295	-312 240	990	-311 250	-337 287	26 037

Poistot						
Yhdyskuntatekniikka	-658 387	-705 400	15 600	-689 800	-650 599	-39 201
Kiinteistötoimi	-225 315	-285 980	25 000	-260 980	-241 075	-19 905
Pelastustoimi	-432 849	-419 240	-9 400	-428 640	-409 345	-19 295
	-223	-180		-180	-179	-1

YHDYSKUNTATEKNIikka

Yhdyskuntatekniikan tehtäväalueita ovat: hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaavoitus- ja mitaustoimi, jätehuolto ja koneet.

Toiminnan tavoitteet	Tavoitetasot	Toteutuma
Hallinto: Tuottaa Teknisen toimen toimistopalvelut. Tulosalue rakennuttaa, rakentaa ja ylläpitää tehokkaasti ja taloudellisesti rakennuksia ja alueita kunnan omien toimintojen, sekä yritysten ja kuntalaisten käyttöön.	Teknisen toimen hallinnon tehtävänä on hoitaa teknisen toimen toimistopalvelut sekä investointikohtaiden suunnittelu ja rakennuttaminen. Tekninen lautakunta kokoontuu tarvittaessa ja esitykset käsitellään kuntalaisten edellyttämässä ajassa. Ostolaskut hoidetaan siten, ettei viivästyskorkoja synny. Laskutukset hoidetaan ajallaan. Laaditaan talousarvio, sekä tuotetaan talousarvion seurantaan ja sisäiseen valvontaan liittyvät raportit.	Hallinnon tehtävät ja toimistopalvelut ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Investointihankkeiden toteutuminen esitetään erillisessä investointiosassa. Lautakunnan kokoukset on pidetty tarvittaessa, lautakunta kokoontunut 5 kertaa v. 2022. Ostolaskut ja laskutus on hoidettu ajallaan. Talousarvion seuranta on suoritettu säännöllisesti.
Liikenneväylät ja yleiset alueet: Turvallisen liikenneympäristön luominen ja ylläpitäminen. Puistojen, leikkikenttien ja muiden alueiden pitäminen viihtyisinä ja turvallisina virkistysalueina.	Liikenneväylien hoidossa tavoitteena on pitää kaavatiet ja yleiset alueet hyvässä kunnossa. Kaavateiden ja kevyenliikenteen väylien kunnossapidosta on luokitus, jolla ohjataan talviaurauksen ja hiekoitusten aloittamista oikeaan aikaan edistämään turvallista liikkumista. Kunnossapidosta huolehditaan osin kunnan omana työnä ja ostopalveluna. Yksityisille maksetaan kesä- ja talvikunnossapitoavustukset. Edelleen kunta osallistuu kuntaosuudella sellaisten yksityisten peruskorjaukseen, jotka saavat valtionosuuden. Puisto- ja viheralueet pidetään sellaisessa kunnossa, että ne antavat myönteisen kuntakuvan. Tuetaan paikallisia nuoria palkkaamalla heitä kesätöihin.	Kaavateitä ja yleisiä alueita on pidetty kunnossa ostopalveluna ja osin kunnan omana työnä. Yksityisille on maksettu auraus- ja kesäkunnossapitoavustukset. Yksityisten peruseräparantamisia ei ollut. Puisto- ja viheralueet on pidetty sellaisessa kunnossa, että ne antavat myönteisen kuntakuvan. Lasten liikennepuisto avattu keuhällä 2022 torialueen yhteyteen täydentämään alueen viihtyisyyttä. Muita yleisiä alueita on pidetty kunnossa omana työnä, sekä osittain ostopalveluna.
Kaavoitus- ja mittaus: Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti.	Asemakaava pidetään ajan tasalla ostopalveluna. Maanmittauslaitokselta ostetaan palvelut mm. kiinteistönmuodostukseen liittyvissä asioissa. Vastuullinen viranhaltija osallistuu tarvittaessa maanmittaustoimituksiin kunnan alueella.	Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti. Keskustan asemakaavan muuttaminen kortteleissa 41,42,42a,340 ja 343 hyväksytty valtuustossa 5.4.2022.

Koneet: Tuottaa hallintokuntien tarvitsemat käyttäjäpalvelut, järjestää työkonekalustoa.	Kalusto pidetään käyttötarkoitusta vastaavassa kunnossa. (traktori, ruohonleikkurit, autot jne.).	Kalusto on pidetty toimintakuntoisena ja kalustoa uusittu tarpeen mukaan.

	TP 2021	TA 2022 alkuper.	TA-muutos	TA 2022 yht.	TP 2022	Poikkeama
Yhdyskuntatekniikka	-399 183	-445 639	0	-445 639	-431 050	-14 588
Hallinto	-220 413	-248 619	0	-248 619	-248 364	-255
TOIMINTATUOTOT	2 451	2 700		2 700	2 530	170
TOIMINTAKULUT	-222 863	-251 319		-251 319	-250 893	-425
Poistot	-107	-2 970		-2 970	-458	-2 512

Liikenneväylät ja muut yl.alu- eet	-145 396	-162 720	0	-162 720	-156 466	-6 254
TOIMINTATUOTOT	61 452	94 600		94 600	41 475	53 125
TOIMINTAKULUT	-206 848	-257 320		-257 320	-197 941	-59 379
Poistot	-181 571	-239 410	25 000	-214 410	-199 162	-15 248

Kaavoitus- ja mittaus- toimi	0	-2 500		-2 500	-2 008	-492
TOIMINTAKULUT	0	-2 500		-2 500	-2 008	-492
Poistot	-5 847	-17 260		-17 260	-15 116	-2 144

Jätehuolto	-3 640	-2 200		-2 200	-2 819	619
TOIMINTAKULUT	-3 640	-2 200		-2 200	-2 819	619
Poistot	-16 043			0	0	0

Koneet	-29 735	-29 600		-29 600	-21 393	-8 207
TOIMINTATUOTOT	5 621				0	0
TOIMINTAKULUT	-35 356	-29 600		-29 600	-21 393	-8 207
Poistot	-21 747	-26 340		-26 340	-26 338	-2

Talousarvion alitus 3,27 % nettona. Toimintatuotot alittuneet sisäisten palvelujen osalta ja toimintakulut palkkamenojen osalta. Palkkamenoja kirjattu investointikohteille. Poistojen osalta alitusta, koska määrärahat varattu v. 2022 toteutumattomille hankkeille.

Mittarit/suoritteet		TP2021	TA2022	TP2022
Katujen kunnossapito	€/km/v	2 571,78	2 627,85	2 702,42
	kadut/km	14,270	14,270	14,270
	kvl/km	5,225	5,225	5,225
Tievalaistus	€/v	25 811,47	24 000	32 868,26
Yksityisteiden avustukset/ Talvikunnossapito	€/v	10 573,94	21 070	19 507,95
	€/km/v	119,64	238,41	236,86
	km/v	88,379	88,379	82,360
Yksityisteiden avustukset/ Kesäkunnossapito	€/v	5 778,94	14 090	9 890,77

Lk I 250,00 €/km (v. 2022)	€/km/v	117,67		218,88
Lk II 180,00 €/km (v. 2022)	km/v	49,112		45,189
Lk III 120,00 €/km (v. 2022)				
Perusparantaminen Valtionavustusta perusparannukseen saaville tiekunnille enintään 15 % toteutuneista kustannuksista	€/v	0,00	9 840	0

KIINTEISTÖTOIMI

Tehtäväalue sisältää tilapalvelut, maa- ja metsätilat, sekä välitetyt työpalvelut.

Toiminnan tavoitteet	Tavoitetasot	Toteutuma
Tilapalvelut: Tuottaa Kärsämäen kunnan omistamien rakennusten tilantarvepalvelut hallintokunnille ja ulkopuolisille käyttäjille. Tilapalvelu sisältää rakennusten ja niiden ulkoalueiden teknisen kunnossapidon ja hoidon järjestämisen. Tilapalvelut sisältävät: - omat toimitilat - vuokra-asunnot - muut vuokratilat	Huolehditaan kunnan kiinteistöjen kunnossapidosta, käytettävyydestä ja arvon säilyttämisestä mahdollisimman laadukkaasti. Kunnossapidon työt tehdään osin omana työnä ja ostopalveluna. Fodbar Oy hoitaa siivouspalvelun. Tilat vuokrataan kunnan sisäisille ja ulkoisille asiakkaille.	Kiinteistöt on pidetty kunnossa ja niille on tehty tarvittavat korjaukset. Tilat on vuokrattu.
Maa- ja metsätilat: Kunnan omistaman metsäomaisuuden hoito hyvän metsänhoidon periaatteen mukaisesti. Peltoalueet vuokrataan.	Metsäomaisuuden hoito ja puunmyynti toteutuvat metsänhoitoyhdistyksen laatiman metsäsuunnitelman mukaisesti. Metsäsuunnitelma uudistetaan n. 10 vuoden välein. Peltoalueet vuokrataan viljelijöille.	Kunnan metsät hoidetaan metsätaloussuunnitelman mukaisesti, asiantuntijana metsänhoitoyhdistys. Kunnan uuden metsätaloussuunnitelman vuosille 2019-2029 on laatinut Metsäsuunnittelu Hollanti Oy. Peltoalueet on vuokrattu viljelijöille.
Välitetyt työpalvelut: Ulkopuolisille suoritettavat palvelut	Laskutetaan toteutuman mukaan	Laskutettu toteutuman mukaan

	TP 2021	TA 2022 alkuper.	TA-muu- tos	TA 2022 yht.	TP 2022	Poikkeama
Kiinteistötoimi	208 249	289 995	125 560	415 555	359 385	56 170
Omat toimitilat	90 002	140 735	9 400	150 135	130 335	19 799
TOIMINTATUOTOT	1 329 512	1 386 930	34 440	1 421 370	1 422 766	-1 396
TOIMINTAKULUT	-1 239 511	-1 246 195	-25 040	-1 271 235	-1 292 431	21 195
Poistot	-336 826	-323 220	-9 400	-332 620	-313 323	-19 297

Vuokratut asunnot	9 626	12 230		12 230	7 940	4 290
TOIMINTATUOTOT	24 102	26 520		26 520	23 897	2 623
TOIMINTAKULUT	-14 476	-14 290		-14 290	-15 957	1 667
Poistot	-8 548	-8 540		-8 540	-8 548	8

Muut vuokratilat	77 384	81 180	-25 840	55 340	35 552	19 788
TOIMINTATUOTOT	135 109	138 180	-25 840	112 340	113 435	-1 095
TOIMINTAKULUT	-57 724	-57 000		-57 000	-77 883	20 883
Poistot	-87 475	-87 480		-87 480	-87 475	-5

Maa- ja metsätilat	31 237	55 850	142 000	197 850	185 558	12 292
TOIMINTATUOTOT	49 274	90 300	142 000	232 300	209 352	22 948
TOIMINTAKULUT	-18 037	-34 450		-34 450	-23 795	-10 655

Välitetyt työpalvelut	0	0		0	0	0
TOIMINTATUOTOT	23 215	0		0	28 404	-28 404
TOIMINTAKULUT	-23 215	0		0	-28 404	28 404

Talousarvion nettotulojen alitus 13,52 %. Toimintatuottojen alitusta metsän myyntituloissa. Toimintakulujen ylitystä lämmitys- ja sähkökuluissa.

Tilapalveluihin sisältyy:

- omat toimitilat; eri hallintokuntien omassa käytössä olevat tilat
- vuokra-asunnot; 4 kpl
- muut vuokratilat; paloasema, sipulivarasto, autotalli/eläinlääkäri ja Kärsälinnan tila/kansalaisopisto

Mittarit/suoritteet		TP2021	TA2022	TP2022
Omat toimitilat	k-m ²	16 014	17185	17 605
Vuokratut asunnot	k-m ²	479	479	479
Muut vuokratilat	k-m ²	1 703	1 703	1 703
Toimintatuotot	€/k-m ² /v	81,82	80,12	78,84
Toimintakulut	€/k-m ² /v	72,09	68,03	70,06

Toimitilojen toimintatuottoihin TP 2022 sisältyy:

- sisäiset vuokrat 1 308 385 €
- ulkoiset vuokrat ja pääomavuokrat 176 289 €
- muut sisäiset ja ulkoiset myyntitulot ja -tuotot 75 423 €

Omien toimitilojen osalta toteutuneet kiinteistöjen kustannukset sisältäen poistot laskutetaan eri hallinnonaloilta sisäisinä vuokrina.

PELASTUSTOIMI

Pelastustoimen hoidosta on vastannut Jokilaaksojen pelastuslaitos. Ylivieskan kaupunki toimii sopimus-kuntana ja laskuttaa kuntien tekemän yhteistoimintasopimuksen mukaiset kuntaosuudet kunnilta.

	TP 2021	TA 2022 alkuper.	TA-muutos	TA 2022 yht.	TP 2022	Poikkeama
Pelastustoimi	-274 295	-312 240	990	-311 250	-337 287	26 037
TOIMINTAKULUT	-274 295	-312 240	990	-311 250	-337 287	26 037
Poistot	-223	-180		-180	-179	-1

Toimintakulujen ylitys 8,37 %. Pelastustoimen osalta varauduttu varallaolokorvausten palkkasaataviin aikaisemmilta vuosilta Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen ilmoituksen mukaan. Menon lisäys 49 514 eur kirjattu pakollisiin varauksiin.

Mittarit/suoritteet		TP2021	TA2022	TP2022
Menot	€/as	108,29	123,98	136,33
Asukasluku		2533	2520	2474

Ruokahuolto- ja siivouspalvelut

Ruokahuolto- ja siivouspalvelujen hoidosta on 1.6.2021 alkaen vastannut Fodbar Oy . Siivouspalvelun kustannukset ja keittiöiden nettokäyttökustannukset sisältyvät hallintokuntien kustannuksiin käytön suhteessa.

	TP2021	TA2022	TP2022
Siivouspalvelut	194 910	210 070	198 715
Ruokahuoltopalvelut	337 669	349 040	327 147

7.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosan toteutuminen 2022	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- Muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	3 120 527,00	158 000,00	3 278 527,00	3 593 644,31	315 117,31
Myyntituotot	1 095 590,00	-7 340,00	1 088 250,00	969 898,52	-118 351,48
Maksutuotot	303 480,00	7 400,00	310 880,00	462 966,12	152 086,12
Tuet ja avustukset	175 797,00	0,00	175 797,00	411 049,86	235 252,86
Muut toimintatuotot	1 545 660,00	157 940,00	1 703 600,00	1 749 729,81	46 129,81
TOIMINTAKULUT	-22 240 743,00	-110 250,26	-22 350 993,26	-22 650 849,86	-299 856,60
Henkilöstökulut	-5 786 333,00	-59 050,26	-5 845 383,26	-5 912 500,28	-67 117,02
Palvelujen ostot	-13 320 630,00	-25 110,00	-13 345 740,00	-13 486 258,15	-140 518,15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-840 380,00	-18 450,00	-858 830,00	-980 399,84	-121 569,84
Avustukset	-661 080,00	0,00	-661 080,00	-531 870,85	129 209,15
Muut toimintakulut	-1 632 320,00	-7 640,00	-1 639 960,00	-1 739 820,74	-99 860,74
TOIMINTAKATE	-19 120 216,00	47 749,74	-19 072 466,26	-19 057 205,55	15 260,71
Verotulot	7 667 000,00	1 070 000,00	8 737 000,00	8 720 435,72	-16 564,28
Valtionosuudet	12 371 360,00	88 000,00	12 459 360,00	12 452 348,00	-7 012,00
Rahoitustuotot ja -kulut	140 000,00	-630 000,00	-490 000,00	-378 031,07	111 968,93
Korkotuotot	10 000,00	0,00	10 000,00	8 459,63	-1 540,37
Muut rahoitustuotot	280 000,00	-180 000,00	100 000,00	142 843,54	42 843,54
Korkokulut	-124 500,00	0,00	-124 500,00	-63 389,01	61 110,99
Muut rahoituskulut	-25 500,00	-450 000,00	-475 500,00	-465 945,23	9 554,77
VUOSIKATE	1 058 144,00	395 749,74	1 633 893,74	1 737 547,10	103 653,36
Poistot ja arvonalentumiset	-886 200,00	15 600,00	-870 600,00	-806 380,08	64 219,92
TILIKAUDEN TULOS	171 944,00	411 349,74	763 293,74	931 167,02	167 873,28
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	42 270,00	0,00	42 270,00	42 271,08	1,08
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	214 214,00	411 349,74	805 563,74	973 438,10	167 874,36

Verotulot 2022	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- Muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	6 381 000	-491 000	6 831 000	6 797 780	-33 220
Kiinteistövero	571 000	0	631 000	651 596	20 596
Osuus yhteisöveron tuotosta	715 000	0	1 275 000	1 271 060	-3 940

Kiinteistöveroprosentit	2022
Yleinen veroprosentti	0,93 %
Vakituiset asunnot	0,65 %
Muut asuinrakennukset	1,10 %
Voimalaitos	2,85 %
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %
Rakentamattomat tontit	3,00 %

Taulukko. Kiinteistöveroprosentit vuonna 2022.

Valtionosuudet 2022	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- Muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet yhteensä	12 371 360	88 000	12 459 360	12 452 348	-7 012
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	10 448 000	88 000	10 536 000	10 512 495	-23 505
Opetus- ja kulttuuritoimen muut vos	44 360	0	44 360	50 206	5 846
Verotulomenetysten kompensatio	1 879 000,00	0	1 879 000	1 889 647	10 647

Taulukko. Vuoden 2022 valtionosuuksien erittely.

INVESTOINNIT V. 2022

HALLINTOTOIMI

MAA-ALUEET

100 Maan hankinta ja myynti

Perustelut:

Maa-alueiden ostot ja myynnit

Maan hankinta ja myynti	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot, maan hankinta	160 000		160 000	82 331,00	77 669,00
Tulot, maan myynti	-120 000		-120 000	-5 240,38	-114 759,62
Netto	40 000		40 000	77 090,62	-37 090,62

Toteutunut:

Osto: Vaihtokauppa Aimo Laitila 3.3.2022, tila Takamaa Koivukangas Terttu 11.8.2022, määräala tilasta Yritys
Myynti: Vaihtokauppa Aimo Laitila 3.3.2022, tila Ylitalo

124 Teollisuuskenttä

Perustelut:

Teollisuuskentän laajennus

Teollisuuskenttä	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	60 000		60 000	43 734,44	16 265,56
Tulot	0		0	0	0,00
Netto	60 000		60 000	43 734,44	16 265,56

Toteutunut:

Poistettu pintamaita, valmista sorakenttää tehty n. 800 m².
Hanke jatkuu vuodelle 2023.

KAAVAT

128 Asemakaavojen uusiminen ja muutokset

Perustelut:

Muutos kortteleissa 41, 42, 42a ,340 ja 343 sekä 338
Pohjakarttojen uusiminen kaavan muutoksille sekä
opaskartan uusiminen

Aloitusvuosi ja kokonaiskust.arvio

2019 40 000

Asemakaavojen uusim. ja muutokset	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	20 000	-20 000	0	0	0,00
Tulot	0		0	0	0,00
Netto	20 000	-20 000	0	0	0,00

Toteutunut:

Ei toteutunut

127 Tuulipuistot

Perustelut:

Tuulivoimatuotannon kaavan laadinnan selvitys ja käynnistys

Aloitusvuosi ja kokonaiskust.arvio

2022 60 000 eur

Tuulipuistot	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	20 000	-20 000	0	0	0,00
Tulot	0		0	0	0,00
Netto	20 000	-20 000	0	0	0,00

Toteutunut:

Ei toteutunut

IRTAIN OMAISUUS

142 ICT-hankinnat/hallintotoimi

Perustelut:

ICT-ohjelmisto- ja konehankinnat

ICT-hankinnat/hallintotoimi	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	45 000		45 000	16 900,28	28 099,72
Tulot	0		0	0	0,00
Netto	45 000		45 000	16 900,28	28 099,72

Toteutunut:

Sähköpostijärjestelmän muutos ja varavirtalaittehankinnat.
Palomuurin päivittäminen

HALLINTOTOIMI YHTEENSÄ

	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	305 000	-40 000	265 000	142 965,72	122 034,28
Tulot	-120 000	0	-120 000	-5 240,38	-114 759,62
Netto	185 000	-40 000	145 000	137 725,34	7 274,66

SIVISTYSTOIMI

Vastuutoimielin:

Opetustoimenlautakunta ja HYTE-lautakunta

400 ICT-hankinnat/ Sivistystoimi

Perustelut:

Tietokoneiden hankinta kouluille

ICT-hankinnat/Sivistystoimi	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	28 000		28 000	27 427,95	572,05
Tulot	0		0	0,00	0,00
Netto	28 000		28 000	27 427,95	572,05

Toteutunut:

Hankittu 20 kpl tietokoneita ja latausvaunu Saviselän koululle. Kosketusnäyttö telineineen, WXGA-lähiprojektorit 4 kpl, virtalähteet 10 kpl ja tietokoneet 2 kpl ala- ja yläkoululle

451 Omatoimikirjasto**Perustelut:**

Kirjaston kulunvalvonta- ja kameravalvontalaitteiden hankintaan liittyvät kiinteistönmuutostyöt.

Omatoimikirjasto	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	15 000	-15 000	0	0,00	0,00
Tulot	0	0	0	0,00	0,00
Netto	15 000	-15 000	0	0,00	0,00

Toteutunut:

Hanke siirretty kustannuspaikan Kiinteistöt alle

SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ

	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	43 000	-15 000	28 000	27 427,95	572,05
Tulot	0	0	0	0,00	0,00
Netto	43 000	-15 000	28 000	27 427,95	572,05

TEKNINEN TOIMI**Vastuutoimielin:**

Tekninen lautakunta

YLEISET ALUEET**579 Frisbeegolf-radan rakentaminen****Perustelut:**

18-väyläisen radan rakentaminen

Frisbeegolf-radan rakentaminen	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	30 000	-15 000	15 000	22 177,54	-7 177,54
Tulot	-10 000	5 500	-4 500	-4 500,00	0,00
Netto	20 000	-9 500	10 500	17 677,54	-7 177,54

Toteutunut:

Avustuspäätös 9.6.2022 AVI 9 000 eur.
Kunnostettu väyliä, korit ja heittoalustat hankittu ja asennettu.
Suoritettu alueen raivausta ja siivousta.
Hanke jatkuu vuodelle 2023.

580 Maaumailan suunnittelu

Perustelut:

Maaumalan suunnittelukustannukset

Maaumalan suunnittelu	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	15 000	-15 000	0	0,00	0,00
Tulot	0		0	0,00	0,00
Netto	15 000	-15 000	0	0,00	0,00

Toteutunut:

Hanke siirretty vuodelle 2023.

576 Patterimäen kuntorata**Perustelut:**

2 km:n kuntorata valaistuksineen lähiliikunta-alueelle
 Hanke jaksottuu vuosille 2021-2022
 Avustuspäätös 12.5.21 AVI 27 500 eur

Patterimäen kuntorata	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	10 000		10 000	13 276,27	-3 276,27
Tulot	-2 500		-2 500	-2 500,00	0,00
Netto	7 500		7 500	10 776,27	-3 276,27

Toteutunut:

Hakkeenajo kuntoradalle, parkkipaikka, nuotiopaikka ja puu-
liiteri. Hanke valmis.

581 Urheilukentän valaistuksen uudistaminen**Perustelut:**

Valaistuksen uudistaminen led-valoilla

Urheilukentän valaistuksen uudis- tam.	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	30 000	-30 000	0	0,00	0,00
Tulot	0	0	0	0,00	0,00
Netto	30 000	-30 000	0	0,00	0,00

Toteutunut:

Hanke siirretty vuodelle 2023.

YLEISET ALUEET YHTEENSÄ	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	85 000	-60 000	25 000	35 453,81	-10 453,81
Tulot	-12 500	5 500	-7 000	-7 000,00	0,00
Netto	72 500	-54 500	18 000	28 453,81	-10 453,81

KIINTEISTÖT**451 Omatoimikirjasto**

Perustelut:

Kirjaston kulunvalvonta- ja kameravalvontalaitteiden hankintaan liittyvät kiinteistönmuutostyöt.

Omatoimikirjasto	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	0	15 000	15 000	14 137,47	862,53
Tulot	0	0	0	0,00	0,00
Netto	0	15 000	15 000	14 137,47	862,53

Toteutunut:

Kirjastotilaan rakennettu seinät ja lukittavat portit. Kulunvalvonta- ja kameravalvontalaitteiden johdotukset asennettu.

519 Suomalaisen caravan/ kehittäminen ja korjaus**Perustelut:**

Suomalaisen alueiden parantaminen ja kehittäminen sekä rakennusten korjauksia

Suomalaisen caravan/ kehittäm. ja korj.	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	15 000		15 000	10 232,89	4 767,11
Tulot	0		0	0,00	0,00
Netto	15 000		15 000	10 232,89	4 767,11

Toteutunut:

Siirretty höylähirsiaitta uusille perustuksille. Kaivettu ojia tontin kuivattamiseksi. Uusi hirsikehikko siirretty alueelle Ojalehdosta.

531 Liikuntahallin rakentaminen**Perustelut:**

Uuden liikuntahallin rakentaminen
1 740

Aloitusvuosi ja kokonaiskust.arvio

2020 000 eur

Avustuspäätös

462 000 eur

alkuper

Liikuntahallin rakentaminen	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	870 000	80 000	950 000	960 383,64	-10 383,64
Tulot	-231 000		-231 000	-231 000,00	0,00
Netto	639 000	80 000	719 000	729 383,64	-10 383,64

Toteutunut:

Valmistunut esteetön, hissillä varustettu liikuntahalli pihatöineen. Kokonaisala 1171 m², sisältää liikuntasalin 544 m², juoksuradan 192 m² ja kahvion 102 m²

500 Koivupuiston tilojen järjestelyt

Perustelut: Koivupuiston tilajärjestelyt, tilojen muutokset ja kunnostaminen
Hankkeen aloitus siirtyy vlle 2022

Koivupuiston tiljojen järjestelyt	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	150 000	-150 000	0	0,00	0,00
Tulot				0,00	0,00
Netto	150 000	-150 000	0	0,00	0,00

Toteutunut: Hanke siirretty vuodelle 2023.

501 Frosteruksen keittiön koneiden uusiminen

Perustelut: Keittiön alkuperäisten koneiden ja laitteiden uusiminen

Frosteruksen koulun keittiön koneet	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	25 000	35 000	60 000	0,00	60 000,00
Tulot	0		0	0,00	0,00
Netto	25 000	35 000	60 000	0,00	60 000,00

Toteutunut: Ei hankintoja, koneiden korjauskulut kirjattu käyttöpuolelle.

504 Frosteruksen koulun piha- alue

Perustelut: Koulun piha-alueen ja leikkivälinekentän uudistamista ja leikkivälinekalusteiden hankintaa

Frosteruksen koulun piha-alue	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	25 000	0	25 000	23 437,83	1 562,17
Tulot	0	0	0	0,00	0,00
Netto	25 000	0	25 000	23 437,83	1 562,17

Toteutunut: Uusittu istutuksia ja nurmikkoalueita ja rakennettu aita. Piha- ja pysäköintialueiden kunnostamista ja päällystämistä.

513 Satukontin muutostyöt

Perustelut: Satukontin muutos päiväkodiksi

Satukontin muutostyöt	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	15 000	27 000	42 000	40 690,70	1 309,30
Tulot	0		0	0,00	0,00
Netto	15 000	27 000	42 000	40 690,70	1 309,30

Toteutunut:

Lisätty huoneita väliseiniä rakentamalla. Tehostettu ilmanvaihtoa ja asennettu 2 kpl ilmalämpöpumppuja.

510 Taivalkoti muutostyöt**Perustelut:**

Taivalkoti-kiinteistön korjaus- ja muutostyöt

Taivalkoti muutostyöt	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	60 000	35 000	95 000	95 571,43	-571,43
Tulot	0		0	0,00	0,00
Netto	60 000	35 000	95 000	95 571,43	-571,43

Toteutunut:

Taloon asennettu 3 kpl IV-koneita, maalattu pintoja, valaistusta uusittu ja atk-verkko asennettu. Pihalle rakennettu leikkikenttä, tehty invaliuska.

KIINTEISTÖT YHTEENSÄ	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	1 160 000	42 000	1 202 000	1 144 453,96	57 546,04
Tulot	-231 000	0	-231 000	-231 000,00	0,00
Netto	929 000	42 000	971 000	913 453,96	57 546,04

LIIKENNEVÄYLÄT**Teiden rakentaminen****Perustelut:**

Hanke 553:VT4 kevyenliikenteen alikulkusillan esisuunnittelu ja kustannusarvio
 Hanke 555: Pyhäjoen kevyenliikenteen sillan rakentaminen kunnan osuus hankkeesta, avustusehtoisesti

Teiden rakentaminen	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
553 VT4 klv alikulkusillan esisuunn.	15 000	-15 000	0	0,00	0,00
555 Pyhäjoen kev.liik.väylä	150 000	-150 000	0	0,00	0,00
Menot	165 000	-165 000	0	0,00	0,00
Tulot	0		0	0,00	0,00
Netto	165 000	-165 000	0	0,00	0,00

Toteutunut:

Hankkeet siirretty vuodelle 2023.

Teiden valaistus**Perustelut:**

Hanke 562: : Taajaman katuvalaistusten uudistaminen led-valoiksi.

Teiden valaistus	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
562 Taajaman valaistuksen uudistam.	50 000	3 300	53 300	53 300,00	0,00
Menot	50 000	3 300	53 300	53 300,00	0,00
Tulot	0	0	0	0,00	0,00
Netto	50 000	3 300	53 300	53 300,00	0,00

Toteutunut:

Teollisuusalueen, Sakuntien, Annalantien ja Viljätien katuvalaistus ja kevyenliikenteen väylien valaisimet uudistettu. Ilmakaapeleiden muutos maakaapeleiksi.

Teiden päällystäminen

Perustelut:

Hanke 536: Urheilukentän pysäköintialueiden ja ajoteiden päällystys
 Hanke 541: Lähteentien jyrästä ja päällystys
 Hanke 556: Miilutien osan ja Haapatien päällystäminen
 Hanke 564: Kaavateiden ja alueiden päällysteiden paikkaukset

Teiden päällystäminen	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
536 Urh.kentän p-alue/ajotie	21 000	0	21 000	42 461,78	-21 461,78
541 Lähteentie	17 000	0	17 000	11 822,19	5 177,81
556 Miilutie ja Haapatie	28 000	0	28 000	16 153,96	11 846,04
564 Kaavateiden paikkaukset	10 000	0	10 000	10 569,54	-569,54
Menot	76 000	0	76 000	81 007,47	-5 007,47
Tulot	0	0	0	0,00	0,00
Netto	76 000	0	76 000	81 007,47	-5 007,47

Toteutunut:

Urheilukentän pysäköintialueen ja ajotien päällystystyöt toteutuneet arvioitua laajempina.

LIIKENNEVÄYLÄT YHTEENSÄ	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	291 000	-161 700	129 300	134 307,47	-5 007,47
Tulot	0	0	0	0,00	0,00
Netto	291 000	-161 700	129 300	134 307,47	-5 007,47

TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ

	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama

Menot	1 536 000	-179 700	1 356 300	1 314 215,24	42 084,76
Tulot	-243 500	5 500	-238 000	-238 000,00	0,00
Netto	1 292 500	-174 200	1 118 300	1 076 215,24	42 084,76

INVESTOINTIOHJELMA YHTEENSÄ

	TA 2022	MRM	TA 2022 YHT.	TOT	Poikkeama
Menot	1 884 000	-234 700	1 649 300	1 484 608,91	164 691,09
Tulot	-363 500	5 500	-358 000	-243 240,38	-114 759,62
Netto	1 520 500	-229 200	1 291 300	1 241 368,53	49 931,47

7.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkup. Talousarvio 2022	Ta-muutos	Ta muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama muutoksen jälkeen
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 058 144	575 750	1 633 894	1 737 547	103 653
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	-92 576	-92 576
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 884 000	234 700	-1 649 300	-1 484 609	164 691
Rahoitusosuudet investointimenoihin	243 500	-5 500	238 000	238 000	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	120 000	0	120 000	147 331	27 331
Toiminta ja investoinnit, netto	-462 356	804 950	342 594	545 693	203 099
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	-632 000	-632 000	-632 000	0
Antolainasaamisten vähennykset		12 000	12 000	14 400	2 400
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 200 000	-1 200 000	0	0,00	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-738 580	0,00	-738 580	-738 576	4
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0	0	-200 000	-200 000
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	-45 138	-45 138
Saamisten muutos	0,00	0,00	0,00	195 504	195 504
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	0,00	0,00	0,00	168 607	168 607
Vaikutus maksuvalmiuteen	-936	-1 015 050	-1 015 986	-691 510	324 477

7.2.5.Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTENVETO 2022

1000 EUR

	Sit.	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA	TA- muutos	TA muut. jälkeen	Tot.	Poikkeama	Alkup. TA	TA- muutos	TA muut. jälkeen	Tot.	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	N	10		10	6	4					
TARKASTUSLAUTAKUNTA	N	16		16	18	-2					
KUNNANHALLITUS	N	11 857	0	11 857	11 875	-18					
OPETUSTOIMEN LAUTAKUNTA	N	6 025	79	6 104	6 026	78					
HYTE LAUTAKUNTA	N	743		743	722	21					
TEKNINEN LAUTAKUNTA	N	468	-127	341	409	-68					
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ		19 120	-48	19 072	19 057	15					
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						7 667	1 070	8 737	8 720	-17
Valtionosuudet	B						12 371	88	12 459	12 452	-7
Korkotulot	B						10		10	8	-2
Muut rahoitustulot	B						280	-180	100	143	43
Korkokulut	B	125		125	63	61					
Muut rahoituskulut	B	26	450	476	466	10					
Satunnaiset kulut	B										
INVESTOINTIOSA											
HALLINTOTOIMI	N	185	-40	145	138	7					
SIVISTYSTOIMI	N	43	-15	28	27	1					
TEKNINEN TOIMI	N	1 293	-174	1 118	1 076	42					
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		1 521	-229	1 291	1 241	50					
RAHOITUSOSA											
Antolainojen lisäys		0	632	632	632	0					
Antolainojen vähennys							0	12	12	14	2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						1 200	-1 200	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	739	0	739	739	0					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	0	0	0	200	-200					
Vaikutus maksuvalmiuteen		-1	-1 015	-1 016	-1 060	44					
		21 529	-210	21 318	21 338	-20	21 529	-210	21 318	21 338	20

8.TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

8.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja –tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja –asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

8.2 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021	
Toimintatuotot			
Myyntituotot	808 187,05	867 503,50	
Maksutuotot	462 966,12	415 421,98	
Tuet ja avustukset	411 049,86	491 453,62	
Vuokratuotot	212 218,18	223 431,36	
Muut toimintatuotot	191 302,24	50 015,60	2 047 826,06
Valmistus omaan käyttöön		0,00	0,00
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-4 580 544,03	-4 435 321,46	
Henkilösivukulut	-1 294 132,34	-1 295 038,66	
Eläkekulut	-1 163 663,81	-1 162 875,46	
Muut henkilösivukulut	-130 468,53	-132 163,20	
Palvelujen ostot	-13 324 546,68	-12 981 930,32	
Varasto +/-			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-980 399,84	-856 465,08	
Avustukset	-531 870,85	-572 254,85	
Vuokratulut	-348 538,13	-311 168,96	
Muut toimintakulut	-82 897,13	-84 667,72	-20 536 847,05
TOIMINTAKATE		-19 057 205,55	-18 489 020,99
Verotulot		8 720 435,72	8 035 744,55
Valtionosuudet		12 452 348,00	11 860 191,00
Alv:n takaisinperintä			
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot	8 459,63	19 566,56	
Muut rahoitustuotot	142 843,54	790 230,92	
Korkokulut	-63 389,01	-58 214,25	
Muut rahoituskulut	-465 945,23	-9 532,15	742 051,08
VUOSIKATE		1 737 547,10	2 148 965,64
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-806 380,08	-807 260,23	
Arvonalentumiset	0,00	-806 380,08	-807 260,23
Satunnaiset erät			
TILIKAUDEN TULOS		931 167,02	1 341 705,41
Varausten lisäys/vähennys		42 271,08	53 834,09
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ		973 438,10	1 395 539,50

8.3 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA		
	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 737 547,10	2 148 965,64
Tulorahoituksen korjauserät	-92 576,12	-1 972,69
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 484 608,91	-1 211 369,74
Rahoitusosuudet investointimenoihin	238 000,00	256 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	147 331,00	9 625,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	545 693,07	1 201 248,21
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-632 000,00	-50 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	14 400,00	6 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-738 576,00	-738 576,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-200 000,00	-300 000,00
Oman pääoman muutokset	-45 138,26	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	195 504,49	-392 804,33
Korottomien velkojen muutos	168 606,97	459 705,82
Rahoituksen rahavirta	-1 237 202,80	-1 015 674,51
Rahavarojen muutos	-691 509,73	185 573,70
Rahavarat 31.12. 1 000 euroa	10 110	10 801
Rahavarat 01.01. 1 000 euroa	10 801	10 616

8.4 Tase

TASE

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	451 962,47	477 630,31
Aineettomat hyödykkeet yht.	451 962,47	477 630,31
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 700 650,55	1 623 559,93
Rakennukset	8 575 101,33	7 712 390,15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 224 738,32	1 243 147,04
Koneet ja kalusto	324 572,58	446 431,86
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	71 644,87	410 522,38
Aineelliset hyödykkeet yht.	11 896 707,65	11 436 051,36
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 216 271,25	4 216 271,25
Muut lainasaamiset	2 096 600,00	1 479 000,00
Muut saamiset	126 475,06	126 475,06
Sijoitukset yht.	6 439 346,31	5 821 746,31
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	6 666,40
Muut saamiset	136 592,86	135 953,19
Pitkäaikaiset saamiset yht.	136 592,86	142 619,59
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	211 989,22	220 400,40
Lainasaamiset	60 460,00	50 000,00
Muut saamiset	273 762,26	385 896,02
Siirtosaamiset	255 720,54	335 113,36
Lyhytaikaiset saamiset yht.	801 932,02	991 409,78
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	9 688 392,27	9 969 724,99
Rahoitusarvopaperit yht.	9 688 392,27	9 969 724,99
Rahat ja pankkisaamiset	421 002,18	831 179,19
VASTAAVAA YHT.	29 835 935,76	29 670 361,53

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 734 018,03	5 734 018,03
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	9 170 725,34	7 820 324,10
Tilikauden yli/alijäämä	973 438,10	1 395 539,50
Oma pääoma yht.	15 878 181,47	14 949 881,63
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 313 314,35	1 355 585,43
Varaukset yht.	1 313 314,35	1 355 585,43
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	49 514,50	0,00
Pakolliset varaukset yht.	49 514,50	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 401,50	4 401,50
Toimeksiantojen pääomat yht.	4 401,50	4 401,50
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 158 260,00	8 896 836,00
Muut velat	400 000,00	400 000,00
Pitkäaikainen yht.	8 558 260,00	9 296 836,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 238 576,00	1 438 576,00
Saadut ennakot	263,77	963,30
Ostovelat	897 296,00	1 501 727,79
Muut velat	104 860,84	110 007,88
Siirtovelat	1 791 267,33	1 012 382,00
Lyhytaikainen yht.	4 032 263,94	4 063 656,97
VASTATTAVAA YHT.	29 835 935,76	29 670 361,53

8.5 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

	2022	2021
Toimintatuotot	23 633 957	22 996 938
Toimintakulut	-42 581 088	-41 023 444
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-38 611	1 110
Toimintakate	-18 985 742	-18 025 397
Verotulot	8 671 841	8 003 754
Valtionosuudet	13 208 503	12 618 720
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	25 528	28 545
Muut rahoitustuotot	140 409	785 605
Korkokulut	-205 174	-126 791
Muut rahoituskulut	-481 783	-19 406
Vuosikate	2 373 581	3 265 030
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 040 819	-1 971 614
Omistuksen eliminointierot	18	-22
Arvonalentumiset	-13 287	-43
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	319 493	1 293 351
Tilinpäätössiirrot	-7 581	-738
Tilikauden verot	-2 589	-668
Laskennalliset verot	1	-805
Vähemmistöosuudet	-1 633	-321
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	307 692	1 290 819

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 373 581	3 265 030
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-2 589	-668
Tulorahoituksen korjaukset	-70 792	-58 036
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 582 110	-5 170 834
Rahoitusosuudet investointimenoihin	243 590	257 847
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 591 764	129 923
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 446 556	-1 576 738
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-632 000	-50 000
Antolainasaamisten vähennykset	2 023 163	42 763
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 767 595	3 216 047
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 868 469	-1 398 462
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-788 971	541 412
Oman pääoman muutokset	-48 466	-356 777
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	779	129
Vaihto-omaisuuden muutos	22 531	-7 327
Saamisten muutokset	-694 886	-954 977
Korottomien velkojen muutokset	149 387	923 480
Rahoituksen rahavirta	930 662	1 956 289
Rahavarojen muutos	-1 515 893	379 551
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 605 587	14 121 480
Rahavarat 1.1.	14 121 480	13 741 928
	-1 515 893	379 551

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	32 326 259	29 500 298
Aineettomat hyödykkeet	915 403	857 348
Aineettomat oikeudet	107 968	86 705
Muut pitkävaikutteiset menot	680 070	689 143
Ennakkomaksut	127 365	81 500
Aineelliset hyödykkeet	30 280 457	27 555 910
Maa- ja vesialueet	2 176 336	2 087 535
Rakennukset	19 701 313	17 070 317
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 399 109	1 428 914
Koneet ja kalusto	971 636	1 129 545
Muut aineelliset hyödykkeet	317 932	271 598
Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	5 714 131	5 568 001
Sijoitukset	1 130 399	1 087 040
Osakkuusyhteisöosuudet	80 487	22 384
Osakkeet ja osuudet	703 924	704 266
Muut lainasaamiset	124 854	139 254
Muut saamiset	221 136	221 136
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	132 404	140 634
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 984 777	17 794 939
Vaihto-omaisuus	182 649	205 180
Saamiset	4 196 542	3 468 280
Pitkäaikaiset saamiset	918 346	699 372
Lyhytaikaiset saamiset	3 278 196	2 768 908
Rahoitusarvopaperit	9 968 777	10 131 386
Rahat ja pankkisaamiset	2 636 809	3 990 093
VASTAAVAA YHTEENSÄ	49 443 440	47 435 871

VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA	15 957 940	15 690 981
Peruspääoma	5 734 018	5 734 018
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	1 691	1 691
Muut omat rahastot	728 978	717 536
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 185 561	7 946 917
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	307 692	1 290 819
VÄHEMMISTÖOSUUDET	28 237	26 565
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET	335 728	308 365
Muut pakolliset varaukset	335 728	308 365
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	139 987	147 439
VIERAS PÄÄOMA	32 981 548	31 262 522
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	23 314 994	21 260 716
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	386 401	398 437
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	2 714 140	3 318 262
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	6 566 012	6 285 107
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	49 443 440	47 435 871

9. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

9.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

9.1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperiaatteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset ja sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

9.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on huomioitu omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kärsämäen Asunnot Oy:n rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

9.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtävälueittain

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Kunnanhallitus	611 492	565 556	86 994	91 558
Sos- ja terveystuotot	20 632 760	20 017 839	1 202 466	1 318 933
Opetus- ja kulttuuripalvelut	511 808	448 535	303 802	302 968
Hyte-lautakunta	17 558	3 159	17 558	3 159
Tekninen lautakunta	1 860 338	1 617 217	474 902	331 208
Toimintatuotot yhteensä	23 633 957	22 652 306	2 085 723	2 047 826

Verotulojen erittely

	2022	2021
Kunnan tulovero	6 797 780	6 313 246
Osuus yhtiöveron tuotosta	1 271 060	1 134 604
Kiinteistövero	651 596	587 895
Verotulot yhteensä	8 720 436	8 035 745

Valtionosuuksien erittely

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	10 512 495	10 147 029
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	50 206	28 398
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Verotulomenetysten korvaus	1 889 647	1 684 764
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yht.	12 452 348	11 860 191

Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	10 546 995	10 276 056
Muiden palvelujen ostot	2 777 552	2 705 875
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	13 324 547	12 981 930

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä	
Kehittämismenot	Tasapoisto	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	2 vuotta
Muut poikkeukset:	Tasapoisto	2 vuotta
Nurmesjärven kunnostus	Tasapoisto	5 vuotta
Jätevedenpuhdistamo	Tasapoisto	20 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
poikkeukset:		
Frosteruksen koulu	Tasapoisto	50 vuotta
Toimintakeskus	Tasapoisto	30 vuotta
Terveyskeskus	Tasapoisto	50 vuotta
Lastentalo Kuusipiha	Tasapoisto	50 vuotta
Akuuttivuosdeosto	Tasapoisto	30 vuotta
Liikuntahalli Kataja-areena	Tasapoisto	30 vuotta *)
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäämäpoisto	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäämäpoisto	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäämäpoisto	20 %
poikkeus:		
Urheilukenttä	Tasapoisto	20 vuotta
Vedenjakeluverkosto	Menojäämäpoisto	10 %
Viemäriverkko	Menojäämäpoisto	10 %
Kaukolämpöverkko	Menojäämäpoisto	15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistusl.	Menojäämäpoisto	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäämäpoisto	22 %
Maakaasuverkko	Menojäämäpoisto	15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäämäpoisto	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	Menojäämäpoisto	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäämäpoisto	20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäämäpoisto	25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäämäpoisto	25 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	

Investointien aktivointirajamuutos 10 000 euroa, kh 18.3.2002 63§.

Poistosuunnitelman muutos 26.5.2008 § 143:Kertapoisto, kun menojäämäpoistoa jäljellä alle 500 euroa.

*) Liikuntahallin poistoaika 30 v. tasapoisto kh 26.9.2022 § 143.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakoll. Varaukset (Jokipela) 1.1.	0		0	
Lisäys/vähennys tilikaudella	49 515		49 515	
Muut pakoll. Varaukset (Jokipela) 31.12.	49 515		49 515	
Potilasvak. maksuvastuu 1.1.	308 366	317 119		
Lisäys/vähennys tilikaudella	-22 152	-8 753		
Potilasvak. Maksuvastuu 31.12.	286 214	308 366		
Pakolliset varaukset yht.	335 729	308 366	49 515	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa-alueiden myyntivoitto	142 091	1 988	142 091	1 988
Rakennusten myyntivoitto				
Muut myyntivoitot	6 233	56 461		
Myyntivoitot yhteensä	148 324	58 448	142 091	1 988
Muut toimintakulut				
Maa-alueiden myyntitappio	0	0	0	0
Rakennusten myyntitappio				
Muut myyntitappiot	0	0		
Myyntitappiot yhteensä	0	0	0	0

9.3 Tasetta koskevat liitetiedot

9.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

PYSYVIEN VASTAAVIEN MUUTOKSET 2022

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	477 630		477 630
Lisäykset tilikauden aikana			31 038	31 038
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä		31 038	-31 038	0
Tilikauden poisto	0	-56 706	0	-56 706
Arvonlennukset ja niiden palaut.				
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	451 962	0	451 962
Arvon korotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	451 962	0	451 962

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Aineelliset hyödykkeet

	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 623 560	7 712 390	1 243 147	446 432	410 522	11 436 051
Lisäykset tilikauden aikana	82 331				1 133 240	1 215 571
Rahoitusosuudet tilikauden aikana						
Vähennykset tilikauden aikana	-5 240					-5 240
Siirrot erien välillä		1 199 823	244 867	27 428	-1 472 118	0
Tilikauden poisto		-337 111	-263 276	-149 287		-749 674
Arvonlennukset ja niiden palaut.						0
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 700 651	8 575 101	1 224 738	324 573	71 645	11 896 708
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 700 651	8 575 101	1 224 738	324 573	71 645	11 896 708

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Yhteensä
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist. yht.	Muut osakk. ja osuudet	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset kuntayhtym.	Saamiset osakkuus- ja muut omis.yht	Saamiset muut yhteisöt	
Hankintameno 1.1.	2 307 276,85	1 722 375,39	0,00	186 619,01	1 376 763,06	0,00	0,00	228 712,00	5 821 746,31
Lisäykset					632 000,00				632 000,00
Vähennykset								-14 400,00	-14 400,00
Siirrot erien välillä									
Hankintameno 31.12.	2 307 276,85	1 722 375,39	0,00	186 619,01	2 008 763,06	0,00	0,00	214 312,00	6 439 346,31
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 307 276,85	1 722 375,39	0,00	186 619,01	2 008 763,06	0,00	0,00	214 312,00	6 439 346,31

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Kunnan omistus- osuus 1000 €	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus 1000 €		
					omasta pääomast.	vieraasta pääomast.	tilikauden voitosta/ tappiosta

Tytäryhteisöt

Kärsämäen Asunnot Oy	Kärsämäki	100,00	1 527	100,00	1 734	6 394	-166
Kärsämäen Teollisuuskiint. Oy	Kärsämäki	100,00	683	100,00	690	5 253	156
Kärsämäen Vesihuolto Oy	Kärsämäki	100,00	98	100,00	1 348	579	-92
	Yhteensä		2 307		3 772	12 226	-102

Kuntayhtymät

Jokilaaksojen Musiikkiopisto ky	Nivala	7,25	2	7,25	7	10	3
P-Pohjanmaan liitto ky	Oulu	0,79	3	0,79	16	10	0
P-Pohj. Sairaanhoidopiirin ky	Oulu	1,01	1 489	1,01	1 679	8 335	-346
Jokilaaksojen koulutusky	Nivala	2,54	225	2,54	811	110	-20
Peruspalvelu ky Selänne	Haapajärvi	14,33	3	14,33	3	1 389	0
	yhteensä		1 722		2 515	9 854	-363

Saamisten erittely

2022		2021	
Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikaiset

Saamiset tytäryhteisöiltä

Myyntisaamiset		18 302		6 350
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	0,00	18302	0,00	6 350

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä

Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		68 311		33 050
<i>Yhteensä</i>	0,00	68 311	0,00	33 050

Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		10 016		10 579
<i>Yhteensä</i>	0,00	10 016	0,00	10 579

<i>Saamiset yhteensä</i>	0,00	96 629	0,00	49 979

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Konserni		Kunta	
2022	2021	2022	2021

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	44 174	45 191	20 495	20 418
EU-tuet ja avustukset	107 698	120 333	92 200	110 552
Palautukset kunnat ja kuntayhtymät			83 951	63 680
Valtionosuussaamiset	5 033	30 038	5 033	30 038
Muut tulojäämät	441 230	546 739	143 026	204 143
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	509 150	648 583	255 721	335 113

<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	509 150	648 583	255 721	335 113

9.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	5 734 018	5 734 018	5 734 018	5 734 018
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Peruspääoma 31.12.	5 734 018	5 734 018	5 734 018	5 734 018
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 1.1.	1 691	1 691		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.1.12	1 691	1 691		
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Arvonkorotusten lisäykset tilikaudella				
Arvonkorotusten vähennykset tilikaud.				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Muiden rahastojen pääoma 1.1.	717 536	717 536		
Siirrot rahastoon tilikaudella	11 442			
Siirrot rahastosta tilikaudella				
Muiden rahastojen pääoma 31.12.	728 978	717 536		
Muut omat rahastot yhteensä	728 978	717 536		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	9 237 736	9 237 736	9 215 864	7 820 324
lisäys tilikaudella	-52 175	-1 290 819	-45 138	
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	9 185 561	7 946 917	9 170 725	7 820 324
Tilikauden ylijäämä	307 692	1 290 819	973 438	1 395 540
Oma pääoma yhteensä	15 957 940	15 690 980	15 878 181	14 949 882

Pitkäaikaiset velat

	2022	2021
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 588 716	4 070 772
Lainat julkisyhteisöiltä siitä eläkelainat		
Lainat muilta luotonantajilta		
Muut pitkäaikaiset velat	400 000	400 000
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 988 716	4 470 772

Velat ja velkojen osat , jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Joukkovelkakirjalainat

	2022	2021
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistustulolainat	500 000	700 000

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	286 214	308 365		
Muut pakolliset varaukset	49 515	0	49 515	0
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	335 729	308 365		
Vieras pääoma				
	2022		2021	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat	400 000		400 000	
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	400 000		400 000	
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		27 723		15 153
Muut velat				
Siirtovelat		49 346		
<i>Yhteensä</i>		77 069		15 153
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteis- yhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				20 248
<i>Yhteensä</i>				20 248
Vieras pääoma yhteensä	400 000	77 069	400 000	35 401

Sekkitililimiitti

	2022	2021
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.		
Suomenselän Osuuspankki	600 000	600 000
siitä käyttämättä oleva määrä	600 000	600 000
Danske Bank	462 517	462 517
siitä käyttämättä oleva määrä	462 517	462 517
Käyttämättä yhteensä	1 062 517	1 062 517

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut	369 937	365 508		
Muut velat	16 464	32 929	400 000	400 000
<i>Muut velat yhteensä</i>	386 401	398 437	400 000	400 000

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	330 669	321 399	268 701	213 638
Menojäämät				
Lomapalkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 806 087	1 787 475	567 717	546 610
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	388 421	214 600	141 865	133 590
Korkojaksotukset	68 233	11 629	16 393	7 334
Muut menojäämät	1 035 325	293 224	796 592	111 211
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	3 628 734	2 628 327	1 791 267	1 012 382
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	3 628 734	2 628 327	1 791 267	1 012 382

9.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vuokra- ja leasingvastuut

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	58 618	237 071	63 643	72 413
Vuokravastuut myöhemmin maksettavat	125 698	172 254	0	0
Leasingvastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	43 119	50 636	11 000	11 799
Leasingvastuut myöhemmin maksettavat	102 548	122 896	15 706	23 721
<i>Yhteensä</i>	329 983	582 857	90 349	107 933

Vastuusitoumukset

	Kunta	
	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	13 387 397	13 237 397
Jäljellä oleva pääoma	9 159 201	8 739 252
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	3 102 143	3 102 143
Jäljellä oleva pääoma	1 707 025	1 802 272

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	19 176 376	17 944 217
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	11 089	11 754

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Arvonlisäveron palautusvastuu	28 794	37 298		
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	712 000	250 000	712 000	250 000

9.5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2022	2021
Yleishallinto	25	24
Sivistystoimi	107	102
Tekninen toimi	7	11
<i>Yhteensä</i>	139	137

Henkilöstökulut

	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 874 676	5 730 360
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	105 675	31 589
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	5 980 351	5 761 949

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2022	2021
Suomen Keskusta r.p. (KESKUSTA) / €	2 889	2 648
Perussuomalaiset (PS) / €	1 257	690
Suomen Sosialidemokraattinen puolue (SDP) / €	55	124
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä / €:	4 200	3 462

Tilintarkastajan palkkiot

	2022	2021
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	10 824	7 172
Tilintarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut palkkiot		
Tilintarkastajan lausunnot		
Palkkiot yhteensä	10 824	7 172

Kunnan ja intressitahojen väliset oleelliset tiedot

Kunta antanut kokonaan omistamalleen Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:lle aikaisemmilla tilikausilla yhteensä 1 040 000 euroa pääomalainaa.

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy:lle valtuuston 31.10.2017, § 102 päätöksen mukaista lainaa käyttöpääoman kattamiseksi, lainan määrä 31.12.2022 250 000 euroa.

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Kärsämäen Asunnot Oy:lle valtuuston 31.10.2017, § 102 päätöksen mukaista lainaa käyttöpääoman kattamiseksi, lainan määrä 31.12.2022 50 000 euroa.

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus (valt. 5.4.2016, § 31), jossa on sovittu erokorvauksesta. Erokorvauksen suuruus on viidentoista (15) kuukauden palkkaa vastaava summa, joka sopimushetkellä oli 107 250 euroa.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

9.6 Luettelo kirjanpitokirjoista, tositelajeista sekä säilytysajoista

KÄRSÄMÄEN KUNTA

Käytetyt kirjanpitokirjat v. 2022

Päiväkirja	Atk-tulosteena
Pääkirja	Atk-tulosteena
Tasekirja	Erikseen sidottuna
Tase-erittely	Atk-tulosteena + paperisena
Myyntirekontra	Atk-tulosteena
Ostoreskontra	Atk-tulosteena
Atk-palkkakirjanpito	Atk-tulosteena
Kirjanpitoyhdistelmä tilierittelyin	Atk-tulosteena
Palkkaluettelo	Atk-tulosteena
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-tulosteena + paperisena

Luettelo käytetyistä tositelajeista vuonna 2022

Tositelaji	ID
1	Tiliotteet Basware
5	Effica-Sos tositteet
9	Palkkatositteet
10	KP Laskennalliset
12	SL Laskennalliset
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut WF
22	Ostolaskut ostoreskontra
30	Myyntireskontran suoritukset
31	Yleislaskut
32	Tekninen yleislaskutus
36	Web-hetilaskut
40	Päivähoitolaskutus
50	Avosh maksut
51	Vuodeosastomaksut
52	Hammashuolto
54	Erikoislääkärimaksut
55	Työterveyshuolto
56	Kotihoito
57	Kuntamaksut
58	Muu palveluasuminen
86	Hyvitysten kohdistus MYRE
90	Sisäiset / muistiotositteet
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
LT	Liitetietotositteet

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Kärsämäellä maaliskuun 27. päivänä vuonna 2023

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilintarkastuksesta on annettu kertomus.

Kärsämäellä

Tiina Mikkonen-Bränkär ,KHT, JHT
BDO AUDIATOR Oy, tilintarkastusyhteisö